Biblioteca Jud. Florian Muzu
SALA DE LECTURA

PROLETARI DIN TOATE ŢĂRILE, UNIŢI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul L Nr. 11894 | Duminică 16 noiembrie 1980 | 8 PAGINI — 40 BANI

La capătul unui itinerar fructuos în ţări din nordul Europei, expresie a politicii constructive a României socialiste, ieri s-a încheiat

VIZITA DE STAT A PREŞEDINTELUI NICOLAE CEAUŞESCU, ÎMPREUNĂ CU TOVARĂŞA ELENA CEAUŞESCU, ÎN NORVEGIA

Dialogul rodnic, acordurile şi înţelegerile încheiate deschid orizonturi largi, o etapă nouă în evoluţia ascendentă a colaborării prieteneşti româno-norvegiene, corespunzător intereselor celor două ţări şi popoare, ale destinderii şi securităţii pe continentul european şi în întreaga lume

Plecarea din Oslo

Sîmbătă, 15 noiembrie, s-a încheiat vizita de stat efectuată în Norvegia de preşedintele Republicii Socialiste România, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, la invitaţia Maiestăţii Sale regele Olav al V-lea.

În toastul rostit vineri seara la dineul oferit de guvernul Norvegiei, tovarăşul Nicolae Ceauşescu sublinia: **„Ne întoarcem acasă cu impresii plăcute despre munca, viaţa şi preocupările poporului norvegian. Avem convingerea că acordurile, înţelegerile la care am ajuns deschid o nouă etapă în dezvoltarea colaborării româno-norvegiene".**

Sub semnul dorinţei de mai bună cunoaştere reciprocă, de continuă dezvoltare pe multiple planuri a relaţiilor dintre România şi Norvegia, în folosul ambelor ţări şi popoare, s-a desfăşurat prima vizită românească la nivel înalt la Oslo.

Aşa cum se menţionează şi în comunicatul dat publicităţii, relaţiile bilaterale dintre cele două ţări se dezvoltă favorabil şi s-a afirmat de ambele părţi hotărîrea fermă de a promova şi întări în continuare cooperarea în toate domeniile de interes comun. Continuitatea dialogului româno-norvegian la nivel înalt va fi asigurată prin vizita pe care o vor face în România, la invitaţia t o v a r ă ş u l u i Nicolae Ceauşescu, Maiestatea Sa regele Olav al V-lea, precum şi primul ministru Odvar Nordli.

Aceste idei au fost reafirmate, dealtfel, pregnant şi în cuvintele de rămas bun pe care preşedintele Nicolae Ceauşescu, tovarăşa Elena Ceauşescu şi Maiestatea Sa regele Olav al V-lea şi le-au adresat la despărţire pe aeroportul Fornebu, relevîndu-se interesul celor două popoare pentru amplificarea şi adîncirea raporturilor româno-norvegiene.

Pe aeroport erau, de asemenea, de faţă Alteţele Lor prinţul moştenitor Harald şi prinţesa regală Sonja. Se aflau, totodată, pentru a saluta la plecarea spre patrie pe şeful statului român şi pe tovarăşa Elena Ceauşescu, primul ministru Odvar Nordli, preşedintele parlamentului norvegian, membri ai guvernului, alte persoane oficiale.

La ora 9,30, ora locală, avionul prezidenţial a decolat, îndreptîndu-se spre Bucureşti.

Noi şi ample perspective favorabile pentru extinderea colaborării prieteneşti româno-norvegiene

În pagina a VIII-a

Sosirea în Capitală

Mii de bucureşteni au făcut o primire entuziastă, plină de dragoste tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi tovarăşei Elena Ceauşescu, dînd glas sentimentelor de satisfacţie şi mîndrie ale întregii noastre naţiuni pentru strălucitul bilanţ al noii misiuni de pace şi colaborare a preşedintelui României socialiste

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, preşedintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu s-au înapoiat, simbătă la amiază, în Capitală din vizitele de stat efectuate în Suedia — la invitaţia Maiestăţii Sale regele Carl al XVI-lea Gustaf şi a reginei Silvia, Danemarca — la invitaţia Maiestăţii sale regina Margareta a II-a şi a Alteţei Sale Regale prinţul Henrik, şi Norvegia — la invitaţia Maiestăţii Sale regele Olav al V-lea.

Şeful statului român a fost însoţit în aceste vizite de tovarăşii Gheorghe Oprea, prim viceprim-ministru al guvernului, Ştefan Andrei, ministrul afacerilor externe, Valentin Ceauşescu, de alte persoane oficiale.

La sosire, tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu au fost salutaţi de tovarăşii Ilie Verdeţ, Iosif Banc, Emil Bobu, Cornel Burtică, Virgil Cazacu, Lina Ciobanu, Nicolae Constantin, Constantin Dăscălescu, Ion Dincă, Janos Fazekas, Cornelia Filipaş, Petre Lupu, Paul Niculescu, Gheorghe Pană, Ion Păţan, Dumitru Popescu, Gheorghe Rădulescu, Leonte Răutu, Virgil Trofin, Mihai Gere, Nicolae Giosan, Suzana Gâdea, Ion Ioniţă, Ana Mureşan, Elena Nae, Ion Ursu, Richard Winter, Ilie Rădulescu. Tovarăşii din conducerea de partid şi de stat au venit împreună cu soţiile.

Erau prezenţi membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat şi guvernului, conducători de instituţii centrale, organizaţii de masă şi obşteşti, personalităţi ale vieţii noastre cultural-ştiinţifice, generali.

Au fost de faţă Hans Andersson, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Suediei, Christian F. L. D'Auchamp, însărcinat cu afaceri ad-interim al Danemarcei, şi Thor Johansen, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Norvegiei.

Ceremonia sosirii s-a desfăşurat pe aeroportul Otopeni, împodobit cu drapelele partidului şi statului, care încadrau portretul tovarăşului Nicolae Ceauşescu.

Mii de bucureşteni, oameni ai muncii din întreprinderi şi instituţii, prezenţi pe aeroport, au făcut tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi tovarăşei Elena Ceauşescu o primire entuziastă, plină de dragoste. În aclamaţiile entuziaste ale mulţimii şi-au găsit o vibrantă şi elocventă expresie sentimentele de profundă stimă şi înaltă apreciere nutrite de întregul nostru popor pentru activitatea neobosită a conducătorului partidului şi statului nostru, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, dedicată înfloririi continue a patriei, creşterii prestigiului României socialiste pe arena mondială. Totodată, a fost manifestată cu vigoare satisfacţia deplină faţă de rezultatele fructuoase ale vizitei întreprinse de tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu în cele trei ţări nordice ale Europei, rezultate pe care le apreciază ca o valoroasă contribuţie la dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi colaborare ale României cu aceste state, la eforturile consacrate instaurării unui climat de securitate şi înţelegere pe continentul european şi în întreaga lume, la înfăptuirea idealurilor de progres şi bunăstare ale tuturor popoarelor.

Un grup de pionieri, tineri şi tinere au oferit buchete de flori tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi tovarăşei Elena Ceauşescu.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu au răspuns cu prietenie călduroasei şi entuziastei manifestări de bun venit făcute de cetăţenii Capitalei.

(Agerpres)

În paginile 2–3 ale ziarului:

TEZELE Consiliului Central al U.G.S.R. pentru Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România

TEZELE

Consiliului Central al U.G.S.R. pentru Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România

Oamenii muncii, întregul nostru popor, călăuziți de istoricele hotărîri ale Congresului al XII-lea al partidului, își concentrează energiile creatoare pentru încheierea cu succes a actualului cincinal și pregătirea în cele mai bune condiții a cincinalului 1981—1985, care va marca o nouă și importantă etapă în înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Sindicatele, unind în rîndurile lor clasa muncitoare, milioane de oameni ai muncii din întreprinderile industriale, de pe șantierele de construcții, din unitățile agriculturii de stat, din instituțiile social-culturale — români, maghiari, germani și de alte naționalități — participă activ la lupta întregii națiuni pentru dezvoltarea economico-socială a patriei, pentru creșterea avuției și bunăstării materiale și spirituale a poporului.

Continuînd pe un plan superior tradițiile revoluționare ale clasei muncitoare conduse de Partidul Comunist Român în lupta pentru eliberare națională și socială, sindicatele din Republica Socialistă România pun în centrul întregii lor activități înfăptuirea neabătută a politicii interne și externe a partidului, politică care exprimă în gradul cel mai înalt năzuințele și interesele fundamentale de prosperitate și progres ale clasei muncitoare, ale tuturor oamenilor muncii.

Clasa muncitoare din țara noastră, în rîndurile căreia în acești ani s-au petrecut importante transformări calitative, deține un înalt statut social și politic, ea fiind clasa conducătoare a societății, clasa care are un cuvînt hotărîtor de spus în rezolvarea problemelor vitale care privesc destinele patriei, prezentul și viitorul societății românești.

Se afirmă tot mai puternic, în întreaga viață politico-socială a țării, rolul și concepția cea mai înaintată, revoluționară a clasei muncitoare — clasă conducătoare a societății — care își îndeplinește cu cinste misiunea sa istorică, conducînd întregul popor în opera eroică de înălțare a mărețului edificiu al socialismului, demonstrînd cu strălucire forța sa organizatorică, devotamentul nestrămutat față de cauza comunismului, înalta răspundere față de interesele supreme ale întregii națiuni.

Calitatea de proprietari, de stăpîni deplini — împreună cu întregul popor — ai mijloacelor de producție, constituie pentru muncitori un puternic imbold la acțiune conștientă pentru păstrarea cu grijă, dezvoltarea, buna gospodărire a părții din avuția națională ce le-a fost încredințată de societate spre administrare, ei fiind pe deplin conștienți că de integritatea și nivelul acesteia depinde progresul multilateral al societății noastre.

Calitatea de producători, definitorie pentru membrii clasei celei mai revoluționare a societății, legată organic de forțele de producție — elementul dinamic al progresului social — încumbă muncitorilor o înaltă răspundere față de propria activitate desfășurată în sfera producției materiale și spirituale, solicită creșterea competenței lor profesionale, ridicarea continuă a nivelului politic și ideologic, lărgirea orizontului științific și tehnic.

Ca beneficiari a tot ceea ce se creează în societatea noastră socialistă, oamenii muncii sînt deplin încredințați că cu cît se vor produce bunuri mai multe, de calitate superioară și de o largă diversitate, cu atît viața lor va fi mai bună, mai îmbelșugată, bucurîndu-se din plin de avantajele socialismului.

Din calitatea oamenilor muncii de proprietari ai mijloacelor de producție, producători ai bunurilor materiale și spirituale și beneficiari ai rezultatelor producției sociale decurg consecințe deosebite pentru inșeși rolul și atribuțiile sindicatelor din România.

Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România, care va avea loc în luna aprilie 1981, constituie pentru organele și organizațiile sindicale un moment de deosebită importanță în perfecționarea activității lor, în adîncirea democrației muncitorești, în vederea participării efective a tuturor oamenilor muncii la conducerea întreprinderilor și instituțiilor, mobilizării și mai puternice a acestora la realizarea planurilor economice, dezvoltarea proprietății socialiste, sporirea venitului național și, pe această bază, creșterea continuă a nivelului de trai al întregului nostru popor.

În anii care au trecut de la precedentul Congres al U.G.S.R., clasa muncitoare, toți oamenii muncii, înfăptuind programele adoptate de partid, au obținut realizări remarcabile în toate domeniile, asigurînd dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție, a ramurilor hotărîtoare ale economiei, creșterea susținută a avuției naționale. În cincinalul 1976—1980, producția industrială a sporit într-un ritm mediu anual de 10,6 la sută. Volumul de investiții — de 943 miliarde lei, cu un ritm de creștere de 11,3 la sută — depășește totalul fondurilor alocate în ultimele două cincinale, ceea ce a permis ca, în această perioadă, să fie date în producție 2 437 unități industriale și agricole. Este un motiv de profundă mîndrie patriotică pentru oamenii muncii, pentru toți cetățenii țării faptul că România — în trecut o țară cu o economie înapoiată — înregistrează astăzi progrese uriașe în făurirea unei economii puternice, dinamice, armonioase, demonstrînd forța socialismului, capacitatea noii societăți, în care clasa muncitoare are rolul conducător, de a asigura progresul continuu economic și social al țării.

Ca rezultat al dezvoltării producției materiale, sporirii mai accentuate a eficienței economice, în cincinalul 1976—1980, venitul național a crescut anual cu 8 la sută, superior ritmului de creștere a produsului social. Sporirea bogăției naționale a făcut posibilă obținerea de realizări cu adevărat istorice în schimbarea condițiilor de viață ale oamenilor muncii, în ridicarea bunăstării generale a poporului. În perioada 1976—1980 retribuția reală a crescut cu circa 30 la sută, față de 20 la sută prevăzut în Directivele Congresului al XI-lea al partidului; veniturile obținute de populație din fondurile sociale de consum au sporit cu 40 la sută; au crescut consumurile fizice la unele produse alimentare și industriale; s-a dezvoltat puternic baza materială a învățămîntului, științei și culturii, a asistenței medicale și sociale; s-au îmbunătățit condițiile de locuit ale populației. Numai din fondurile statului s-au construit în acest cincinal circa 800 mii de apartamente, peste 250 mii locuri în cămine pentru oamenii muncii nefamiliști și peste 240 mii locuri în creșe, grădinițe, internate și cămine pentru studenți. S-au creat bazele pentru înfăptuirea unui și mai amplu program, care vizează rezolvarea completă, în anii următori, a problemei locuințelor.

Vastul program de investiții realizat în acești ani a făcut posibil să fie create peste 1 100 000 noi locuri de muncă, să crească puternic ponderea clasei muncitoare și a altor categorii sociale în producția materială și să se reducă numeric — la circa 30 la sută — ponderea celor care lucrează în agricultură. Toate acestea reprezintă importante schimbări calitative în procesul de modernizare a economiei naționale, dar și substanțiale îmbunătățiri ale nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Aceste mărețe realizări, la care o contribuție însemnată și-au adus și sindicatele, demonstrează cu putere faptul că tot ce se înfăptuiește în patria noastră este destinat ridicării nivelului de trai al poporului, esența societății socialiste, a politicii Partidului Comunist Român, care pune pe primul plan omul, bunăstarea, înflorirea personalității sale, realizarea unei societăți în care toți membrii ei să se bucure din plin de cuceririle civilizației materiale și spirituale.

În procesul edificării societății socialiste se detașează viguros, ca cea mai rodnică din istoria patriei noastre, etapa inaugurată de Congresul al IX-lea al P.C.R., de cînd în fruntea partidului și statului se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit și devotat fiu al poporului român, care prin activitatea sa neobosită, desfășurată cu exemplară pasiune și răspundere comunistă, cu spirit novator și cutezanță revoluționară, se dovedește ctitorul inspirat, strălucit al României socialiste moderne. De numele tovarășului Nicolae Ceaușescu se leagă indisolubil perfecționarea continuă a organizării și conducerii întregii activități sociale, dezvoltarea și adîncirea democrației socialiste, crearea cadrului de participare nemijlocită a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii, a întregului popor, la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și internaționale, la guvernarea țării. Introducerea noului mecanism economico-financiar, a autoconducerii muncitorești și autogestiunii unităților, concept revoluționar formulat de secretarul general al partidului, are un rol de o importanță covîrșitoare în așezarea pe principii noi a planificării și desfășurării activității economice, în stimularea eforturilor întreprinderilor pentru realizarea prevederilor de plan, atît la indicatorii cantitativi, cît și la cei calitativi, determinînd creșterea răspunderii colectivelor de oameni ai muncii în administrarea eficientă a părții din avuția națională încredințată de societate.

La remarcabilele succese obținute de poporul nostru în opera de construcție socialistă, o contribuție importantă au adus-o sindicatele, care cuprind în rîndurile lor totalitatea clasei muncitoare. Fiind parte componentă a Frontului Democrației și Unității Socialiste — cel mai larg și reprezentativ organism al democrației noastre — sindicatele au însemnate răspunderi și obligații de ordin politic și social, față de dezvoltarea generală a societății. Conlucrînd strîns cu celelalte organizații de masă și obștești din cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, sindicatele acționează pentru unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii la dezvoltarea continuă a forțelor de producție, creșterea neîntreruptă a avuției poporului, ridicarea necontenită a bunăstării materiale și spirituale a celor ce muncesc.

Cadrul organizatoric propice pe care îl oferă Frontul Democrației și Unității Socialiste asigură sindicatelor, condiții reale și efective pentru o participare nemijlocită la conducerea politică a țării. Exprimînd interesele și aspirațiile maselor largi de oameni ai muncii, sindicatele participă direct, în cadrul autoconducerii muncitorești, la elaborarea și adoptarea hotărîrilor, a tuturor măsurilor care privesc dezvoltarea economico-socială a țării, mersul înainte al națiunii noastre socialiste. Practic, nu există nici un domeniu al vieții economice și sociale în care sindicatele să nu-și spună cuvîntul, să nu poată influența soluționarea problemelor pe care le ridică activitatea întreprinderilor, instituțiilor, munca și viața oamenilor muncii.

Punînd pe prim planul activității lor problemele producției, sindicatele mobilizează oamenii muncii pentru îndeplinirea Planului național unic de dezvoltare economico-socială a țării. Organizînd întrecerea socialistă, sindicatele situează în centrul acesteia realizarea și depășirea prevederilor planului, organizarea științifică a producției și a muncii, creșterea productivității muncii, îmbunătățirea calității produselor, reducerea consumului de materii prime, materiale, energie și combustibil, sporirea eficienței întregii activități economice.

Avînd largi atribuții în soluționarea problemelor sociale, sindicatele participă, corespunzător politicii generale a partidului și statului nostru, la elaborarea și înfăptuirea legislației muncii, a tuturor hotărîrilor și măsurilor privind îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață, la aplicarea principiilor socialiste de retribuție, perfecționarea activității de protecție a muncii, organizarea și exercitarea, în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, a controlului oamenilor muncii, se preocupă de înfăptuirea sarcinilor privind construcția de locuințe și repartizarea acestora, construirea de noi cămine muncitorești, creșe și grădinițe pentru copii, de dezvoltarea bazei proprii de odihnă și tratament.

Investite cu răspunderi însemnate în educarea comunistă a oamenilor muncii, în dezvoltarea conștiinței socialiste și cultivarea unei atitudini noi față de muncă, față de avutul obștesc și îndatoririle sociale, sindicatele aduc o contribuție tot mai activă la întreaga politică a partidului de formare a omului nou al societății noastre, cu o temeinică pregătire politico-ideologică și profesională, cu un larg orizont cultural-științific și tehnic, la promovarea în viață a principiilor eticii și echității socialiste.

În activitatea lor pe plan internațional, sindicatele aplică cu fermitate politica externă a partidului și statului nostru de dezvoltare a relațiilor de prietenie și colaborare cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor socială, militează pentru unirea eforturilor tuturor celor ce muncesc în lupta pentru apărarea păcii, a intereselor fundamentale ale oamenilor muncii, împotriva exploatării capitaliste, a politicii imperialiste, pentru asigurarea dreptului fiecărui popor de a fi liber și stăpîn pe destinele sale, pentru lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale.

Relevînd contribuția valoroasă a sindicatelor la înfăptuirea politicii partidului și statului, la construcția socialistă, la progresul multilateral al întregii țări, trebuie subliniat însă că în activitatea acestora pentru înfăptuirea rolului și atribuțiilor cu care au fost investite au existat și unele neajunsuri. Sindicatele nu și-au afirmat întotdeauna întreaga lor capacitate politico-organizatorică, de mobilizare a maselor, pentru punerea deplină în valoare a cadrului organizat de participare directă a oamenilor muncii la conducerea activității economico-sociale, la gospodărirea cu înaltă eficiență a mijloacelor materiale și financiare încredințate de societate spre administrare fiecărui colectiv. Nu în suficientă măsură ele au reușit să-și adapteze formele activității proprii la ritmul impus de stadiul dezvoltării calitative a democrației noastre socialiste, să se constituie, în toate verigile lor organizatorice, în largi forumuri de dezbatere a tuturor problemelor economico-sociale cu care se confruntă colectivele muncitorești, astfel ca fiecare om al muncii să înțeleagă pe deplin semnificația politică a statutului de proprietar, producător și beneficiar al tuturor bunurilor materiale și spirituale.

Deși sînt reprezentate în toate organele și organismele de conducere colectivă, ele nu au folosit din plin conditiile de care dispun pentru a influența peste tot folosirea cu competență, în cadrul autoconducerii muncitorești și autogestiunii, a pîrghiilor noului mecanism economico-financiar, nu au reușit să asigure ca toți reprezentanții lor în consiliile oamenilor muncii ale întreprinderilor, centralelor industriale să aibă o contribuție activă, să promoveze larg spiritul critic, muncitoresc, față de neajunsurile din activitatea economico-socială.

Sarcinile care decurg din misiunea lor socială de a acționa pentru rezolvarea tuturor problemelor care privesc condițiile de muncă și de viață ale personalului muncitor din întreprinderi și instituții nu au fost îndeplinite întotdeauna la nivelul cerințelor și posibilităților create de partidul și statul nostru. Consiliul Central al U.G.S.R., comitetele uniunilor sindicatelor pe ramuri, consiliile teritoriale și sindicatele din întreprinderi și instituții au acționat insuficient pentru respectarea de către conducerile ministerelor, centralelor industriale și unităților productive a normelor de tehnica securității și igienă a muncii, acordarea asistenței medicale la locurile de muncă, desfășurarea acțiunilor profilactice de identificare și prevenire a îmbolnăvirilor. Nu în toate unitățile economice contractele colective au un conținut corespunzător. În alte cazuri nu se urmărește realizarea prevederilor contractelor. Sînt, de asemenea, situații de neîndeplinire a unor măsuri aprobate de adunările generale ale oamenilor muncii, de încălcare a legislației muncii, fată de care sindicatele nu și-au exercitat întotdeauna obligația de a interveni cu toată fermitatea pentru respectarea drepturilor legale și intereselor justificate ale oamenilor muncii.

Sindicatele nu au acționat cu destulă consecvență pentru a asigura muncii politico-ideologice și cultural-educative un puternic conținut militant-revoluționar, spirit combativ față de manifestările retrograde, de influențele mic-burgheze din conștiința unor oameni, nu au luat poziție hotărîtă împotriva actelor de indisciplină, tendințelor de parazitism și căpătuială, manifestări profund dăunătoare societății, intereselor clasei muncitoare.

Noua etapă configurată de documentele Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român, în care patria noastră intră într-o fază superioară a dezvoltării sale, pune în fața organelor și organizațiilor sindicale, a tuturor oamenilor muncii sarcina de a-și spori contribuția la realizarea unei noi calități a întregii activități economico-sociale.

Acționînd, pe baza investiturii lor, în sistemul democrației socialiste, pentru adîncirea continuă a autoconducerii și autogestiunii muncitorești, sindicatele sînt chemate să asigure mobilizarea mai largă a capacității creatoare a oamenilor muncii, a inițiativei acestora pentru realizarea integrală a prevederilor planurilor de dezvoltare economico-socială a țării, să determine aplicarea cu competență a noului mecanism economico-financiar, în scopul valorificării cît mai depline a potențialului material și uman existent în fiecare unitate.

Punînd în centrul preocupărilor lor problemele economice, care condiționează creșterea continuă a avuției naționale, sindicatele vor participa mai activ la elaborarea și aplicarea legilor care privesc dezvoltarea economico-socială a țării, înfăptuirea neabătută a Programului-directivă de creștere a nivelului de trai și de ridicare continuă a calității vieții.

Perfecționîndu-și continuu activitatea organizatorică, axîndu-și stilul și metodele de muncă, într-o măsură crescîndă, pe cerințele democrației muncitorești, promovînd un spirit dinamic, novator, revoluționar, sindicatele își vor spori necontenit aportul la înflorirea patriei noastre socialiste, la ridicarea ei pe noi culmi de progres și civilizație.

I. Sindicatele — participante active la înfăptuirea autoconducerii și autogestiunii muncitorești

În amplul proces de adîncire și perfecționare a autoconducerii și autogestiunii muncitorești, sindicatele au rolul de a asigura participarea directă a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii la conducerea întregii activități a întreprinderilor și altor organizații economice de stat, de a mobiliza eforturile creatoare ale maselor la înfăptuirea exemplară a planurilor de dezvoltare economico-socială a țării, folosind în acest scop formele instituționalizate — adunările generale ale oamenilor muncii, consiliile oamenilor muncii și comisiile pe domenii ale acestora, consiliile de control muncitoresc al activității economice și sociale etc., precum și propriul cadru organizatoric, mijloacele și formele de care dispun.

Avînd reprezentanți în organele supreme ale puterii de stat, în guvern, în Consiliul Național al Oamenilor Muncii, în conducerea ministerelor, instituțiilor centrale, locale și a întreprinderilor, sindicatele, ca exponente ale intereselor fundamentale ale oamenilor muncii, își spun cuvîntul asupra tuturor problemelor care se dezbat, participînd nemijlocit la elaborarea și adoptarea hotărîrilor care privesc dezvoltarea economico-socială a țării, mersul înainte al societății noastre. Păstrîndu-și întreaga autonomie, ca organizații de masă, sindicatele acționează, din interiorul tuturor organismelor de conducere colectivă în care sînt reprezentate, pentru a asigura o strînsă împletire a intereselor generale ale societății cu cele ale oamenilor muncii.

Conducîndu-se consecvent după tezele secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind drepturile pe care le au în societatea noastră, sindicatele trebuie să acționeze pentru a face cunoscut ferm și neabătut felul de a gîndi al clasei muncitoare, pentru ca muncitorii din producție, oamenii muncii prezenți în diferite organe de conducere colectivă să poată participa activ, să fie ascultați și să-și spună cuvîntul asupra tuturor problemelor ce privesc dezvoltarea patriei noastre socialiste, aceasta fiind o latură foarte importantă a democrației noastre socialiste.

Pornind de la adevărul de necontestat că socialismul poate și trebuie să-și dovedească superioritatea față de capitalism în domeniul productivității muncii sociale, că numai pe această cale este posibilă ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al clasei muncitoare, al întregului popor, sindicatele au îndatorirea de a acționa în cadrul autoconducerii muncitorești, pentru sporirea productivității muncii în fiecare unitate economică. În acest scop ele unesc eforturile creatoare ale oamenilor muncii pentru folosirea cu pricepere a cuceririlor științei și tehnicii, organizarea superioară a producției și a muncii, ridicarea pregătirii profesionale, sporirea eficienței activității economice.

Organizînd mai sistematic consultarea personalului muncitor asupra prevederilor planului de dezvoltare economico-socială, a bugetelor de venituri și cheltuieli, a utilizării fondurilor de dezvoltare economică, a mijloacelor circulante, precum și a celor pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social, pentru acțiuni sociale și pentru participarea oamenilor muncii la beneficii, sindicatele vor urmări cu și mai multă consecvență ca propunerile făcute de oamenii muncii să fie pe deplin valorificate de către organele de conducere colectivă din fiecare unitate economică și ramură de producție.

Sindicatele au fost investite de către partid cu misiunea de mare răspundere de a organiza, împreună cu organele de conducere colectivă, adunarea generală a oamenilor muncii, instituție larg democratică a societății noastre socialiste, formă superioară de conducere a întreprinderilor și organizațiilor economice de stat. Funcția de președinte al adunării generale a oamenilor muncii, atît în cursul desfășurării acesteia, cît și între adunări, este exercitată de președintele sindicatului. Acționînd pentru creșterea rolului adunărilor generale în viața colectivelor, sindicatele vor asigura pregătirea mai temeinică a adunărilor generale pe secții, uzine, fabrici, întreprinderi, astfel ca fiecare om al muncii să dispună de condiții tot mai bune de a-și spune deschis părerea, de a exprima critici și propuneri de îmbunătățire a activității, de a contribui în mai mare măsură la buna gospodărire a mijloacelor de care dispun unitățile, la realizarea indicatorilor cantitativi și calitativi ai planului, la sporirea eficienței economice, la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale personalului muncitor.

În înfăptuirea hotărîrilor forului superior de conducere colectivă din întreprinderi, sindicatele vor pune un mai mare accent pe ridicarea rolului și autorității grupelor sindicale, astfel încît adunările acestora să se constituie în sesiuni deschise, permanente ale adunărilor generale, să devină cadrul organizat în care cei ce muncesc să dezbată toate problemele care privesc munca și viața lor, să fie informați asupra modului cum se îndeplinesc propunerile făcute și măsurile adoptate.

Reprezentate de drept în consiliile oamenilor muncii din întreprinderi și centrale industriale, sindicatele vor acționa cu mai multă fermitate pentru perfecționarea continuă a activității acestor organe de conducere colectivă, pentru funcționarea lor în deplină conformitate cu rolul și atribuțiile ce le revin, cu legile țării. În calitatea sa de vicepreședinte al consiliului oamenilor muncii, președintele sindicatului aduce în dezbaterile acestui organism punctul de vedere al întregii organizații sindicale în problemele esențiale privind îndeplinirea sarcinilor de plan, îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale personalului muncitor, activitatea cultural-educativă, respectarea legilor țării. Adoptînd o poziție mai activă, principială în dezbaterile organelor de conducere colectivă, sporindu-și contribuția la luarea deciziilor, președinții sindicatelor vor face larg cunoscute măsurile adoptate, vor antrena întreaga organizație sindicală la înfăptuirea acestora.

Se vor dezvolta și adînci formele de conlucrare a comitetelor sindicatelor cu consiliile oamenilor muncii, a birourilor executive ale comitetelor uniunilor sindicatelor pe ramură cu consiliile de conducere ale ministerelor, a Comitetului Executiv al Consiliului Central al U.G.S.R. cu guvernul, în vederea dezbaterii și soluționării în comun a problemelor economice și sociale care privesc masele largi de oameni ai muncii.

Sarcini sporite revin sindicatelor în organizarea și buna funcționare a consiliilor de control muncitoresc al activității economice și sociale din întreprinderi. Exercitînd mai exigent controlul asupra tuturor domeniilor vieții economice și sociale din întreprinderi, ele vor pune accentul pe modul în care se îndeplinesc hotărîrile partidului și statului, ale adunărilor generale, programele și planurile de măsuri, sugestiile și propunerile făcute de oamenii muncii.

Participarea sindicatelor la conducerea activității economice și sociale, integrarea lor tot mai activă în sistemul autoconducerii muncitorești, pe baza autonomiei, vor asigura rezolvarea în mai bune condiții a problemelor care-i interesează pe oamenii muncii. Sindicatele vor manifesta o exigență sporită, un spirit combativ față de neajunsuri, intervenind cu promptitudine, pînă la cele mai înalte foruri ale administrației de stat.

II. În centrul activității sindicatelor — mobilizarea oamenilor muncii la înfăptuirea politicii economice a partidului

Sindicatele situează în centrul întregii lor activități problemele producției, unirea eforturilor muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, ale celorlalți oameni ai muncii în vederea înfăptuirii neabătute a istoricelor hotărîri ale Congresului al XII-lea al partidului, continuării, pe o treaptă superioară, a îndeplinirii programului partidului de creștere susținută a economiei naționale, de afirmare cu putere a revoluției tehnico-științifice în toate domeniile, de trecere la o nouă calitate a întregii activități economico-sociale.

Acționînd în spiritul orientărilor și indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind valorificarea superioară a marilor resurse de care dispune economia noastră socialistă, sindicatele mobilizează masele de oameni ai muncii la elaborarea și fundamentarea planurilor de stat anuale și cincinale, începînd de la întreprindere și pînă la nivelul economiei naționale. Pe baza propunerilor și sugestiilor făcute de oamenii muncii, de organele sindicale, precum și a studiilor proprii, Comitetul Executiv al Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România propune guvernului măsuri menite să ducă la îmbunătățirea planurilor de dezvoltare economico-socială a țării.

Una din preocupările de prim ordin care va sta și mai mult în atenția sindicatelor o constituie organizarea și desfășurarea întrecerii socialiste în întreprinderi și între acestea pe ramuri de producție, pentru îndeplinirea și depășirea planurilor de dezvoltare economico-socială a țării. Împreună cu conducerile unităților, organizațiile U.T.C. și comisiile de femei, sindicatele vor dezvolta și mai puternic caracterul de masă al întrecerii, dorința de autodepășire a fiecărui colectiv, simțul de răspundere, spiritul înalt patriotic față de angajamentele asumate, urmărindu-se creșterea eficienței activității economice a tuturor întreprinderilor, a întregii economii naționale. Organele sindicale, împreună cu organele de conducere colectivă, vor analiza lunar în grupele sindicale și trimestrial la nivelul ramurii mersul întrecerii, intervenind pentru asigurarea condițiilor tehnico-materiale necesare îndeplinirii angajamentelor, eliminarea dificultăților apărute, vor acorda stimulente morale și materiale cîștigătorilor acesteia. Consiliul Central al U.G.S.R. va propune conducerii statului acordarea de ordine și medalii ale Republicii Socialiste România celor care au obținut rezultate deosebite în întrecere.

Sindicatele se vor preocupa în și mai mare măsură de extinderea în întreprinderi, pe plan local și pe ramuri de producție, a inițiativelor muncitorești, a experienței înaintate, făcînd din acestea un bun comun al tuturor colectivelor de oameni ai muncii.

În centrul întrecerii socialiste se vor situa în continuare ca obiective principale: realizarea și depășirea planului de dezvoltare economico-socială pe anul 1981 la producția fizică și netă, înfăptuirea exemplară a sarcinilor la export, creșterea productivității muncii, reducerea cheltuielilor de producție, ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor, organizarea superioară a producției și a muncii, economisirea materiilor prime, materialelor, combustibilului și energiei, valorificarea resurselor refolosibile, utilizarea eficientă a mașinilor, a suprafețelor de producție, a timpului de lucru și forței de muncă, sporirea eficienței întregii activități economice.

În întreprinderile industriale, sindicatele vor mobiliza oamenii muncii pentru înfăptuirea obiectivelor stabilite de partid privind lărgirea bazei de materii prime, descoperirea și punerea în valoare a noi zăcăminte de substanțe minerale utile, folosirea noilor surse de energie; realizarea unei largi game de laminate, a noi mărci de oțeluri speciale și aliate; asimilarea de noi mașini și utilaje la nivelul tehnicii mondiale, creșterea producției electronice și electrotehnice, de mașini-unelte și mecanică fină; ridicarea gradului de chimizare a țițeiului, sporirea producției de mase plastice, fibre și fire sintetice, cauciuc, îngrășăminte, medicamente și coloranți; valorificarea superioară a masei lemnoase, asigurarea cu materiale de construcții a programului de investiții și a nevoilor populației. În industria ușoară și alimentară, accentul se va pune pe îmbunătățirea structurii sortimentale a produselor, ridicarea calității, valorificarea superioară a resurselor de materii prime din țară, satisfacerea nevoilor crescinde ale populației.

Înfăptuirea profundei revoluții agrare prevăzute de documentele Congresului al XII-lea al partidului impune ca organele sindicale din întreprinderile agricole de stat, stațiunile de mecanizare a agriculturii și institutele de cercetări să situeze în centrul activității lor mobilizarea lucrătorilor pentru sporirea producției vegetale și animale, înfăptuirea programelor de dezvoltare a zootehniei, de îmbunătățiri funciare și de combatere a eroziunii solului, extinderea sistemelor de irigații și folosirea corespunzătoare a acestora, ridicarea nivelului de cunoștințe profesionale. Consiliile teritoriale, comitetele comunale ale sindicatelor, organele sindicale din I.A.S. și S.M.A. vor mobiliza pe toți membrii de sindicat din mediul rural la înfăptuirea planurilor în profil teritorial, la dezvoltarea tuturor sectoarelor producției agricole, a micii producții, la efectuarea lucrărilor edilitar-gospodărești de înfrumusețare a localităților potrivit schițelor de sistematizare.

Amplul program de investiții destinat dezvoltării economico-sociale a țării va deschide sindicatelor un cîmp și mai larg de acțiune pentru desfășurarea unei susținute activități în rîndurile colectivelor din întreprinderile de construcții, institutele de proiectări, unitățile producătoare de utilaje tehnologice, în vederea realizării integrale, la termen și în condiții de eficiență sporită a tuturor obiectivelor planificate. Ele vor mobiliza colectivele de pe șantierele de construcții și din unitățile beneficiare în vederea creșterii ritmului de execuție a lucrărilor, reducerii consumurilor de materiale, asigurării utilajelor pentru montaj în graficele stabilite, atingerii parametrilor proiectați la termenele planificate.

Dezvoltarea ramurilor economiei naționale și creșterea cerințelor populației pun în fața sindicatelor din transporturile feroviare, navale, aeronautice, autorutiere și telecomunicații îndatorirea de a mobiliza oamenii muncii pentru utilizarea rațională, la întreaga capacitate, a mijloacelor de transport, eliminarea imobilizărilor, întărirea disciplinei în transport și creșterea siguranței în circulație, reducerea consumului de carburanți, asigurarea unor transporturi de mărfuri și călători rapide și eficiente, ridicarea calității serviciilor de telecomunicații.

Sindicatele din unitățile comerciale de stat, cele prestatoare de servicii, din unitățile sanitare, învățămînt și instituțiile administrative de stat vor acționa cu și mai mare răspundere pentru mobilizarea personalului muncitor spre a-și îndeplini, la un nivel superior, îndatoririle de serviciu, a respecta cu strictețe legile statului.

În condițiile afirmării cu putere în țara noastră a revoluției tehnico-științifice, dezvoltarea spiritului novator al maselor largi de oameni ai muncii va constitui o preocupare mai susținută a tuturor organelor și organizațiilor sindicale. Participînd la acțiunea de creație științifică și tehnică de masă din cadrul Festivalului național „Cîntarea României", sindicatele vor mobiliza întregul personal muncitor din institutele de cercetare, proiectare și inginerie tehnologică, precum și muncitorii, tehnicienii, inginerii și celelalte categorii de oameni ai muncii din întreprinderi pentru introducerea largă a progresului tehnic în toate domeniile de activitate. Conducînd mai eficient mișcarea de masă a inventatorilor și inovatorilor, sindicatele vor concentra preocupările acestora spre găsirea celor mai bune soluții tehnice, în vederea creării de noi produse, perfecționării mașinilor, utilajelor, instalațiilor și tehnologiilor, modernizării produselor, reducerii importurilor, mecanizării și automatizării proceselor de producție pentru creșterea productivității muncii și reducerea efortului fizic. Se va acorda o atenție sporită organizării controlului asupra aplicării prevederilor legii invențiilor și inovațiilor, intervenindu-se prompt pentru combaterea conservatorismului și a nepăsării față de valorificarea spiritului novator al maselor de oameni ai muncii.

Ținînd seama de creșterea considerabilă a numărului de oameni ai muncii încadrați în producție, sindicatele, în colaborare cu organizațiile U.T.C. și comisiile femeilor, vor participa mai activ la elaborarea și înfăptuirea planurilor și programelor de pregătire și perfecționare profesională a forței de muncă, la buna desfășurare a cursurilor de calificare, policalificare și perfecționare, la organizarea practicii în producție și integrarea profesională. De asemenea, vor exercita un control riguros asupra modului cum sînt respectate prevederile legislației cu privire la pregătirea și perfecționarea forței de muncă.

Sindicatele din întreprinderi, comitetele uniunilor pe ramuri și Consiliul Central al U.G.S.R. vor întări colaborarea lor cu consiliile oamenilor muncii, cu ministerele economice, cu Ministerul Educației și Învățămîntului, cu Ministerul Muncii și cu guvernul în elaborarea planurilor de pregătire și perfecționare profesională, în organizarea unor acțiuni care să contribuie din plin la ridicarea cunoștințelor tehnice și profesionale ale personalului muncitor.

III. Sindicatele — angajate ferm în îndeplinirea programului de creștere a nivelului de trai al oamenilor muncii, de ridicare continuă a calității vieții

În conformitate cu Programul-directivă de creștere a nivelului de trai în perioada 1981—1985 și de ridicare continuă a calității vieții, adoptat de Congresul al XII-lea al P.C.R., vor spori în continuare veniturile reale ale populației, retribuțiile personalului muncitor, pensiile de asigurări sociale; de asemenea, vor crește fondurile destinate ocrotirii sănătății, asistenței și asigurărilor sociale, se vor construi noi apartamente din

(Continuare în pag. a III-a)

TEZELE

Consiliului Central al U.G.S.R. pentru Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România

(Urmare din pag. a II-a)

fondurile și cu sprijinul statului, vor fi satisfăcute în tot mai bune condiții nevoile materiale și spirituale ale tuturor cetățenilor.

Pe baza largilor atribuții pe care le au în viața societății, sindicatele vor participa mai activ la planificarea și repartizarea venitului național, la stabilirea indicatorilor nivelului de trai. Acționînd în consens cu răspunderile lor în sistemul democrației socialiste, sindicatele vor participa efectiv la elaborarea și aplicarea tuturor legilor și actelor normative care reglementează condițiile de muncă și de viață ale personalului muncitor, drepturile și obligațiile acestuia. Consiliul Central al U.G.S.R. va avea inițiativă legislativă în toate domeniile care privesc munca și viața oamenilor muncii din întreprinderile și instituțiile de stat. Sindicatele vor organiza dezbaterea proiectelor de legi cu masele largi de oameni ai muncii și vor înainta propunerile acestora forului legislativ.

Sindicatele vor veghea cu consecvență la aplicarea riguroasă a principiului socialist al retribuirii după cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii, la repartizarea echitabilă a veniturilor provenite din muncă, la formarea și utilizarea fondului de participare a oamenilor muncii la beneficii. Ele își vor da acordul la stabilirea formelor de retribuire și a normelor de muncă, în funcție de specificul activității întreprinderilor, în conformitate cu legile în vigoare, controlînd, totodată, modul de aplicare a acestora.

În spiritul politicii profund umaniste a partidului nostru, care situează în centrul preocupărilor sale omul, ridicarea continuă a calității vieții sale, sindicatele vor acorda o atenție deosebită îmbunătățirii sistematice a condițiilor de muncă, respectării cu strictețe a normelor și reglementărilor de protecție a muncii, prevenirii îmbolnăvirilor profesionale și accidentării în procesul de producție. Pentru aceasta, sindicatele vor intensifica controlul asupra modului în care organizatorii proceselor de producție îndeplinesc obligațiile legale cu privire la luarea măsurilor de securitate și igienă a muncii, asupra felului cum sînt cunoscute și respectate normele în acest domeniu.

În vederea creării celor mai corespunzătoare condiții de desfășurare a procesului de producție, organele sindicale își vor da avizul la construirea noilor obiective industriale încă din faza de proiectare, vor participa la recepția acestora, astfel încît nici o nouă investiție să nu fie dată în funcțiune dacă nu întrunește condițiile de tehnica securității și igiena muncii. În situația în care un loc de muncă prezintă pericol deosebit pentru sănătatea personalului muncitor, sindicatele vor cere organelor în drept oprirea lucrului, pînă la înlăturarea deficiențelor.

Profund angajate în realizarea politicii partidului și statului în domeniul sanitar, sindicatele vor aduce o contribuție mai mare la îmbunătățirea continuă a stării de sănătate a personalului muncitor, la prevenirea și combaterea cauzelor îmbolnăvirilor, la ridicarea nivelului de educație sanitară a oamenilor muncii. Ele vor exercita controlul muncitoresc asupra dispensarelor medicale de întreprindere, dispensarelor-policlinici și spitalelor, urmărind creșterea spiritului de răspundere al cadrelor medicale în exercitarea profesiei, respectarea prevederilor legale privind acordarea asistenței și a concediilor medicale. Organele sindicale, împreună cu conducerile unităților socialiste și cadrele medico-sanitare vor analiza cu mai multă răspundere starea morbidității cu incapacitate temporară de muncă, stabilind măsuri pentru înlăturarea cauzelor accidentelor și îmbolnăvirilor, a factorilor nocivi pentru sănătatea personalului muncitor. Consiliul Central al U.G.S.R., organele teritoriale ale sindicatelor, împreună cu organele sanitare vor adopta măsuri pentru îmbunătățirea asistenței medicale a personalului muncitor din întreprinderi și instituții, pentru buna funcționare a unităților sanitare, respectarea de către cadrele medicale sanitare a normelor de etică medicală.

Sindicatele vor acorda mai multă atenție organizării odihnei și tratamentului oamenilor muncii, în vederea refacerii sănătății și păstrării capacității lor de muncă. Paralel cu sporirea numărului de trimiteri în stațiunile balneoclimaterice, sindicatele vor dezvolta rețeaua proprie de unități balneare și de odihnă, construite din cotizațiile membrilor de sindicat, ca patrimoniu al U.G.S.R.

În cincinalul 1981—1985 se va extinde și mai mult tratamentul preventiv pentru oamenii muncii care lucrează în locuri ce prezintă condiții mai deosebite, se vor organiza spații de cazare destinate în mod special familiilor care vor veni cu copii în stațiuni.

Printr-o colaborare mai largă cu Ministerul Turismului, Consiliul Central al U.G.S.R va asigura îmbunătățirea continuă a condițiilor de odihnă și tratament ale oamenilor muncii. Sindicatele vor întări controlul în toate stațiunile de odihnă și tratament asupra modului în care sînt folosite unitățile de cazare și alimentație, bazele de tratament, mijloacele cultural-artistice pentru petrecerea plăcută și utilă a timpului liber al oamenilor muncii.

O mai mare preocupare vor manifesta sindicatele pentru îmbunătățirea activității cantinelor și cantinelor-restaurant, controlînd sistematic cum funcționează aceste unități, sprijinind înființarea de noi gospodării anexe pentru asigurarea unei aprovizionări corespunzătoare a cantinelor. Comitetele sindicatelor, cu participarea largă a oamenilor muncii, vor organiza alegerea comitetelor de conducere ale cantinelor și vor îndruma permanent activitatea acestora.

Participînd activ la îmbunătățirea aprovizionării populației, Consiliul Central al U.G.S.R., consiliile teritoriale ale sindicatelor vor conlucra strîns cu Ministerul Comerțului Interior, cu comitetele executive ale consiliilor populare la repartizarea ritmică și echitabilă a fondului de marfă pe județe, localități, centre muncitorești și unități comerciale.

Componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste, sindicatele vor acționa cu toată răspunderea pentru creșterea aportului lor la controlul oamenilor muncii, sporirea eficienței acestuia, în scopul îmbunătățirii aprovizionării populației, a activității unităților comerciale, medico-sanitare, stațiunilor balneoclimaterice, transportului în comun, a tuturor sectoarelor, potrivit legii. Organele de conducere colectivă ale unităților controlate, forurile lor ierarhic superioare vor informa periodic oamenii muncii din întreprinderi, cartiere, orașe, comune asupra modului de soluționare a propunerilor și observațiilor. Consiliul Central al U.G.S.R., Uniunea sindicatelor din comerț și cooperație vor analiza și rezolva, împreună cu Ministerul Comerțului Interior și celelalte organe centrale, propunerile și sesizările oamenilor muncii făcute cu ocazia controlului, care depășesc posibilitățile de soluționare ale unităților controlate.

Sindicatele vor sprijini activ îndeplinirea vastului program de construcții de locuințe pentru satisfacerea tot mai bună a cererilor oamenilor muncii. Consiliile teritoriale ale sindicatelor, împreună cu comitetele executive ale consiliilor populare, vor adopta hotărîri în legătură cu repartizarea locuințelor pe întreprinderi și alte unități socialiste. Comitetele sindicatelor, împreună cu consiliile oamenilor muncii, vor aproba propunerile colectivelor de muncă privind închirierea de locuințe personalului muncitor din unitățile socialiste și vor raporta în adunările generale ale oamenilor muncii asupra modului în care au fost soluționate cererile de locuințe din fondurile statului De asemenea, vor aproba propunerile privind persoanele care urmează să primească credite în vederea construirii de locuințe proprietate personală.

În vederea îndeplinirii Programului de reducere a duratei săptămînii de lucru, organele și organizațiile sindicale vor mobiliza colectivele de oameni ai muncii pentru înfăptuirea măsurilor organizatorice, tehnice și economice de natură să asigure condițiile necesare realizării acestui program și vor controla cum se acționează pentru transpunerea lui în viață.

Creșterea rolului femeii în întreaga viață a societății noastre sporește atribuțiile organelor sindicale de la toate nivelurile în aplicarea programelor privind antrenarea femeilor în activitatea economică și socială, asigurarea de condiții corespunzătoare de muncă și protecție aplicarea legislației de ocrotire a mamei și copilului, a familiei, organizarea și funcționarea în bune condiții a creșelor și grădinițelor pentru copii, dezvoltarea producției de bunuri și servicii.

Împreună cu organizațiile de tineret, sindicatele vor participa efectiv la stabilirea măsurilor de îmbunătățire a condițiilor de viață și de muncă ale tineretului muncitor, de integrare socio-profesională a acestuia, în vederea afirmării și dezvoltării capacității creatoare a tinerei generații. O atenție deosebită vor acorda sindicatele realizării la timp a căminelor pentru nefamiliști, gospodăririi acestora în cele mai bune condiții.

Sindicatele își vor aduce o mai mare contribuție la întărirea legalității socialiste, păstrarea și apărarea avutului obștesc, combaterea oricăror manifestări de încălcare a disciplinei, a normelor de etică și de conviețuire socială. Ele vor exercita un control permanent asupra respectării dispozițiilor legale privind legislația muncii și vor propune conducerilor colective ale unităților măsuri de sancționare a celor care, indiferent de funcție, se fac vinovați de abuzuri și ilegalități, mergînd pînă la desfacerea contractului lor de muncă. Organizațiile sindicale vor apăra în fața organelor de stat și obștești drepturile membrilor lor ce decurg din legislația muncii.

O exigență sporită vor manifesta organele sindicale în urmărirea realizării prevederilor contractului colectiv de muncă, și îndeosebi a acelora care privesc condițiile de muncă și de viață ale personalului muncitor. Ele își vor da avizul atît la încadrarea fiecărui om al muncii, cît și la încetarea raporturilor de muncă.

Organele sindicale vor soluționa cu simț de răspundere și solicitudine, în conformitate cu prevederile legale, scrisorile și sesizările oamenilor muncii și vor controla modul în care conducerile unităților se ocupă de această importantă activitate.

IV. Activitatea politică, cultural-educativă și sportivă a sindicatelor — la nivelul cerințelor formării omului nou, multilateral dezvoltat

În lumina Programului Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, sindicatele desfășoară o largă activitate politico-educativă de ridicare a conștiinței maselor populare, de lărgire a orizontului lor de cunoaștere, pentru formarea omului nou. Obiectivul fundamental al activității sindicatelor în acest domeniu îl constituie cunoașterea aprofundată de către oamenii muncii a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, însușirea și aplicarea în viață a tezelor și ideilor de inestimabilă valoare teoretică și practică cuprinse în opera secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ridicarea conștiinței revoluționare a maselor, cultivarea dragostei și a devotamentului față de patrie, partid și popor, față de cauza socialismului și comunismului.

Întreaga activitate politică și cultural-educativă de masă pe care o desfășoară sindicatele va fi subordonată mobilizării maselor pentru îndeplinirea exemplară a prevederilor planurilor unice naționale de dezvoltare economică și socială a patriei, creșterea accentuată a productivității muncii, asigurarea unei noi calități în toate sferele producției materiale, cu convingerea că singura cale de ridicare continuă a nivelului de trai material și spiritual constă în creșterea avuției naționale, în sporirea continuă a puterii economice a țării.

Sindicatele vor milita cu perseverență pentru înțelegerea de către fiecare om al muncii a răspunderilor ce îi revin în calitate de proprietar al mijloacelor de producție, de producător al bunurilor materiale și de beneficiar direct a tot ce se realizează în societate, pentru întărirea și adîncirea democrației muncitorești, a autoconducerii și autogestiunii întreprinderilor. Ele vor acționa cu și mai multă vigoare pentru creșterea răspunderii fiecărui colectiv, a tuturor oamenilor muncii în înfăptuirea sarcinilor de plan, a indicatorilor producției fizice și nete, pentru gospodărirea rațională și eficientă a materiilor prime și materialelor, reducerea consumurilor și costurilor de producție, economisirea energiei și combustibilului, creșterea continuă a eficienței producției. În colaborare cu organizațiile U.T.C. și celelalte organizații de masă și obștești, sindicatele vor intensifica munca politică și cultural-educativă în rîndul personalului muncitor din întreprinderile industriale, de pe șantierele de construcții, din transporturi, I.A.S. și S.M.A., vor organiza ample acțiuni de educație politică în unitățile nou intrate în funcțiune, în căminele de nefamiliști, în stațiunile de odihnă și zonele de agrement.

Folosind formele și mijloacele muncii politico-educative și cultural-artistice, sindicatele vor acționa pentru creșterea răspunderii profesionale a fiecărui om al muncii, întărirea ordinii socialiste, folosirea integrală, productivă a timpului de lucru, apărarea și dezvoltarea proprietății socialiste, combaterea fermă a oricăror încălcări ale normelor eticii și echității socialiste.

Sub îndrumarea organelor de partid, sindicatele vor asigura buna organizare a învățămîntului politico-ideologic de masă, vor desfășura o amplă activitate pentru informarea politică a oamenilor muncii din întreprinderi și instituții necuprinși la învățămîntul de partid și al U.T.C., ajutînd masele populare să înțeleagă profund fenomenele sociale, politice și economice din țara noastră, să pătrundă esența documentelor de partid, educîndu-le în spiritul combativității față de curentele ideologice străine, față de manifestările ideologiei burgheze.

În cadrul Festivalului național „Cîntarea României", împreună cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste, cu celelalte organizații de masă, obștești, profesionale și uniunile de creație, sindicatele vor iniția și organiza ample activități politice, educative și culturale cu caracter de masă, în toate întreprinderile și instituțiile, urmărind o împletire și mai strînsă a activității artistice, tehnico-științifice și interpretative cu realitățile din activitatea de producție, cu afirmarea plenară a geniului creator al poporului nostru în realizarea marilor obiective de dezvoltare a patriei noastre. Vor urmări cu mai multă fermitate ca activitățile politico-educative și cultural-artistice desfășurate în cadrul Festivalului național „Cîntarea României" să contribuie în mai mare măsură la dezvoltarea gîndirii economice a maselor largi de oameni ai muncii, la ridicarea permanentă a gradului lor de pregătire profesională corespunzător cerințelor producției moderne, pentru asigurarea unei noi calități în toate sferele creației materiale și spirituale.

Împreună cu consiliile oamenilor muncii, sindicatele vor organiza activitatea de propagandă și informare tehnico-economică și științifică a celor ce muncesc, a lectoratelor tehnico-economice și a cursurilor universităților cultural-științifice, a cercurilor de inovatori și inventatori, urmărind, prin intermediul acestora, popularizarea experienței înaintate, a creației tehnice de masă, introducerea noului în producție. Sindicatele vor spori numărul cercurilor cu caracter tehnico-științific și aplicativ din întreprinderi, case de cultură, cluburi, case ale tehnicii ; vor organiza dezbateri, schimburi de experiență, consultații științifice și tehnice, expoziții, urmărind stimularea creativității oamenilor muncii în toate domeniile de activitate.

Sindicatele vor acționa mai ferm pentru a asigura activității politico-ideologice și cultural-educative un conținut bogat, pătruns de principiile umanismului socialist, promovînd spiritul de dreptate, respectul față de adevăr, cinstea, modestia și corectitudinea în întreaga viață socială, relațiile de egalitate, încredere reciprocă, stimă, întrajutorare și prietenie între toți oamenii muncii. Ele vor milita pentru dezvoltarea unei puternice opinii de masă, muncitorești împotriva manifestărilor antisociale, tendințelor de parazitism, de căpătuială, manifestări profund dăunătoare societății, intereselor națiunii noastre.

Organele și organizațiile sindicale vor acționa cu toată răspunderea pentru dezvoltarea mișcării interpretative și de creație a oamenilor muncii din întreprinderi și instituții, pentru îmbunătățirea conținutului activităților politico-educative, cultural-artistice, sportive și recreative în vederea organizării în mod plăcut a timpului liber, mobilizînd în acest scop toate formațiile și cercurile artistice de amatori. Preocupîndu-se de folosirea din plin a bazei materiale, sindicatele se vor îngriji de crearea condițiilor necesare aplicării principiilor autofinanțării și autogestiunii economice în instituțiile cultural-artistice proprii. Sindicatele vor acționa pentru dezvoltarea bazei materiale necesare desfășurării activității cultural-educative, artistice și sportive.

Presa sindicală centrală și departamentală își va spori contribuția la mobilizarea oamenilor muncii pentru îndeplinirea marilor obiective social-economice ce le stau în față, va populariza cu perseverență noul, metodele înaintate de muncă și experiența pozitivă a organelor și organizațiilor sindicale, va acționa cu fermitate pentru respectarea legilor țării, pentru rezolvarea problemelor de muncă și viață ale oamenilor.

Sindicatele, în colaborare cu organizațiile U.T.C., Ministerul Turismului și C.N.E.F.S., vor organiza și dezvolta activitatea de educație fizică, turism, sport de masă și de performanță în rîndul oamenilor muncii din întreprinderi, instituții, contribuind astfel la fortificarea organismului și consolidarea stării lor de sănătate, la petrecerea în mod plăcut a timpului liber. Împreună cu consiliile oamenilor muncii, sindicatele vor asigura condiții pentru extinderea practicării gimnasticii la locul de muncă, organizarea campionatelor asociațiilor sportive și cupelor pe fiecare ramură de producție, trecerea normelor complexului polisportiv „Sport și sănătate", participarea sistematică a unui număr cît mai mare de oameni ai muncii la crosuri și alte competiții de masă. Săptămînal, sindicatele, asociațiile și cluburile sportive muncitorești, împreună cu comisiile locale pentru turismul de masă, vor iniția acțiuni turistice, larg cuprinzătoare, însoțite de manifestări cultural-artistice și distractive care să dea un puternic conținut educativ și recreativ petrecerii timpului liber de către oamenii muncii și membrii lor de familie.

Sindicatele, cluburile și asociațiile sportive din întreprinderi și instituții vor contribui în mai mare măsură la ridicarea și afirmarea calitativă a sportului de performanță muncitoresc pe plan intern și internațional, pregătind un număr mai mare de elemente valoroase pentru loturile naționale care să reprezinte cu cinste sportul românesc în confruntările de prestigiu internațional — Jocurile Olimpice, campionatele mondiale, europene și balcanice.

Sindicatele vor acționa cu toată răspunderea pentru dezvoltarea bazei materiale și a mijloacelor financiare necesare desfășurării turismului, sportului de masă și de performanță, inițiind în acest scop ample acțiuni de muncă voluntar-patriotică cu participarea largă a oamenilor muncii.

V. Perfecționarea activității organizatorice, a stilului și metodelor de muncă ale organelor și organizațiilor sindicale

Sindicatul unește în rîndurile sale, prin liberă adeziune, oamenii muncii din fiecare întreprindere, instituție și comună, cărora le asigură cadru organizat de participare la conducerea activității economice și sociale, la dezbaterea, elaborarea și aplicarea măsurilor pentru înfăptuirea politicii partidului și statului.

Recunoscînd rolul Partidului Comunist Român de forță politică conducătoare a întregului nostru popor, sindicatele își desfășoară activitatea pe baza democrației muncitorești și acționează ca persoană juridică în deplină autonomie față de organele administrației de stat și de conducerile unităților economice, în exercitarea, la toate nivelurile organizatorice, a investiturii lor statutare, a drepturilor acordate prin legile țării.

O importanță hotărîtoare în îndeplinirea rolului crescînd al sindicatelor, a sarcinilor mari și de răspundere ce le revin în toate domeniile, o au activitatea organizatorică, îmbunătățirea continuă a stilului și metodelor de muncă ale organelor și organizațiilor sindicale. Organizarea riguroasă a muncii, concentrarea permanentă a eforturilor în direcția rezolvării operative și cu maximă eficiență a problemelor de importanță majoră cu care se confruntă colectivele întreprinderilor și instituțiilor sînt condiții esențiale pentru creșterea prestigiului și autorității sindicatelor în rîndul maselor.

Consiliul Central al U.G.S.R., comitetele uniunilor pe ramuri de activitate, consiliile teritoriale și comitetele sindicatelor vor asigura ca activitatea organizatorică să aibă ca obiectiv central mobilizarea oamenilor muncii la îndeplinirea sarcinilor economico-sociale. Criteriul de apreciere a activității organizatorice a sindicatelor, a stilului și metodelor lor de muncă îl constituie eficiența acțiunilor întreprinse pentru realizarea planului de producție, îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii, ridicarea nivelului de conștiință socialistă a maselor, întărirea ordinii și disciplinei în toate domeniile.

Creșterea capacității organizatorice a sindicatelor, a influenței lor în masele largi de oameni ai muncii va constitui și în viitor o preocupare principală a tuturor organelor sindicale. Sindicatele vor acorda în continuare o atenție deosebită perfecționării activității de primire în sindicat și de educare a noilor membri, astfel ca adeziunea acestora la organizație să se manifeste printr-o largă și activă participare la îndeplinirea în cele mai bune condiții a rolului și atribuțiilor ce revin sindicatelor.

O preocupare de prim ordin a Consiliului Central al U.G.S.R., a celorlalte organe sindicale o vor constitui dezvoltarea și adîncirea democrației muncitorești în activitatea sindicatelor, perfecționarea cadrului organizatoric, astfel încît membrii de sindicat să-și poată exercita plenar drepturile și îndatoririle statutare, să hotărască ei înșiși asupra tuturor problemelor ce privesc munca și viața lor.

Acționînd consecvent în spiritul principiului democrației muncitorești și al centralismului democratic, sindicatele vor asigura respectarea strictă a dreptului membrilor de sindicat — români, maghiari, germani și de alte naționalități — de a candida și de a fi aleși în organele sindicale de conducere. Pentru funcțiile de răspundere în organele sindicale se vor propune mai multe candidaturi. Cei aleși vor raporta cu regularitate, în fața membrilor de sindicat, asupra modului în care își îndeplinesc mandatul încredințat. Totodată, se va asigura ca membrii organelor sindicale să nu fie transferați la alte locuri de muncă ori sancționați pe linie administrativă fără acordul organelor din care fac parte.

Respectînd autonomia sindicatelor, Consiliul Central, comitetele uniunilor pe ramuri de activitate și consiliile teritoriale se vor preocupa cu perseverență de creșterea rolului și capacității de acțiune a acestora, ca unități organizatorice și funcționale de bază ale Uniunii Generale a Sindicatelor din România. Accentul va fi pus pe îndrumarea și ajutorarea lor concretă pentru ca în fiecare unitate sindicatul să-și afirme puternic prezența printr-o participare efectivă la organizarea activității economice și sociale, să se manifeste ca partener competent al organului de conducere colectivă în rezolvarea problemelor de producție, sociale și de educație. Sindicatele se pot afilia la uniunile sindicatelor pe ramură de activitate, păstrîndu-și deplina autonomie în organizarea activității proprii.

Ținînd seama că eficiența activității este determinată într-o măsură hotărîtoare de modul în care se acționează în secții, ateliere, pe locurile de muncă, sindicatele vor intensifica preocupările pentru întărirea rolului grupelor sindicale în viața colectivelor de oameni ai muncii, asigurînd ca, în toate unitățile, adunările grupelor sindicale să se afirme ca tribune de dezbatere și decizie muncitorească în toate problemele care privesc munca și condițiile de viață ale colectivului, să promoveze opinia de masă, combativă, împotriva indisciplinei, a lipsei de răspundere în îndeplinirea sarcinilor, a atitudinilor și comportărilor negative.

Uniunile pe ramuri vor acorda o atenție deosebită perfecționării formelor și metodelor lor de muncă, orientîndu-și cu precădere preocupările spre rezolvarea problemelor specifice de ramură care privesc producția, pregătirea profesională și ridicarea conștiinței socialiste a personalului muncitor, îmbunătățirea condițiilor sociale, de muncă și viață. Comitetele uniunilor pe ramură vor manifesta exigență sporită în soluționarea de către conducerile ministerelor și centralelor industriale a problemelor care depășesc posibilitățile și competențele întreprinderilor.

Consiliile județene, municipale, orășenești și comunale ale sindicatelor, birourile executive ale acestora vor acționa cu răspundere sporită pentru exercitarea rolului pe care îl au ca organe de coordonare, îndrumare și control, asigurînd tuturor organizațiilor sindicale din raza lor de activitate sprijin concret în planificarea, organizarea și desfășurarea muncii. Ele vor dezvolta și perfecționa relațiile de conlucrare cu organele locale ale puterii și administrației de stat, cu celelalte organizații de masă și obștești, participînd activ, în cadrul consiliilor Frontului Democrației și Unității Socialiste, la acțiunile destinate dezvoltării și bunei gospodăriri a localităților, la înfăptuirea planurilor de dezvoltare economică și socială în profil teritorial.

Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, celelalte organe sindicale de conducere vor îmbunătăți controlul îndeplinirii hotărîrilor, acordînd sprijin organizațiilor sindicale în îndeplinirea sarcinilor, în soluționarea, la fața locului, a problemelor cu care se confruntă membrii de sindicat.

Organele sindicale vor aplica cu hotărîre, în întreaga lor activitate, principiul muncii și conducerii colective, acordînd o mai mare atenție întăririi răspunderii personale a membrilor organelor sindicale, atragerii acestora la organizarea și desfășurarea întregii activități. Se vor îmbunătăți organizarea și funcționarea consiliilor și comisiilor pe probleme, astfel încît aceste organisme cît și cei aleși în organele sindicale să desfășoare o activitate permanentă.

O preocupare sporită vor acorda sindicatele organizării și desfășurării activității caselor de ajutor reciproc, controlului privind modul în care ele acționează pentru înfăptuirea hotărîrilor adoptate. În vederea folosirii cu maximum de eficiență a mijloacelor materiale și financiare ale sindicatelor, precum și ale celorlalte unități din structura acestora, se va acorda sprijin permanent activității comisiilor de cenzori pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a îndatoririlor ce le revin. Folosirea mijloacelor financiare ale sindicatelor este controlată de adunările generale, de comisiile de cenzori și organele sindicale superioare.

În activitatea organelor și organizațiilor sindicale, a întregului activ al sindicatelor, se vor promova stilul revoluționar de muncă, pătruns de o înaltă responsabilitate în îndeplinirea sarcinilor, spiritul critic și autocritic, atitudinea exigentă, combativă față de lipsuri și stările de automulțumire, urmărindu-se îndeaproape realizarea de către organele sindicale, conducerile întreprinderilor a tuturor hotărîrilor adoptate de adunările sindicale.

Ținînd seama de rolul și atribuțiile sporite ce stau în fața sindicatelor, o atenție deosebită se va acorda promovării în organele sindicale, la toate nivelurile, a unor cadre, din rîndul oamenilor muncii, indiferent de naționalitate, devotate cauzei socialismului și comunismului, temeinic pregătite din punct de vedere politic și profesional, cu prestigiu și autoritate în rîndurile celor ce muncesc, urmărindu-se totodată asigurarea unei compoziții muncitorești. O preocupare sporită se va acorda promovării în organele sindicale a unui număr tot mai mare de femei și tineri, a educării întregului activ în spiritul dăruirii în muncă, al respectării depline a principiilor și normelor eticii și echității socialiste.

VI. Sindicatele — militante consecvente pentru înfăptuirea politicii internaționale a partidului și statului nostru, pentru dezvoltarea și întărirea solidarității clasei muncitoare din întreaga lume, a unității de acțiune în mișcarea sindicală mondială

Participante active la întreaga operă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a țării spre comunism, sindicatele sprijină întru totul și militează cu consecvență pentru aplicarea politicii externe a Partidului Comunist Român, a României socialiste, politică de pace și colaborare cu toate statele lumii, bazată pe principiile deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, renunțării la folosirea forței și la amenințarea cu forța, dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur destinele.

Atașamentul profund al sindicatelor față de politica externă a partidului și statului nostru, în elaborarea și înfăptuirea căreia rolul determinant și larg recunoscut în lume revine secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, își are izvorul în faptul că aceasta corespunde pe deplin năzuințelor vitale ale poporului român, cauzei generale a socialismului, păcii și progresului pe planeta noastră.

În lumina orientărilor politicii externe a partidului și statului nostru, științific fundamentată în documentele Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român, sindicatele îmbină, în întreaga lor activitate, sarcinile naționale cu solidaritatea internațională, înțelegînd pe deplin că realizările pe care clasa muncitoare, toți oamenii muncii din țara noastră le obțin în edificarea socialismului asigură nu numai progresul și înflorirea continuă a patriei, ci se înscriu și ca o contribuție efectivă la creșterea prestigiului și puterii de atracție a socialismului, la întărirea forțelor revoluționare, progresiste de pretutindeni.

În prezent, Uniunea Generală a Sindicatelor întreține legături de prietenie și cooperare cu 523 organizații sindicale naționale și de ramură din 124 țări ale lumii, mărturie a prestigiului crescînd al României pe toate meridianele, a interesului tot mai larg față de experiența dobîndită de poporul nostru, sub conducerea partidului, în opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a țării spre comunism.

Sindicatele vor dezvolta și în viitor legături strînse de prietenie și colaborare frățească cu sindicatele din toate țările socialiste, de prietenie și conlucrare cu sindicatele din țările în curs de dezvoltare, din celelalte state ale lumii, militînd pentru unirea eforturilor tuturor celor ce muncesc în lupta pentru apărarea intereselor fundamentale ale oamenilor muncii, împotriva exploatării capitaliste, a politicii imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, a rasismului și apartheidului.

Animate de sentimente de profundă solidaritate internațională, în spiritul luminoaselor tradiții ale clasei noastre muncitoare, sindicatele din România își vor aduce o contribuție tot mai activă în lupta generală a oamenilor muncii de pretutindeni pentru progres, pentru independența popoarelor, pentru transformarea înnoitoare a societății, vor sprijini, în continuare, mișcările de eliberare din diferite zone ale lumii pentru asigurarea dreptului fiecărui popor de a fi liber și stăpîn pe destinele sale, pentru lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale.

O atenție deosebită vor acorda sindicatele întăririi legăturilor cu forțele care se opun politicii imperialiste de amestec și dictat, sprijinind activ, prin propriile lor acțiuni, unirea eforturilor clasei muncitoare și ale sindicatelor de pretutindeni pentru continuarea cursului spre destindere, oprirea cursei înarmărilor, înfăptuirea dezarmării generale, și în primul rînd a celei nucleare, pentru asigurarea păcii și securității popoarelor în Europa și în întreaga lume. Ele vor acționa pentru înfăptuirea unei cît mai largi colaborări cu forțele sociale avansate din toate țările, indiferent de orînduirea lor social-economică, pentru ca mijloacele materiale și umane eliberate prin dezarmare să fie folosite în scopul asigurării unor condiții optime de muncă și de viață pentru toți cei ce muncesc.

Ca membră a Federației Sindicale Mondiale, Uniunea Generală a Sindicatelor din România va milita și mai activ pentru întărirea solidarității muncitorești internaționale, a unității de acțiune și colaborării între organizațiile sindicale din întreaga lume. În mișcarea sindicală mondială, în cadrul organizațiilor sindicale internaționale, la care sînt afiliate sau cu care cooperează, sindicatele din România vor acționa și în viitor pentru lărgirea colaborării într-un spirit profund democratic, pentru dezvoltarea unor relații noi de prietenie, cooperare și stimă reciprocă, bazate pe principiile solidarității internaționale, pentru înfăptuirea unei unități de acțiune, prin liberă conlucrare și deplină egalitate în drepturi. Ele își vor aduce întreaga contribuție la angajarea mai largă a mișcării sindicale în lupta pentru soluționarea marilor probleme ale contemporaneității, pentru asigurarea unui viitor de pace, cooperare și securitate pe glob, pentru făurirea unei lumi mai drepte și mai bune.

FAPTUL DIVERS

Ați auzit de pantoful... electroenergetic?

Pantoful din imagine nu este un pantof obișnuit, ci unul... „electroenergetic", după cum l-au „botezat" creatorii lui — membrii cercului de electronică-automatică de sub conducerea profesorului Vasile Doros, de la Casa pionierilor din Baia Mare. Acest pantof are încorporat în talpă un microgenerator. La fiecare pas făcut de purtător, atît la călcare, cît și la ridicarea piciorului, microgeneratorul produce... curent electric. O diodă redresează acest curent, iar niște pastile de acumulatori îl... stochează pentru a putea fi utilizat ulterior. Curentul electric obținut cu drumurile pe care, în mod obișnuit, le face un om într-o zi este suficient pentru funcționarea timp de trei ore a unui... radioreceptor portativ. Cum? În loc de baterii se pun pastilele din tocul pantofului.

Dioda și pastilele de acumulatori se găsesc în comerț și costă cîțiva lei, iar microgeneratorul a fost confecționat din materiale refolosibile.

Creatorii acestui pantof năzdrăvan au făcut următorul calcul: dacă un milion de oameni ar purta asemenea pantofi, într-un an de zile s-ar economisi 48 milioane de baterii de cîte 3 lei bucata. Ba, mai mult: microgeneratorul și celelalte piese sînt transferabile și se pot folosi, succesiv, la 4—5 perechi de pantofi.

Întrebare: dar dacă asemenea pantofi ar fi purtați de 10—20 de milioane de oameni?

Ghici, ce fel de... minge este?

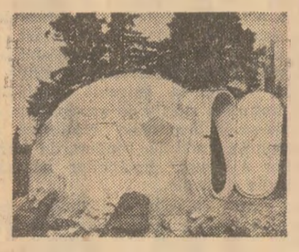

Corespondentul nostru pentru județul Harghita, I.D. Kiss, a arătat această imagine la 10 persoane diferite. Unul a spus că este o rulotă, altul că e un cort, al treilea că e un desen fantezist, iar șase au susținut că nu poate fi decît rodul imaginației cuiva, care a meșterit o uriașă minge de fotbal în care să încapă, ca în vestitul „cal troian", nu luptători, ci... jucători de fotbal, care să se rostogolească pînă în poarta adversă și s-o bombardeze cu goluri după goluri. Unul singur din cei zece întrebați a dat răspunsul exact — și aceasta pentru că o văzuse cu ochii lui, la fața locului.

Dumneavoastră ați ghicit? Este vorba de un... refugiu alpin amenajat în masivul Hășmașul Mare, la punctul numit „Piatra unică", amenajat de echipa „Salvamont" din orașul Bălan. Cine sînt salvamontiștii? Aproape toți sînt tineri. Oameni dirzi, care lucrează în adîncuri, și cu atît mai pasionați de alpinism, dovedindu-se în toate acțiunile întreprinse pînă acum... la înălțime!

Fantezie și iscusință

Chiricani este un sat din județul Vrancea, cu oameni gospodari, la fel ca și cei din satele din jur. Și totuși, faima Chiricanilor le-a întrecut pe toate celelalte — și nu numai din județul Vrancea. Și aceasta, datorită unui autentic creator de artă populară: Pavel Terțiu. Pasiunea lui: măștile. Măști realizate cu fantezie, cu iscusință, cu migală. Creații originale, care i-au adus nu de mult un rîvnit premiu al Uniunii artiștilor plastici. Plăsmuiri de o irezistibilă atracție, aflate la loc de aleasă cinstire în Muzeul județului Vrancea.

Și pentru ca de pasiunea lui să se molipsească și alții, meșterul popular Pavel Terțiu a fost chemat ca... profesor la Școala populară de artă din Focșani.

Și un amănunt: eroul acestor rînduri are 81 de ani, dar cei din preajma, văzîndu-l cît e de viguros, spun că n-ar avea atîția, că însăși vîrsta lui ar fi o... mască.

Rubrică realizată de
Petre POPA
și corespondenții „Scînteii"

„SCÎNTEIA" VĂ INVITĂ LA UN DIALOG PE TEMA:
Ce experiență din domeniul muncii de partid propuneți spre generalizare?

Adunarea generală – pregătită printr-o largă consultare a colectivului

Aflînd despre intenția noii noastre rubrici, de a propune spre generalizare cele mai interesante experiențe din domeniul muncii de partid, tovarășul **Radu Bălan**, prim-secretar al Comitetului municipal de partid Timișoara, ne-a spus: „Într-o problematică a muncii de partid atît de complexă, cum este cea din municipiul Timișoara, e greu să te oprești la o singură experiență. Avem, de pildă, multe organizații care acordă o atenție deosebită pregătirii și desfășurării adunărilor generale, pentru ca acestea să fie atît tribune de dezbatere comunistă a întregii activități de partid, cît și de promovare a noului în viața politică și economico-socială a municipiului".

— Concret, ce organizație ne recomandați pentru a face cunoștință cu o experiență valoroasă în acest domeniu?

— V-aș recomanda mai multe. Preocupări deosebite au în această privință organizațiile de partid de la Întreprinderea mecanică, „Electromotor", „6 Martie", Trustul județean de construcții, spitalul „Victor Babeș" ș.a. Dar cred că în ultima vreme eforturile cele mai interesante, pe linia dinamizării vieții interne de partid, le face organizația de partid de la Întreprinderea „Victoria".

...Dumitru Halas este secretar nou al comitetului de partid al întreprinderii „Victoria". De ce am făcut această precizare, veți vedea îndată. În noua sa calitate — experiență de activist are de mai mulți ani — secretarul și-a propus să cunoască activitatea și viața organizațiilor de partid nu din birou, prin intermediul situațiilor și planurilor, necesare și ele, ci participînd la cît mai multe adunări generale. Constatările s-au dovedit a fi însă nu prea îmbucurătoare. Existau adunări de partid — și nu puține la număr — în care se manifestau o automulțumire generală, o slabă participare a comuniștilor la dezbaterea problemelor puse în discuție. Se crease o stare de apreciere a calității adunărilor generale nu prin ce dezbat și cum dezbat, ci prin numărul celor care iau cuvîntul. Exista, de asemenea, o insuficientă preocupare pentru corelarea problematicii adunărilor generale cu realitățile întreprinderii, apărînd adeseori o nedorită ruptură de viață. Deși organizațiile trimiteau lunar planurile de muncă la comitetul de partid pentru aprobare, cei care răspundeau de analizarea lor nu-și găseau întotdeauna timp să le vadă, să facă observații și, astfel, formalismul se multiplica de la o lună la alta.

După aceste constatări, comitetul de partid a acționat pe căile bine cunoscute — instruirea secretarilor, ajutarea acestora la elaborarea unor materiale care să aibă un caracter analitic, să prezinte interes, inițierea de schimburi de experiență între secretari pe această temă etc. — pentru a asigura un conținut cît mai eficient adunărilor generale. Dar a mai făcut ceva: **un experiment.** Despre ce-i vorba? Prefațarea adunărilor generale are loc printr-o... surpriză. Cu o scenetă, pornind de la cazuri concrete din viața întreprinderii, interpretată de cîțiva actori amatori ai teatrului muncitoresc din întreprindere, care redă cu mijloacele artei o dezbaterea comunistă model. Acolo unde comitetul de partid constată că adunările generale, cu toate eforturile făcute pentru buna lor pregătire, nu prezintă garanția unei dezbateri vii, combative, își fac apariția în sala de ședințe — chiar înainte de începerea respectivei adunări — interpretii scenetei amintite. Și cum dezbaterea din scenetă se încheie cu invitația: „Cine se mai înscrie la cuvînt?", comuniștii sînt puși în situația, atît de relevant este cazul înfățișat, de a continua dezbaterea. Iar de la cazul „teoretic" din scenetă pînă la cazurile concrete din fiecare organizație nu este decît un pas. Pe care comuniștii îl fac fără ezitări. Desigur, această metodă a dat rezultate bune în colectivul respectiv. Ea nu poate fi acceptată ca un panaceu universal.

„Nimeni nu și-a închipuit, avea să ne mărturisească secretarul comitetului de partid, că prefațarea adunărilor generale în acest fel va rezolva problema conținutului multora dintre ele. Dar trebuie să spunem că acest element-șoc, respectiv o dezbatere-caz, o noutate, a stimulat interesul secretarilor organizațiilor de bază, al membrilor de partid, de a imprima fiecărei adunări generale un caracter de dezbatere deschisă, comunistă, a problemelor aflate pe ordinea de zi".

În timpul documentării am făcut cunoștință cu multe argumente care atestă cele spuse de secretar. Au început să se desfășoare tot mai multe adunări generale din care au dispărut șablonul și monotonia. De pildă, organizația de partid nr. 1 de la fabrica de mase plastice avea ca punct principal pe ordinea de zi a unei adunări generale — modul în care acționează comuniștii pentru îmbunătățirea calității produselor. Și nu întîmplător: fabrica se confruntă cu probleme deosebite legate de calitatea produselor. Referatul întocmit de biroul organizației de partid încercase să abordeze lucrurile în așa fel încît să aibă și ceva critică și ceva autocritică — adică să fie „ca la carte". Andrei Roszas, secretar adjunct al comitetului de partid, a propus atunci ca adunarea generală să continue printr-o vizită la locurile de muncă ale comuniștilor pe fluxul tehnologic. „Dacă vrem să îndreptăm lucrurile — a spus el — trebuie să nominalizăm de-a lungul fluxului tehnologic și cauzele și oamenii care contribuie la realizarea unor produse de calitate scăzută". Așadar, adunări generale eficiente prin dezbateri, prin ce lasă în urma lor, și nu prin numărul vorbitorilor. Despre efectele organizării unor asemenea adunări generale în aproape toate secțiile întreprinderii pe problemele calității, pe alte probleme ale activității de producție, de educare a oamenilor, după metoda „analizei cauzelor pe caz sau pe fluxul tehnologic" vorbesc astăzi faptele. Deși întreprinderea produce peste 250 de modele și articole, nu a primit nici o reclamație nici de la beneficiarii interni, nici de la cei externi. De asemenea, și-a îndeplinit și realizat planul la absolut toți indicatorii de eficiență economică.

Într-o altă secție, marochinărie, a fost înscris pe ordinea de zi a unei adunări generale următorul punct: „Cum își exercită comuniștii dreptul de a face propuneri, cum acționează pentru îndeplinirea lor". Dar luările de cuvînt s-au dovedit, deși tema era generoasă, neașteptat de timide. Cauza: fostul șef al secției obișnuia să-i „la la ochi" pe cei care criticau în ședințe. Noul șef al secției, Vasile Gavrilă — membru de partid — a luat el atunci primul cuvîntul: „Am să fac eu mai multe propuneri și vă rog să vă pronunțați în legătură cu oportunitatea și posibilitatea de realizare a lor. Dar fără menajamente. Nu țineți seama de faptul că eu sînt șeful secției. Aici sîntem comuniști și nu avem altă calitate". După această introducere în temă au vorbit apoi 12 comuniști și s-au făcut peste 30 de propuneri și numeroase critici. Adunarea generală respectivă a deschis atît de mult interesul pentru „propuneri", pentru bunul mers al secției, încît în zilele următoare se prezentau atît membri de partid, cît și nemembri de partid, cu alte propuneri vizînd îmbunătățirea activității de producție, recuperarea materialelor refolosibile, crearea de noi modele etc. Iar propunerile și criticile n-au mai rămas, ca altădată, pe hîrtie. Ele au stat la baza creării a peste 70 de modele noi și realizării unei producții suplimentare din materiale refolosibile de peste 2,5 milioane lei.

Spre o asemenea experiență în pregătirea adunărilor generale, în promovarea unor dezbateri vii, deschise, care să capteze interesul tuturor membrilor de partid, se tinde în toate organizațiile de partid de la Întreprinderea „Victoria". E drept, pregătirea unor asemenea adunări generale nu se realizează ușor, pentru că ea cere atît o muncă concretă, cît și una de concepție din partea birourilor organizațiilor de bază, a comitetului de partid. Dar spre acest deziderat se tinde acum în toate organizațiile.

...O experiență, ca orice experiență, se apreciază aici, este perfectibilă în continuare. Chiar pentru zilele următoare, comitetul de partid al întreprinderii „Victoria" și-a propus să organizeze, împreună cu catedra de specialitate a școlii interjudețene de partid, o masă rotundă cu tema: „Ce dezbatem și cum dezbatem în adunările generale ale organizațiilor de partid". O masă rotundă care se vrea, firește, un schimb fructuos de opinii între teoreticienii muncii de partid și cei care o aplică. Un schimb de opinii care nu poate avea decît un singur rezultat: perfecționarea în continuare a experienței acumulate pînă acum în acest domeniu.

C. PRIESCU
Cezar IOANA

OMUL ȘI VIAȚA RAȚIONALĂ

Alimentația și sănătatea dinților

Caria dentară este în zilele noastre una dintre cele mai frecvente boli. Practic, putem spune că nu există om care să nu fi avut necazuri, suferințe provocate de durerea dinților. Despre cauzele apariției și posibilitățile de prevenire a acestor îmbolnăviri a avut amabilitatea să ne vorbească conf. dr. **Sebastian DUMITRACHE** de la Institutul medico-farmaceutic din București.

— Caria dentară este azi cea mai răspîndită boală, mai ales în țările industrializate și cu un nivel de viață ridicat. Statisticile arată că, în aceste colectivități, frecvența cariei la adulți merge pînă la sută la sută: practic, nu există persoană adultă care să nu aibă o carie sau mai multe. Studii epidemiologice făcute în diferite părți ale lumii arată că în zone cum sînt Africa, mai ales Africa centrală și de vest, America centrală, Asia, caria este puțin întîlnită.

Una din cauzele acestei adevărate explozii a bolii carioase, caria dentară, este și modificarea alimentației populației.

— Care sînt alimentele cele mai importante pentru asigurarea unei dentiții sănătoase?

— Substanțele nutritive cu efectele cele mai evidente în formarea și mineralizarea dinților sînt proteinele din lapte, produse lactate, ouă, carne, pește, fasole uscată, mazăre, apoi unele elemente minerale (calciu, fosfor, fluor, molibden, vanadiu, seleniu etc) și vitaminele A, D și C în special. Dacă în perioada de formare și de mineralizare a dinților (începînd din săptămîna a 4-a intrauterină și pînă la vîrsta de un an a copilului, cînd se formează dentiția temporară și apoi din săptămîna a XVI-a intrauterină pînă la 8—10 ani, cînd se formează și evoluează dentiția permanentă) alimentația mamei și a copilului este dezechilibrată sau lipsită de unul sau mai mulți din acești factori, atunci există riscul de a avea o dantură anormal conformată și mai puțin rezistentă.

Și după ce dinții au apărut și s-au maturizat, efectul alimentelor se resimte, predominant, însă în alt mod. Ele influențează dantura printr-o serie de factori cum sînt textura sau duritatea, adezivitatea și compoziția lor chimică, temperatura la care sînt consumate etc.

— Care dintre acești factori este mai nociv?

— Fără îndoială, cel mai important factor este compoziția chimică a alimentului. De multă vreme s-a observat că zahărul și produsele zaharoase strică dinții. Și alimentele care conțin amidon sau dextrină (cum sînt făinoasele, pîinea) pot fi factori cariogeni. Din glucide (hidrocarbonate), și în primul rînd din zahăr, prin fermentarea lor în gură de către microorganismele ce se găsesc totdeauna în mediul bucal, rezultă produși acizi; acești produși corodează și dizolvă suprafața smalțului, creînd mici denivelări care încet, încet se adîncesc ajungînd pînă la dentină (stratul dintelui aflat sub smalțul acestuia) și se formează caria. Dacă se scot din alimentație — experimental — hidrocarbonatele (dulciurile și făinoasele) se constată, în condițiile unor animale de laborator, că ele nu mai fac carii dentare.

— Dar se poate lipsi omul de aceste alimente?

— Nu, dar acestea dulciuri și făinoasele predispun la carii, mai ales cînd sînt consumate sub formă de preparate moi, adezive pe dantură, cum sînt ciocolata, biscuiții, caramelele, pișcoturile, cremele, sosurile. Aceste alimente lipicioase lasă pe suprafața dintelui o peliculă foarte fină de resturi organice, favorabilă dezvoltării microorganismelor. Pelicula îngreunează, totodată, accesul salivei la suprafața dintelui și, prin aceasta, curățirea dintelui, diluarea și neutralizarea acizilor formați. În ce privește temperatura alimentelor consumate este bine să se știe că alimentele prea reci sau prea fierbinți, dar mai ales trecerea bruscă de la foarte rece la foarte cald și invers, în afară de senzația dureroasă subiectivă, au ca rezultat dilatarea și contracția bruscă a smalțului, ceea ce duce la plesnirea lui, creîndu-se astfel adevărate porți de intrare pentru caria dentară.

Înțelegem acum de ce caria dentară afectează cu deosebire populațiile care și-au schimbat modul tradițional de alimentație în care predominau alimentele naturale și alimentele mai dure, mai consistente și a trecut la o alimentație bogată în zahăr, dulciuri și alte produse intens prelucrate culinar sau industrial.

— Există, totuși, posibilități de a interveni pentru diminuarea efectelor alimentelor cu rol cariogen?

— Da, există. O primă cale este aceea ca, în perioada formării dinților, din meniul zilnic al mamei și al copilului să nu lipsească alimentele din grupa laptelui și a produselor lactate, legumele, fructele, ouăle, preparatele din carne. De asemenea, expunerea la soare a copiilor să se facă ori de cîte ori este posibil, pentru a se crea organismului condiții pentru sinteza vitaminei D cu rol însemnat și în mineralizarea dinților.

Trebuie să avem grijă ca zilnic în meniul nostru să existe alimente cu o textură mai dură, mai fibroasă (fructe și legume crude, pîine neagră) care curăță dinții în mod mecanic, stimulează secreția de salivă. Alimentele dure, fibroase întăresc și gingiile, prevenind boala numită parodontopatie, una dintre cauzele căderii dinților. Este mult mai sănătos ca desertul să fie un măr, în locul prăjiturii, pentru că mărul are un triplu avantaj: este acrișor și stimulează salivația, curăță dinții și aduce săruri de potasiu care neutralizează o parte din acizii formați.

Deși nu ne-am referit la măsuri de igienă a dinților, nu putem să nu amintim că este obligatoriu ca dinții să fie spălați seara pentru a se preveni apariția cariilor.

Convorbire consemnată de
Elena MANTU

Principialul *de ocazie*

Nu o dată, în diverse împrejurări, dar cu precădere în ședințe, se vorbește, desigur mai mult abstract decît concret, despre critică și autocritică. *Cînd discuțiile rămîn în zonele teoriei, totul este în ordine. Atît critica, cît și autocritica fiind unanim considerate ca modalități eficiente de perfecționare a muncii, de înlăturare a neajunsurilor. Cînd însă aceste două cuvinte sînt coborîte de pe piedestalul teoriei în spațiul mai ușor definibil al concretului, adesea lucrurile se complică. Se întîmplă chiar ca străluciți teoreticieni ai „rolului și oportunității criticii și autocriticii" să devină inversunați adversari ai acestora, dacă ar urma ca, fie și numai în treacăt, criticii și autocriticii să le fie aflate spațiul de afirmare în sectorul de activitate al suspomeniților „teoreticieni".*

Nu de mult l-am ascultat vorbind despre critică și autocritică, într-un birou, pe un om a cărui experiență îmi era cunoscută și a cărui pătrunzătă argumentație nu putea să nu impresioneze și să convingă.

„Critica — *spunea el doctoral* — nu este o simplă invenție; aplicată la timp și cu măsură, ea poate face cît o brigadă de producție — dacă e vorba de industrie! —, cît un colectiv științific — dacă e vorba de cercetarea științifică. Numai spiritele neevoluate reacționează cu iritare în fața criticii. Iar autocritica, departe de a exprima o slăbiciune, este o formă a tăriei individuului. A avea curajul să asculți cu receptivitate argumentele altuia, chiar dacă prin ele ți se aduc la cunoștință lacune în propria activitate, și a ști să recunoști aceste lacune, să descoperi la timp cauzele lor, este un semn de maturitate de gîndire, de maturitate omenească".

Cîtă dreptate în aceste afirmații! Și cîte exemple concrete, într-un colectiv sau altul, gîndeam, s-ar putea aduce în sprijinul lor. Și-l priveam, deci, cu admirație pe omul care avea în răspundere un însemnat sector de activitate, încumetîndu-mă să cred că principiile enunțate nu erau bune doar pentru o discuție pur teoretică, ci și principii care caracterizau climatul de muncă din domeniul de care răspundea, însuși stilul de lucru al celui ce atît de exact teoretiza rolul curativ al criticii și autocriticii. Dar tocmai cînd discuția era în toi, cerîndu-și scuze pentru întrerupere, în birou au apărut doi colaboratori ai preopinentului meu. Țineau în mînă un ziar local. Iar, dacă priveai mai atent, distingeai cu ușurință cîteva paragrafe înconjurate cu albastru. Oamenii erau, ca să spun așa, ambalați, nemulțumiți de unele afirmații din respectivul articol:

Însemnări

„Auziți, — *spunea unul* — să scrie ei că mai avem atîtea hectare de legume nerecoltate. Păi, se poate?"

„Și nu mai aveți?" — *am îndrăznit să întreb.*

„Mai sînt — *mi s-a răspuns* — dar de ce s-au găsit să le socotească tocmai pe ale noastre? Ce, dacă ne face *de rîsul lumii*, se culeg legumele mai repede?".

Așteptam ca răspunsul la aceste nedumerite și nedumeritoare întrebări să-l dea cel care atît de exact îmi vorbise despre rolul miraculos al criticii și, desigur, și al autocriticii. Mi s-ar fi părut firesc ca acesta să atragă atenția colaboratorilor săi asupra erorii de optică, să le propună ca, în locul lamentării că au fost „popularizați" prin ziar, să așeze hotărîrea de a înlătura cît mai repede neajunsurile din sectorul lor de muncă, să le explice că nu i-a jignit cu nimic și să-i oblige să ia toate măsurile ca rodul eforturilor de peste vară să nu se risipească acum, în toamnă. Spre surprinderea mea însă, în locul acestei legitime replici, am asistat la o „solidarizare" cu temperamentalii colaboratori.

„Au dreptate — *mi-a spus după ce aceștia s-au retras liniștiți de promisiunea mai-marelui lor că va analiza și va vedea ce e de făcut ca să repare daunele pricinuite, chipurile, prestigiului muncii de către articolul respectiv.* Au dreptate pentru că, vezi dumneata, nu totdeauna e bine să critici orice. Sînt și cauze obiective. Recunosc, sînt și cauze subiective. Ele trebuie analizate cu calm și pe îndelete...".

„Și cam cîtă vreme socotiți că ar fi necesară pentru asemenea analiză?, *l-am întrebat.* Credeți că poate ține autocritica, oricît de temeinică ar fi ea, locul legumelor care se depreciază pe cîmp?".

„Eh, și dumneata, prea le iei pe toate în grav, *mi-a replicat.* Lucrurile trebuiesc nuanțate".

„Vasăzică, atunci cînd e vorba de alții autocritica este totdeauna binevenită. Ca și critica, dealtfel. Cînd însă se ivește nevoia ca ele să își facă loc chiar în domeniul de care vă ocupați, atunci lucrurile trebuiesc nuanțate, nu-i așa? — *am încercat să duc discuția mai departe. Dar preopinentul, atît de bine înarmat din punct de vedere teoretic, în stare să țină o prelegere convingătoare, excesiv argumentată chiar, despre importanța cardinală a criticii și autocriticii în bunul mers al vieții colectivelor de muncă, s-a întunecat brusc la față, cu o zi de toamnă, dîndu-mi de înțeles că nu sînt un... interlocutor valabil.*

Biata critică! Biata autocritică! Cît au uneori de suferit din cauza unor „teoreticieni perfecți", a cîte unor asemenea principiali de ocazie *ce nu izbutesc să le transfere din vitrina abstracțiunilor pe terenul palpabil al practicii. Să-i ajutăm să facă pasul de la cuvînt la faptă. Spre binele tuturor. Inclusiv al lor.*

Nicolae DRAGOȘ

Patru motivații pentru cură balneară sau odihnă la Sovata

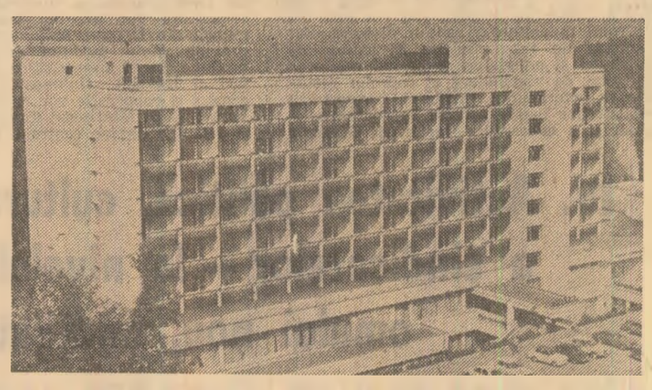

1. Factorii naturali de cură, pitorescul aparte al stațiunii.
2. Stațiune specializată pentru afecțiuni ginecologice, precum și ale aparatului locomotor (reumatismele degenerative, inflamatorii, posttraumatice, neurologice periferice).
3. O modernă și complexă bază de tratament, cu elegantele hoteluri „Sovata", „Aluniș", „Căprioara", precum și vile confortabile cu o arhitectură atrăgătoare.
4. Condiții bune pentru agrement: sală de spectacole, club, cinematograf, bibliotecă, sală de gimnastică, la care se adaugă excursiile inițiate de organizatorii turismului mureșean.

Locuri pentru cură sau odihnă la Sovata, precum și informații suplimentare se pot obține de la toate agențiile și filialele oficiilor județene de turism, de la I.T.H.R. București și comitetele sindicatelor din întreprinderi și instituții (Publiturism)

● DIN INSTANȚĂ ÎN FAȚA OPINIEI PUBLICE ● DIN INSTANȚĂ ÎN FAȚA OPINIEI PUBLICE ●

Întîlnirea de pe acoperiș

Săptămîna aceasta, lunii după-amiază, într-o atmosferă glacială (la propriu și la figurat), cîteva sute de oameni ai muncii de la „Danubiana" au asistat în clubul întreprinderii la judecarea unui grup de infractori care furaseră din produsele muncii lor. De-a lungul celor 4 ore, cît au durat dezbaterile, se puteau citi pe chipul oamenilor din asistență disprețul și revolta, dar și oarecare uimire. Era uimirea omului cinstit, care prețuiește munca, respectă lucrul care o incorporează, drămuiește forțele și valorile, față de ușurința și disprețul cu care borfașul tratează aceleași valori.

În numai 3 luni de zile, grupul de hoți, organizat în două ramuri și cu filiere oarecum distincte, a sustras în mod repetat anvelope. După datele rechizitoriului susținut de procurorul Angela Sebe, s-au furat 66 de cauciucuri pentru autoturisme de teren și 37 pentru... autospeciale de mare capacitate, din acelea care asigură transporturile internaționale rapide. Anvelopele tip „ARO" luau drumul magaziei lui Nicolae Ivan, un fel de mare „boss" în Popești-Leordeni, care nici pînă astăzi nu se știe ce făcea cu ele, deoarece refuză cu încăpățînare să mărturisească ceva; se știe în schimb că magazia sa personală arăta ca un magazin de specialitate și că la oferta „furnizorilor" a răspuns că primește „oricîte cauciucuri și la orice oră din zi sau din noapte". Celălalt tip, anvelopele pentru „TIR" ajungeau la beneficiari... externi, șoferi din alte state, care le cumpărau de la bandă pe prețuri de nimic. Hoții ignorau în asemenea măsură munca, energia, valoarea materială a obiectelor, încît acceptau fără tocmeală orice repros de calitate și procurau, pentru aceleași umile avantaje, alte cauciucuri, aruncîndu-le pe cele refuzate la groapa de gunoi. Iar unul dintre beneficiari îi fura și el pe hoți, ridicînd pe furiș anvelopele din ascunzători și mimînd după aceea că nu știa nimic...

Jocul prețurilor, în continuă scădere, confirmă și el lipsa oricărui reper valoric, dar cel mai grăitor este baremul paznicului Cremenaru Marin. De unde acesta și-a vîndut cinstea la început pentru 200 lei, apoi s-a lăsat mituit cu o sută, pînă la urmă închidea ochii la scoaterea cauciucurilor pe poartă și pentru... cîteva sticle de bere.

Activitatea infractorilor era înlesnită de facilitatea cu care își procurau prada, profitînd de condițiile proaste de depozitare și pază, de inexistența evidenței în anumite faze de producție, de unele aspecte de proastă gospodărire (geam spart, găuri în împrejmuiri). Poate că cea mai sugestivă ipostază pentru consecințele unor asemenea neajunsuri este secvența din noaptea de 25/26 ianuarie a.c. Doi dintre inculpații de astăzi, cu 15 cauciucuri asupra lor, s-au întîlnit pe (!) acoperișul magaziei secției de vulcanizare cu un necunoscut. Cele trei umbre au rămas o clipă pironite, după care cel care era în minoritate a rupt-o la fugă, lăsînd ceva în urmă-i. Erau alte trei anvelope. Era un alt hoț.

De la coadă la cap

Sîntem informați că la fabrica de pîine și biscuiți „Berceni" încă nu s-a încasat paguba creată prin... prejudiciul care nici n-a existat!

Recunoaștem că formula este cam... amețitoare, dar n-avem nici o vină pentru asta. A fi sau a nu fi... pagubă constituie o dilemă care, din nefericire, se întîlnește adesea în procese. În pofida a ceea ce își închipuie orice cetățean obișnuit că reprezintă evidența avutului obștesc, adică o situație întotdeauna exactă, mereu calculată la ban, cu oglindirea scrupuloasă a valorilor, nu rareori părțile, inclusiv reprezentanții unităților păgubite, jonglează în pretoriu cu cifrele de nu se mai înțelege nimic. Printr-o algebră stranie, o lipsă de zeci sau sute de mii se transformă într-un plus tot atît sau aproape tot atît de mare.

Am studiat dosarul procesului la care se referea sesizarea și am reîntîlnit o asemenea ciudată situație: dacă privești de la cap la coadă, există o lipsă în gestiune de 170 000 de lei, dacă privești de la coadă la cap, lipsa dispare și apare un plus. Ca în reclama de la bilci cu șarpele.

Fostul gestionar Bivolan Mihai trebuia să țină și evidența cartofilor deshidratați transformați prin măcinare în făină de cartofi. La inventarul de predare a ieșit lipsă aproape un vagon: 9 208 kg fulgi de cartofi. Făină în schimb era mai multă, cum s-ar spune — mai mult decît se fabricase. Conducerea fabricii n-a ținut seama de principiul *ex nihilo nihil* și i-a ars lui B. M. o decizie de imputație de nu s-a văzut — pentru 170 000 de lei. Sesizînd și procuratura.

Ancheta a stabilit o concluzie foarte simplă: Bivolan n-a privit gestiunea de la cap la coadă, adică n-a înregistrat mai întîi cartofii deshidratați și apoi făina lor, ci numai rezultatul măcinării. Pîrdalnicele de malaxoare funcționînd bine, deci pierderile tehnologice fiind mai mici, randamentul mai mare, înregistrările de-a-ndoaselea au făcut să apară... mai multă materie primă decît intrase în realitate. Revizoarea Mustață Mariana a luat „ocheanul" evidențelor și l-a întors în poziția firească, relansînd dilema: dacă au fost mai mulți cartofi, unde e făina lor? Și pac! — prejudiciul.

Ancheta a fost clasată, s-a judecat contestația la imputație. În timpul procesului, conducerea fabricii și-a cerut scuze și a emis o nouă decizie prin care anula lipsa. Fostul gestionar cheltuise însă, între timp, niște bani, destui bani cu avocații. Din nimic deci, dintr-un prejudiciu inexistent, jucîndu-se de-a imputația, întreprinderea s-a ales să plătească 7 500 de lei cheltuieli de judecată. Iată paguba reală creată... printr-un prejudiciu care n-a existat.

Singurul martor...

După ascultarea părții civile, tînăra muncitoare G. El., după interogatoriul inculpatului Țuțuianu Răzvan, a urmat la bară electricianul Steinhart Dan. Și-a făcut depoziția cu aceeași demnitate și forță de convingere cu care se prezentase și la anchetă, cu care acționase și în timpul faptei. Numai că...

Dar să redăm rezumatul dialogului cu judecătorul:

— Era în jurul orei 22,30. Mă aflam în tramvaiul 14, urcat de la Piața Unirii și mergînd spre Pantelimon. Printre cei suiți odată cu mine era și un individ de circa 38 de ani. Imediat ce tramvaiul s-a pus în mișcare, individul, care duhnea a băutură, s-a dus în față și a început să se împingă în cîteva femei care stăteau în picioare. Femeile, care nu-l cunoșteau, veneau probabil de la lucru, i-au cerut să le lase în pace. Atunci a început să le injure și să le adreseze cele mai necuviincioase jigniri.

— Cîți pasageri erau în tramvai?

— Vreo treizeci. Cînd s-a plictisit să injure, s-a întors mai spre mijlocul vagonului. Aici, pe primele scaune de lîngă ușă, stăteau doi soți. Individul s-a apropiat de soția aflată pe scaun și a comis un gest pe care mi-e imposibil să-l descriu. Ca să evite scandalul, bărbatul și femeia s-au ridicat de pe scaune și au coborît la stația „Bd. Republicii", așteptînd tramvaiul următor.

— Acum cîte persoane mai erau în vagon?

— Se urcaseră și de la stația „Sf. Vineri". Erau cel puțin 40. Mai departe, individul a rămas în aceeași ținută fără rușine, împingîndu-se de data aceasta spre o femeie în vîrstă. Aceasta a protestat, la care inculpatul de astăzi a început iarăși să pronunțe cuvinte de nerepetat.

— Se mai urcaseră oameni și la stația „Bd. Republicii"?

— Desigur. În tramvai erau „acum" peste 60 de pasageri. Pe la stația Mătăsari s-a îndreptat spre scaunul pe care stătea o tînără, adică... dînsa.

— Partea civilă.

— Da. S-a luat de dumneaei foarte urît. Fiind respins, a înjurat-o și i-a tras un pumn.

— Cîți oameni erau în tramvai?

— Cam tot atîția ca și pînă atunci. Văzîndu-se bătută, tînăra i-a tras o palmă după ceafă. Atunci, individul, cu o mișcare fulgerătoare, a băgat mîna în buzunar și a scos un brici. L-am prins de braț, dar tot a apucat să o lovească peste abdomen. I-a tăiat veșmintele și i-a produs o rană. Dacă nu-l țineam, o tăia mai rău. Văzîndu-se înfruntat de mine, individul a deschis forțat ușile tramvaiului și a sărit din vagon, luînd un taxi.

— Cîți...

— ...În tramvai erau tot așa, vreo 60 de oameni.

...Numai că la proces a fost singurul martor, așa cum în tramvai a fost singurul om de acțiune. Ceilalți au fost... *asistenți.*

Și cînd te gîndești că fiecare dintre ei ar fi putut fi victimă! Că agresivitatea unor indivizi de felul celui adus în fața instanței ar putea fi potolită la timp și drastic prin intervenția promptă a cetățenilor, prin abandonarea acestei păgubitoare pasivități.

Din caietul grefierului

„Pirtul îmi răspunde cu insulte deosebit de grave proferate în fața copilului și chiar în fața unor persoane străine și ajunge în situația de a mă lovi cu violență fără imaginație".

(Din acțiunea introdusă la Judecătoria sectorului 4, sub nr. 3769/80).

Sergiu ANDON

În agricultură nu este încă timp de odihnă!

GRĂDINILE MAI AU MULTE LEGUME

Trebuie acționat energic pentru strîngerea tuturor produselor

Producția mare de varză să fie pe deplin valorificată!

Varza se află în cantități mari în grădinile de legume. Potrivit ultimelor evaluări ale organelor de specialitate, s-a preliminat o producție de 214 000 tone, din care 147 000 tone au fost recoltate și, în bună parte, livrate unităților de desfacere. Pe cîmp există, așadar, cantități mari de varză, legumă care nu este afectată de scăderile temporare de temperatură. Aceasta nu înseamnă că recoltarea ei ar putea fi amînată. Ne aflăm la mijlocul lunii noiembrie și, prin urmare, întreaga producție trebuie strînsă și valorificată corespunzător. Nu trebuie admis să se întîmple ca în alți ani, cînd, din lipsă de desfacere, în unele cooperative agricole, varza a fost pășunată cu animalele. Ce se face cu această producție mare? Desigur, cantități importante sînt valorificate, în stare proaspătă, către populație. În județul Dîmbovița, de exemplu, au fost asigurate mijloace de transport auto cu ajutorul cărora să fie trimisă varza în județele cu producție mai mică. De asemenea, Direcția generală economică a horticulturii a întocmit un program de insilozare în stare proaspătă a unei cantități de 32 000 tone, ceea ce va permite un consum eșalonat de varză proaspătă și în lunile decembrie-ianuarie. Pentru Capitală, de exemplu, urmează să fie pusă la păstrare în stare proaspătă 10 000 tone de varză. Cîte 600—1 000 tone urmează să fie puse în silozuri și în județele Brașov, Cluj, Dolj, Galați, Prahova, Arad, Bacău, Brăila Buzău și altele. În acest scop au fost precizate tehnologiile de păstrare, au fost identificate șoproane și alte încăperi pentru păstrarea peste iarnă. Unităților de producție care pun varză la păstrare li se va achita valoarea ei la prețul lunii ianuarie. Cantități importante de varză urmează să fie puse la murat atît pentru populație, cît și pentru fabricile de conserve.

Ținînd seama că producția de varză este foarte bună, este necesar ca, peste tot, să fie făcute eforturi pentru recoltarea și insilozarea ei în cele mai bune condiții, ceea ce va permite eșalonarea consumului în stare proaspătă pe o perioadă mult mai mare. În același timp, unitățile de alimentație publică să dovedească că mai multă receptivitate în ce privește folosirea verzei în meniurile zilnice, să pună la dispoziția consumatorilor, în mai mare măsură decît în momentul de față, salată de varză sau diferite preparate din această legumă cu un conținut bogat de vitamine.

Se cer măsuri energice pentru recoltarea rădăcinoaselor. Potrivit evaluării, există o producție de 138 000 tone rădăcinoase, din care s-au preluat doar 75 000 tone. Au de livrat cantități mari județele Ialomița, Teleorman, Ilfov, Constanța, Satu Mare, Arad și Brăila etc. Desigur, precipitațiile din ultima perioadă au îngreunat lucrările de recoltare, dar dacă avem în vedere că după 20 noiembrie — potrivit prevederilor meteorologice — va ploua din nou, este necesar ca zilnic să se recolteze și livreze cîte 7 000—8 000 tone de rădăcinoase. Or, în ultimul timp s-au realizat numai cîte 1 000 tone zilnic. Nu trebuie să se repete situații de felul celor petrecute anul trecut, cînd timpul nefavorabil a găsit în grădini mari suprafețe cu rădăcinoase, cu consecințe negative asupra aprovizionării populației. Întreaga producție trebuie strînsă în timpul cel mai scurt, găsindu-se forme de cointeresare pentru cei care execută această lucrare în condiții mai grele.

Viitoarea recoltă — temeinic pregătită!

Pe primul plan — întreținerea semănăturilor de verdețuri. În această toamnă a fost însămînțată cu legume-verdețuri o suprafață aproape dublă față de anul trecut. Amintim între altele că au fost însămînțate 5 400 hectare cu spanac, 1 738 hectare cu salată, 4 000 hectare cu ceapă verde. Au realizat integral suprafețele prevăzute a se cultiva cu legume-verdețuri județele Brașov, Gorj, Ilfov, Mehedinți, Neamț, Tulcea, Vîlcea. Cele mai mari nerealizări la acest capitol se consemnează în județele Alba (51 la sută), Bistrița-Năsăud (45 la sută), Botoșani (23 la sută), Vrancea (57 la sută), Prahova (69 la sută), Dîmbovița (74 la sută). La spanac, de pildă, nu au realizat suprafețele prevăzute în județele Bihor, Botoșani, Brăila, Dîmbovița, Dolj, Galați, Mureș, Olt, Satu Mare, iar județele Vaslui, Sibiu, Prahova, Olt, Ialomița, Hunedoara și Cluj nu au realizat suprafețele prevăzute a se cultiva cu salată. Desigur, acum timpul este înaintat și lucrările de însămînțare nu pot continua. Este necesar însă să se facă — așa cum a stabilit Ministerul Agriculturii — inventarierea prin măsurare a tuturor suprafețelor însămînțate cu legume-verdețuri și a stadiului de vegetație a culturilor, pentru a se ști ce va trebui să se însămînțeze suplimentar la primăvară și ce lucrări de îngrijire sînt necesare acum pentru a realiza producția planificată.

Să fie urgentate plantările la ceapă și usturoi. După cum se știe, cantitățile de ceapă și usturoi obținute în acest an sînt mai mici decît cele prevăzute în plan, ceea ce creează greutăți în aprovizionarea pieței. Tocmai de aceea, organele de specialitate au luat măsuri ca pe o suprafață de 50 de hectare de sere înmulțitor și sere obișnuite să se planteze ceapă verde și usturoi verde, care să fie livrate pieței începînd cu a doua decadă a lunii decembrie. Se apreciază că pe această cale vor putea fi realizate 40 de milioane de legături din aceste produse. Important este ca lucrările de plantare să se execute neîntîrziat și să fie respectată întocmai tehnologia stabilită, pentru a nu se pierde materialul de plantare.

Iată un ansamblu de măsuri care solicită organele județene de specialitate, consiliile agroindustriale și conducerile unităților agricole să acționeze energic, în vederea îndeplinirii lor exemplare. Nu trebuie admis să se mai repete neajunsurile din acest an: la fiecare sortiment în parte să se realizeze producția prevăzută, de aceasta depinzînd buna aprovizionare a populației.

Ioan HERȚEG

Livrarea cantităților de porumb contractate cu statul se desfășoară în ritm intens, în ciuda condițiilor meteorologice nu tocmai prielnice. Aspect de muncă surprins la C.A.P. Gorneni, județul Ilfov

Foto: A. Papadiuc

PE ULTIMELE SUPRAFEȚE

TIMIȘ. Deși condițiile climatice sînt nefavorabile, porumbul a fost recoltat de pe 99 la sută din suprafață. Gruparea mijloacelor de transport în coloane mari, utilizarea în cîmp, acolo unde nu pot intra autocamioanele, a tractoarelor cu remorci și a atelajelor, concomitent cu asigurarea de forțe sporite la încărcat, a condus la intensificarea transportului. La ora actuală în raza consiliilor agroindustriale Cărpiniș, Sacoșu Turcesc, Recas, Balint, Bethausen și Făget nu se mai află pe cîmp nici un știulete, iar porumbul ce se culege este pus în aceeași zi la adăpost. Din datele furnizate de direcția agricolă județeană rezultă că în ultimele zile s-au transportat din cîmp 40 000 tone știuleți și există condiții ca în 1—2 zile întreaga recoltă să fie pusă la adăpost. **(Cezar Ioana).**

BRĂILA. În zilele acestei săptămîni, și în agricultura județului Brăila recoltarea și transportul porumbului s-au înscris între lucrările prioritare. Practic, s-a lucrat continuu, chiar și pe solele în care pămîntul era moale, folosindu-se intens tractoarele pentru scoaterea camioanelor și a remorcilor încărcate cu porumb pînă la căile de acces, precum și numeroase atelaje. Iar efectul măsurilor întreprinse a devenit vizibil. Dacă în cursul săptămînii trecute existau în cîmp, strînse în grămezi, peste 60 000 tone de porumb, această cantitate a scăzut la 16 000 tone. După cum apreciază organele agricole județene, dacă timpul se va menține bun, duminică vor fi recoltate ultimele hectare cu porumb, iar în alte 2—3 zile întreaga cantitate de porumb va fi pusă la adăpost. **(Corneliu Ifrim).**

CONSTANȚA. În unitățile agricole din județul Constanța au mai rămas de recoltat, pînă în dimineața zilei de 15 noiembrie, mai puțin de 2 000 hectare cu porumb din culturile de hibrizi pentru sămînță și suprafețele care au fost însămînțate tîrziu și au ajuns mai greu la maturitate. Din cauza terenului desfundat, se recoltează manual. În aceste condiții, în ziua de 13 noiembrie s-au recoltat 357 hectare, concomitent cu transportul din cîmp a 16 130 de tone. Cu viteza înregistrată în prezent se apreciază că în următoarele două zile întreaga cantitate de porumb de 51 409 tone care se mai află în cîmp va fi transportată în magazii. **(George Mihăiescu).**

Cercetările biologice în sprijinul creșterii producției de petrol

● Inoculul bacterian în zăcămintele de țiței — o metodă originală însumînd șapte brevete de invenții și inovații ● Acolo unde mijloacele clasice devin neputincioase, cu ajutorul microorganismelor se recuperează însemnate cantități de petrol ● Un domeniu nou al microbiologiei, cu largi implicații în practica extractivă: biopolimerii

Programul-directivă de cercetare și dezvoltare în domeniul energiei pe perioada 1981—1990 și orientările principale pînă în anul 2000 deschid un cîmp larg de afirmare atît specialiștilor din domeniile clasice ale energeticii, cît și celor din domenii ca chimia, biologia ș.a., care cu ani în urmă nu bănuiau că vor fi atît de implicați în găsirea unor noi resurse energetice necesare economiei.

Astfel, **Programul național de energie** prevede creșterea factorului final de recuperare a țițeiului din zăcăminte de la 31,5 la sută, cît era în anul 1979, la 37 la sută pînă în 1986 și la 40 la sută pînă în ultimul deceniu al secolului. Pentru atingerea acestor cresteri se indică intensificarea cercetării științifice și experimentării în producție a unor noi metode, între care și procedeele chimice și biologice.

Problema sporirii producției de țiței — inclusiv pe calea exploatării zăcămintelor și pe alte căi decît cele clasice — a constituit un obiectiv de primă însemnătate al Consfătuirii de lucru de la C.C. al P.C.R. cu activul din domeniul geologiei. Ea a fost subliniată în cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la consfătuire.

Cum sînt transpuse în viață aceste obiective în cadrul unităților de cercetare biologică din București, care au sarcini precise și mobilizatoare?

— Specialiști din institutul nostru — ne spune prof. dr. docent **Gheorghe Zarnea**, directorul general al Institutului central de biologie — și-au intensificat cercetările legate de creșterea coeficientului de extracție a țițeiului din zăcămînt; aceste cercetări au fost începute cu cîțiva ani în urmă, în colaborare cu institutul de profil din Cîmpina, cu specialiști din producție. Rezervele reale ale unui zăcămînt de petrol depășesc mult posibilitățile tehnice de extracție, care asigură valorificarea a numai circa 30 la sută din resursele zăcămîntului. De aceea, astăzi, cînd criza mondială a energiei afectează toate țările, în întreaga lume se caută noi tehnologii de creștere a acestui procent de extracție.

Biologii acționează pe o direcție proprie — utilizarea microorganismelor. Prin selectarea unor bacterii din ce în ce mai active **s-au obținut tulpini care pot determina o eliberare de țiței în cantități de zece ori mai mari decît cele utilizate la început.** Astfel, prin injectarea mediului cu bacterii în diferite zăcăminte (la sonde din Băicoi, Vața, Șuța-Seacă), s-au obținut producții suplimentare de țiței pînă la 50 la sută.

Pentru ilustrare, interlocutorul nostru citează cazul unei sonde din schela Băicoi care, în condițiile obișnuite de extracție, producea o tonă pe zi, iar după injectarea cu bacterii a produs 1,4—1,5 tone pe zi. Soluția de injecție sau inoculul bacterian este foarte ieftină, fiind realizată dintr-un produs industrial secundar. Deci, o metodă originală (însumînd șapte brevete de invenții și inovații), ieftină, care nu necesită investiții sau instalații speciale și poate fi aplicată foarte ușor de muncitorii din schelă. Aceste cercetări, efectuate pentru prima dată în țară, au pus bazele unui domeniu nou al microbiologiei aplicate, domeniu în care cîștigul industriei extractive de țiței reprezintă numai un început, dar un început deosebit de promițător.

— Pe lîngă metodele curente, termice și chimice, de injectare cu soluții de substanțe tensioactive, cu polimeri, gaze etc., biologia este chemată să joace un rol tot mai activ prin realizarea acelor microorganisme capabile să determine recuperarea țițeiului în zăcămintele din care prin nici o altă metodă clasică nu se mai putea extrage nimic — ne spune cercetătorul **Ion Lazăr**, doctor în biologie, șeful laboratorului de microbiologie. Astăzi este evidentă tendința, pe plan mondial, de înlocuire a polimerilor cu biopolimeri. Dar dacă costul biopolimerilor nu este deocamdată competitiv față de cel al polimerilor sintetici, ei oferă o serie de avantaje care au determinat intensificarea cercetărilor avînd ca obiectiv obținerea acestor produși la costuri reduse. Pînă acum, biopolimerii se produc numai în cîteva țări cu tehnică dezvoltată. Începînd însă din anul trecut, cercetările noastre s-au intensificat în direcția obținerii de biopolimeri pentru creșterea factorului final de recuperare a țițeiului din sonde cu producție redusă. În colaborare cu Institutul de cercetări proiectări pentru petrol și gaze din Cîmpina s-au înregistrat rezultate bune cu tulpinile de microorganisme inalt producătoare de biopolimeri obținute de noi. Noi am produs microorganisme specifice, de inalt randament și am pus la punct tehnici de purificare pentru obținerea lor sub formă de praf. Am realizat, de asemenea, medii de fermentație foarte ieftine, cu un inalt grad de transformare a sursei de carbon (melasă, glucoză) în biopolimeri. Biopolimerii, în diferite stadii de purificare, au fost puși la dispoziția specialiștilor din Cîmpina pentru testarea calităților și folosirea lor la recuperarea țițeiului.

ȘTIINȚA ÎN CONFRUNTARE CREATOARE CU CERINȚELE ECONOMIEI

Conducerea institutului din Cîmpina ne-a confirmat că specialiștii de aici apreciază biopolimerii realizați în țară, aceștia situîndu-se la același nivel calitativ cu produsul similar american. În ceea ce privește avantajele biopolimerilor față de polimerii sintetici, interlocutorii nostri au arătat că utilizarea biopolimerilor va influența creșterea factorului final de recuperare a țițeiului de la 30—31 la sută (cît este în prezent) la peste 45 la sută. Se economisește apoi materia primă necesară fabricării polimerilor, aceasta putînd fi mai bine valorificată.

Un alt avantaj este acela că se întrevede posibilitatea ca biopolimerii să aibă o largă aplicare și în industria alimentară, textilă, chimică, farmaceutică etc.

Elena MANTU

Unii ară și noaptea, alții nici ziua

Cum se explică rămînerile în urmă în unitățile consiliului agroindustrial Babadag — Tulcea

În județul Tulcea, stringerea recoltei se apropie de sfîrșit. Acum, lucrarea cea mai importantă rămîne executarea arăturilor de toamnă. Pînă la această dată, din cele peste 122 000 hectare s-au făcut ogoare doar pe 27 000 hectare. Timpul ploios din ultimele zile a îngreunat foarte mult această lucrare. Joi, 13 noiembrie, de pildă, s-au arat numai 1 363 hectare, față de 4 597 hectare cît este viteza zilnică planificată. Dar nu în toate cazurile timpul nefavorabil constituie cauza rămînerilor în urmă. Acolo unde munca a fost bine organizată, viteza zilnică planificată a fost respectată și chiar depășită. În unitățile agricole din consiliul unic Dăeni 50 la sută din tractoarele existente în secțiile de mecanizare au fost repartizate să lucreze numai la arat. Aici se ară zi și noapte. Ziua lucrează tractoriștii, iar de la ora 18 și pînă la 6 locul lor pe tractoare este luat de combineri și de specialiștii din unitățile agricole. Astfel, în acest consiliu lucrarea a fost executată pe 3 130 hectare, ceea ce reprezintă 43 la sută din suprafața planificată. Dacă în majoritatea unităților agricole tulcene au fost mobilizate forțele pentru a se lucra în două schimburi sau în schimburi prelungite, în unele unități nici ziua nu se lucrează corespunzător. În consiliul unic Babadag, joi, 13 noiembrie, s-au arat doar 96 hectare, cu 120 mai puțin decît era planificat. În loc de 44 de tractoare, cîte trebuiau să fie în brazdă, au lucrat doar 31. În nici o unitate din acest consiliu nu s-a asigurat schimbul II pentru tractoarele repartizate la arat. La cooperativa agricolă de producție Sabangia nu exista teren suficient eliberat, din această cauză au lucrat doar 7 tractoare, iar 5 așteptau să li se creeze front de lucru. La cooperativa agricolă Babadag, în ziua respectivă nu s-a arat deloc. „S-au tras cîteva brazde și s-a renunțat — ne-a spus Ion Movileanu, inginerul șef al cooperativei. Merge greu". Merge greu, dar mai tîrziu o să fie și mai greu. Mai trebuie spus că, la această unitate, din cele 8 tractoare destinate executării acestei lucrări 4 sînt defecte. Că se poate lucra mai bine au demonstrat chiar mecanizatorii de la cooperativa agricolă Enisala din același consiliu. Pînă la această dată aici a fost arată aproape 50 la sută din suprafața planificată. Joi, de pildă, ei au arat 35 hectare, cu 5 hectare mai mult decît era planificat. „Noi am putea ara și mai mult — ne spunea mecanizatorul Andrei Caranfil. Numai că nu are grijă nimeni de noi. Pentru alimentarea tractoarelor trebuie să ieșim din brazdă și să facem cale de mai bine de 2 km pînă la secția de mecanizare. Dacă ni s-ar aduce mîncare caldă în cîmp, am putea lucra în schimburi prelungite. Așa, la căderea întunericului oprim lucrul".

Cum am constatat în timpul raidului efectuat în unitățile din consiliul unic Babadag, cadrele de conducere, specialiștii de aici nu acordă atenția cuvenită executării ogoarelor de toamnă. În nici o unitate nu am întîlnit inginerul șef, șefii de fermă la formațiile de arat, iar mecanicii de întreținere și șefii de secții așteaptă în secțiile de mecanizare să vină mecanizatorul din cîmp să-i anunțe cînd se defectează ceva sau așteaptă să fie adus utilajul în secție. În acest consiliu, înainte de înrăutățirea vremii s-a lucrat bine, dar ploile se pare că au înmuiat nu numai pămîntul, ci și spiritul de răspundere al unor cadre de conducere.

Comandamentul județean pentru agricultură a stabilit ca 50 la sută din tractoarele existente în secțiile de mecanizare să fie folosite la arat, să se lucreze în două schimburi sau în schimburi prelungite. În felul acesta, la sfîrșitul lunii noiembrie lucrarea poate fi încheiată. Dar pentru aceasta măsurile stabilite trebuie să fie peste tot riguros aplicate.

Neculai AMIHULESEI
corespondentul „Scînteii"

Despre stadiul contractării materialelor de bază pentru producția anului viitor la Întreprinderea de utilaj chimic „Grivița roșie"-București, redactorului nostru i s-a dat un răspuns care ar putea fi tradus prin zicala

Deocamdată avem căpăstrul, ne mai trebuie doar... calul!

Întreprinderea de utilaj chimic „Grivița roșie" se situează printre unitățile fruntașe ale industriei Capitalei. Destoinicul colectiv muncitoresc de aici a raportat îndeplinirea sarcinilor actualului cincinal încă în luna aprilie a.c., preliminînd pînă la sfîrșitul anului realizarea unei producții suplimentare de peste un miliard lei. În aceste zile, în secții și ateliere se lucrează cu spor și hărnicie pentru a se livra ultimele utilaje tehnologice programate în acest an. În același timp însă se depun eforturi pentru **buna pregătire a producției primului an al cincinalului viitor.** În legătură cu problemele de natură economică care se ridică acum, în pragul noului an, am avut o convorbire cu inginerul principal **Ioan CHIVĂRAN**, de la Centrala industrială de utilaj tehnologic chimic și rafinării, care are mandat pentru coordonarea activității comerciale a întreprinderii „Grivița roșie".

— *Cunoaștem că în alți ani întreprinderea se confrunta, cu o lună-două înainte de începutul unei noi perioade de plan, cu dificultăți legate de încheierea contractelor de desfacere a producției și de asigurarea documentației tehnologice de execuție a utilajelor. Care este situația acum?*

— La ora actuală, **din punct de vedere al desfacerii avem asigurate comenzi și contracte pentru 80 la sută din capacitatea de producție a anului viitor.** Diferența reprezintă rezerva de capacitate pentru unele contracte ce se vor încheia în continuare pentru export. Corespunzător, sîntem în posesia a 80 la sută din documentația tehnică. Țin să precizez că pentru semestrul I al anului viitor cunoaștem cu exactitate tot ce vom produce, fiind deja întocmit programul de fabricație. Utilajele care urmează a se termina în trimestrul I al anului viitor se găsesc într-un stadiu avansat de pregătire. **Pe plan intern, s-au luat toate măsurile necesare pentru acoperirea capacităților de producție,** asigurarea forței de muncă, organizarea fluxurilor de fabricație, pregătirea S.D.V.-urilor pentru acele sortimente de utilaje pe care nu le-am mai fabricat în anii trecuți. Deci am putea spune că **în privința organizării activității de producție și a desfacerii nu avem probleme deosebite.**

— *Atunci cu ce probleme vă confruntați?*

— Dacă am să vă dau o cifră sintetică pentru a caracteriza nivelul asigurării cu contracte a materiilor prime și materialelor, poate nu o să mă credeți: **numai 1,2 la sută** din necesarul pentru anul care vine. Adică avem contracte pentru materiale care — valoric exprimate — ne ajung să producem numai patru zile. Dar, de fapt, ceea ce am contractat nu sînt materiale de bază, ci doar pietre de polizor, scule și altele asemănătoare. **Pentru principalul material — tabla — nu am contractat pînă azi nici un gram din cantitatea de mii și mii de tone pe care o consumăm într-un an.**

— *De unde provine această întîrziere în încheierea contractelor de aprovizionare?*

— Întîrzierea se datorește faptului că **pentru multe materiale de bază coordonatorii de balanță nu au emis repartițiile în temeiul cărora să se treacă la contractare.**

— *Dar dv. ați dat la timp coordonatorilor de balanță datele necesare pentru a se emite repartițiile?*

— **Încă din luna iulie** am prezentat coordonatorilor de balanță lista de materiale pe cantități, sortimente și tipodimensiuni. Cererile au fost fundamentate pe normele de consum aprobate pentru anul viitor, pe structura planificată de producție și pe prevederile din documentațiile de execuție a utilajelor. Este vorba de documentațiile asigurate de beneficiarii utilajelor noastre la data respectivă.

— *În ce proporție erau asigurate documentațiile?*

— Circa 72 la sută. Pentru diferență, deci pentru restul de 28 la sută, pentru care necesarul nu se putea stabili din documentație, au fost prevăzute anumite cantități de materiale determinate pe baza datelor cunoscute de la beneficiarii potențiali și în funcție de experiența anilor precedenți.

— *Deci ați făcut cererile încă de acum patru luni. De ce nu s-au emis pînă acum repartițiile?*

— Din cîte cunosc, probabil este vorba de reașezarea balanțelor materiale ca urmare a definitivării cifrelor de plan.

— *Dar planul s-a aprobat cu o lună în urmă!*

— Nu știu de ce s-a întîrziat emiterea repartițiilor.

— *Există motive de îngrijorare? Doar pînă la sfîrșitul anului mai este o lună și jumătate. Este timp destul sau nu?*

— Cum să nu fim îngrijorați? Nu e timp destul, este foarte puțin, sîntem în mare întîrziere. Dacă, de pildă, se primesc repartițiile de metal la data de 20 noiembrie, urmează să ne prezentăm cu comenzi la unitățile furnizoare, în funcție de programarea pe care o fac acestea. Deci, de regulă, mai trec 10-12 zile și iată-ne în decembrie. Cum, de obicei, cu ocazia tratativelor apar neînțelegeri precontractuale, rezolvarea acestora, ierarhic, de către forurile de resort mai durează uneori pînă la 30 de zile. Și intrăm în noul an de plan cu contracte neperfectate. Aceasta ni s-a întîmplat și anii trecuți, cînd repartițiile fuseseră primite cu o lună-două mai devreme decît acum. **Deci de data aceasta întîrzierea este mai mare ca în anii trecuți.**

Situația este și mai grea pentru **furnizori, care nu au timpul necesar pentru analiza contractelor și programarea fabricației pe calculator în funcție de prevederile contractuale și de cerințele optimizării activității economice proprii.** Or, calculatorului, oricît ar socoti de repede, trebuie să i se asigure date reale. O altă consecință: îndeosebi la materiale, cum sînt feroaliajele, laminatele în cantități nevagonabile, subansamble, materiale diverse din industria chimică și industria lemnului, întîrzierea programării la producător conduce la „asalturi" în aprovizionare, care determină o suprasolicitare anormală de mijloace de transport într-o anumită perioadă. Pentru trecerea acestui „vîrf" de aprovizionare adesea trebuie să se apeleze la mijloace de transport auto, provocînd consumuri suplimentare de carburanți.

— *Cresc mult consumurile?*

— De pildă, costul transportului pe calea ferată al unei tone de carbid este de 80 de lei, iar cu mijloace auto 300 de lei. Să reținem și faptul că un camion de 7 tone consumă pe traseul București-Tîrnăveni și retur 240 litri de motorină. E suficient să se facă patru curse într-o lună pentru a ne încărca costurile cu peste 7 000 lei. Și calcule asemănătoare se pot face și la alte materiale. Or, sumele acestea contează la producția netă, la beneficiile întreprinderii.

— *Și contează și la buzunarul economiei și la buzunarul fiecărui om al muncii! Acestea sînt consecințele pe planul transportului materialelor. Dar în privința activității de producție propriu-zise?*

— Un lucru trebuie să fie limpede: chiar dacă anumite utilaje le-am început în acest an și le finalizăm în anul viitor, nu ne este permis să nu avem continuitate în desfășurarea fabricației. De aceea, pentru luna ianuarie vom avea constituite unele stocuri de materiale necesare utilajelor care sînt programate în producția lunii ianuarie. **Consecința contractării cu întîrziere a materialelor este întreruperea fluxului de aprovizionare,** ceea ce determină pregătirea necorespunzătoare a fabricației la utilajele a căror producție ar trebui să înceapă din a doua lună a anului. „Asaltului" în aprovizionare îi urmează un „asalt" în producție — și de aici dereglări în organizarea fabricației, pierderi de capacități și, în final, restanțe în finalizarea produselor.

— *Pentru înțelegerea mai clară a acestor aspecte, vă rugăm să dați un exemplu.*

— Să presupunem că anul viitor, în luna martie, urmează să începem fabricația unei coloane de sinteză pentru care se utilizează circa 180 tone de tablă. Ciclul de fabricație al unei asemenea coloane este de circa 180 de zile. Dacă, din lipsa materialelor — care sosesc abia în martie — nu începe croirea subansamblelor încă din luna ianuarie, timp de două luni sectorul de debitare are un gol de producție care nu mai poate fi recuperat. În schimb, în luna martie, pentru a se confecționa subansamblele respective din tablă, se dau la o parte alte comenzi și se răstoarnă practic toată organizarea fabricației. De regulă, cele două luni pierdute se multiplică pînă la sfîrșitul execuției utilajului din cauza suprapunerii sau aglomerării unor operații în aceleași faze tehnologice sau la aceleași mașini și se ajunge la o restanță de 4-6 luni. Este o pierdere atît pentru întreprindere, care nu își poate realiza o producție de cîteva milioane lei, cît mai ales pentru economia națională, întrucît obiectivul de investiții nu poate intra la termen în funcțiune, pierzîndu-se o producție importantă.

— *Pentru că prevedeți o anumită întîrziere a operației de contractare a materialelor, ce măsuri s-au luat în întreprindere pentru limitarea neajunsurilor pe care le-ați amintit?*

— Din cîte cunosc, problemele contractării materialelor se pun asemănător și pentru celelalte unități din cadrul centralei. De aceea, **centrala a făcut nenumărate demersuri la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, la coordonatorii de balanțe pentru grăbirea emiterii repartițiilor.** Totuși se pare că nu am fost suficient de convingători în a explica cerința încheierii urgente a contractelor. Poate sînt și alte motive de care nu am știință. Dar aceasta este situația! Totuși, pe măsura puterilor noastre, **ne-am organizat astfel încît „șocul" întîrzierii în aprovizionare să fie atenuat.** Măsura principală a fost luată în domeniul programării debitării materialelor. Astfel, am căutat să identificăm în stocurile noastre și ale uzinelor centralei acele materiale care pot suplini temporar lipsa unor materiale contractate cu întîrziere. În funcție de rezultatele acestei analize, adaptăm programarea fabricației utilajelor și executăm unele repere în avans pentru care există materiale, încărcînd cît putem mai bine capacitățile de producție. Această soluție are și dezavantajele ei: în primul rînd, pentru că se formează unele stocuri supranormative de semifabricate care vor intra mai tîrziu la montaj, deci imobilizări financiare; în al doilea rînd, întîrzierea finalizării unor utilaje nu va putea fi prevenită în totalitate.

Cu toate aceste greutăți, colectivul de oameni ai muncii de la „Grivița roșie" este hotărît să **facă** tot ce depinde de el pentru a-și îndeplini sarcinile de plan și prevederile din contractele de desfacere a producției, situîndu-se și în anul care vine printre colectivele fruntașe.

Corneliu CÂRLAN

Nota redacției: Am acordat un spațiu mai extins acestei convorbiri, pătrunzînd în mecanismul activității de contractare a aprovizionării tehnico-materiale pentru anul viitor, pentru că au fost aduse în discuție o serie de probleme stringente, cu caracter mai larg cu care se confruntă și alte întreprinderi în momentul de față, nevoite — din cauza unor deficiențe organizatorice — să înceapă noul an de plan fără a avea asigurate prin contracte toate materiile prime și materialele necesare producției.

Întrucît problema neîncheierii contractelor economice are implicații cît se poate de serioase — dereglări în organizarea fabricației, încărcarea neuniformă a mașinilor, neritmicitate în producție și, în final, restanțe față de sarcinile de plan — **se impune intervenția neîntîrziată a ministerelor, coordonatorilor de balanță, organelor centrale de sinteză pentru urgentarea perfectării relațiilor contractuale pentru aprovizionarea tehnico-materială a anului 1981.** Într-un număr următor al ziarului vom prezenta modul în care ministerele acționează pentru soluționarea problemelor aprovizionării tehnico-materiale a anului viitor și pentru perfectarea grabnică a tuturor contractelor economice.

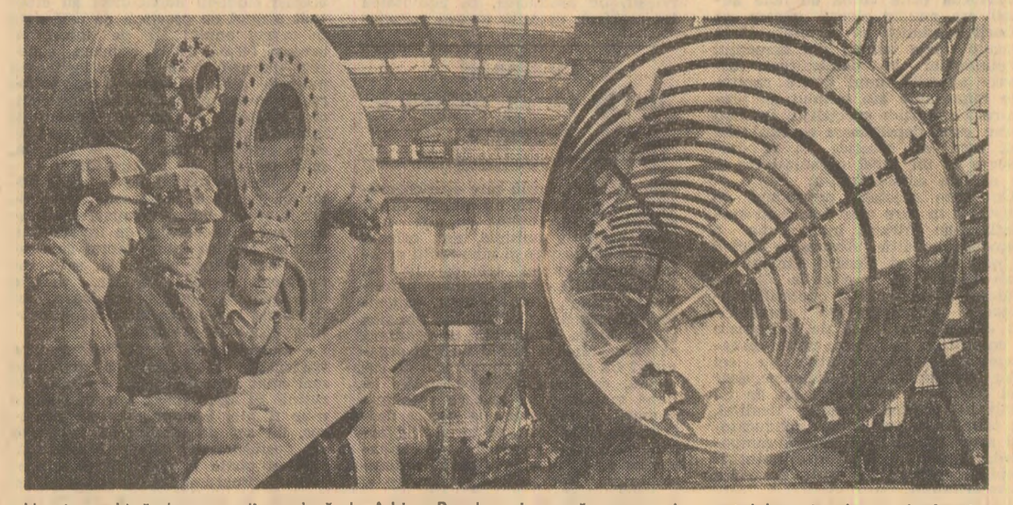

Harnica echipă de cazangii condusă de Adrian Barabas lucrează cu spor la montajul unei coloane de fracționare care, conform programului, urmează a fi finalizată în luna ianuarie a anului 1981

Foto: S. Cristian

ANCHETA „SCÎNTEII" ÎN PRAGUL NOULUI AN DE PRODUCȚIE

Este filmul românesc contemporan o oglindă în care portretul tineretului apare în adevărata sa lumină?

A existat o vreme, din fericire revolută pentru cinematografia noastră, cînd „filmul pentru tineret" echivala cu comedioarele „tonice" (a se citi dulcege) cu „băieți buni dar cu lipsuri", aduși pe calea cea dreaptă de fete harnice și serioase, cu ambianțe dichisite și personaje stenice pînă la neverosimil, cu conflicte de natură exclusiv sentimentală și o remarcabilă abstragere din realitatea cotidiană. Această „tonalitate festivistă" avea să fie abandonată abia în anii 60. De la **Poveste sentimentală** și **Partea ta de vină** la **Dragoste lungă de o seară**, **Balul de sîmbătă seară** și **Ultima noapte a copilăriei**, de la **Diminețile unui băiat cuminte** la **Un film cu o fată fermecătoare** și **Reconstituirea**, filmele inspirate din existența, truda, idealurile și întrebările tinerelor generații și-au asumat treptat luciditatea și forța realistă a unor adevărate felii de viață. Printr-un refuz energic al falselor idilisme și al minimalizării prin stereotipare a universului celor aflați la vîrsta cînd totul, și entuziasmele, și decepțiile, și bucuriile, și durerile se consumă cu aceeași incandescență — vîrstă febrilă a eroismelor și a convingerilor apărate cu orice preț, dar și vîrstă fragilă a pașilor greșiți care pot prăbuși iremediabil un destin — autorii lor ridicau cu nerv ștacheta filmului de actualitate spre cotele meritate ale artei autentice. Critica a salutat atunci acel reviriment spectaculos. Maturizarea unei cinematografii depinzînd însă printr-un subtil sistem de vase comunicante și de publicul său, a educa prin imagini, a contribui la modelarea profilului **moral** și **cultural** al tinerelor generații devenea o misiune de primă urgență a cineaștilor noștri.

În martie 1971, la întîlnirea cu lucrătorii din domeniul cinematografiei, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, critica — după cum se știe — **„fenomenul de scleroză pretimpurie, în creația cinematografică, în conducerea și îndrumarea ei, în înțelegerea rosturilor și misiunii sale"** și propunea o sumă de măsuri concrete menite să **„întinerească cinematografia în sensul concepției, în sens ideologic și politic"**, de la mai raționala folosire a capacităților de producție în vederea realizării anuale a 25 de lung-metraje de ficțiune și simplificarea sistemului de decizie prin **„eliminarea verigilor intermediare și a drumului lung și greoi al avizărilor de tot felul"**, la **„abordarea cu profunzime și curaj a problemelor contemporane"**.

A trecut de atunci aproape un deceniu. Cu o producție anuală de peste 30 de lung-metraje de ficțiune, cinematografia română se înscrie astăzi în rîndul cinematografiilor de talie medie ale lumii și a atins un prag de maturitate profesională care obligă. Mai cu seamă în acest cincinal al calității, cînd principiul de riguroasă exigență al lui **multum** s-a impus în fața concesivului **multa**. Într-un vizibil efort de implicare mai energică în contemporaneitate, de revitalizare a tematicii de actualitate, casele de filme au dus în ultimele stagiuni și o politică de încurajare a filmului dedicat tineretului. S-a reechilibrat astfel balanța genurilor, într-un timp înclinată spre evocări istorice și ecranizări ale clasicilor. (Aceste componente, vital necesare dimensiunii culturale și prestigiului oricărei cinematografii care se respectă, nu pot fi absolutizate fără a trăda **specificul** artei a șaptea, acela de a fi eminamente **„o artă a prezentului"**).

„Cinematograful înseamnă să te privești în oglinzile celorlalți". Nu se putea ca freamătul tinereții să nu irumpă din nou și cu energie pe ecranele noastre. Pentru aceasta era însă nevoie de o mai cumpănită selectare a scenariilor, de o mai responsabilă deschidere spre noi formule de dramaturgie și stilistică cinematografică. Era mai ales nevoie de cuplarea cineastului potrivit cu subiectul potrivit, în funcție nu numai de afinități, ci și de posibilități. Și revirimentul așteptat n-a întîrziat să se producă. Dacă la vremea lor **Cursa**, **Filip cel bun**, **Mere roșii** sau **Iarba verde de acasă** făcuseră figură de excepție prin ambiția lor de a depăși cadrul unei simple comenzi sociale, învestind filmul consacrat tinerilor constructori ai socialismului cu însemnele prețioase ale artei, dacă la vremea lor **Ilustrate cu flori de cîmp**, **Septembrie** sau **Rătăcire** se detașaseră din contextul general pentru că, în locul clasicilor eroi eminamente pozitivi, se încumetau să aducă în discuție destinele unor personaje în derivă, iată că în stagiunea '79—'80, un grupaj compact de memorabile filme — **Proba de microfon**, **Casa dintre cîmpuri**, **Mireasa din tren**, **Mijlocaș la deschidere** sau **Stop cadru la masă** — stau mărturie că ceea ce ieri ținea de domeniul excepției tinde să devină astăzi condiție definitorie. Mircea Daneliuc, Alexandru Tatos, Lucian Bratu, Dinu Tănase, Ada Pistiner au infirmat cu brio prejudecata calchierii realității, obținînd „tipicul" nu prin acumularea de locuri comune, ci prin decantarea lor într-o viziune personalizată, impunînd prin incisivitate, poezie, umor, ironie sau meditație gravă, după înclinațiile fiecărui cineast în parte. Chiar și în cazul peliculelor mai puțin relevabile estetic, chiar și în cazul celor cîtorva ratări prin neadecvare profesională, notabilă a apărut în această „stagiune" dorința de a scoate filmul de actualitate dedicat tinerilor din zona convențională a subiectelor și personajelor interșanjabile.

Opinii de **Manuela CERNAT**

Societatea noastră așteaptă însă de la filmele dedicate tineretului nu numai bucurii estetice, ci și împlinirea unor precise țeluri formative. Se pune deci întrebarea: au fost utile realizările stagiunii din urmă, au oferit ele acel miez de înțelepciune care se încrustează în sufletul spectatorului tînăr, contribuind la modelarea personalității lui? Categoric, da. Pentru că publicului nu i s-a mai oferit „modelul" unor eroi liniari, ci, dimpotrivă, a fost lăsat să găsească singur „morala" și sensul unor filme cu finaluri deschise și personaje aflate fie la vîrsta incertitudinilor, a căutării unei identități sau a unei opțiuni existențiale, fie la aceea a integrării profesionale într-un mediu nou, totdeauna perfectibil, cu condiția neabdicării de la principii. E drept că în virtutea faptului că „societatea noastră nu fabrică oameni perfecți pe bandă rulantă" — cum sună o replică dintr-un film scris de Dumitru Radu Popescu — și a faptului că din erorile altora se trag învățăminte mai puțin usturătoare decît din propriile rătăciri, se poartă moda unei marcate preferințe pentru destinele marginale. Ca orice modă însă, ea comportă și riscul epigonismului.

Ar mai fi de notat faptul că în ultimul deceniu ștafeta actualității a circulat mai ales printre cineaștii „generației '70", care au abordat frontal, cu curajul și elanul propriu tinereții, teme de acut interes social și educativ. Cînd în destinul unui artist tinerețea nu mai este însă un dat biologic, ci unul spiritual, ea devine cu atît mai prețioasă. A dovedit-o de curînd Lucian Bratu prin **Mireasa din tren**. Exemplu demn de urmat și de către aceia dintre congenerii lui care s-au retras cu excesivă prudență și cam prea de timpuriu pe terenul genurilor **fără probleme**. Prea devreme au fost împinși spre linia de minimă rezistență a filmului comercial și personalități de vîrf ale „generației '70". Talentul lui Dan Pița și Mircea Veroiu, de pildă, merită mai mult decît westernuri autohtone, merită să li se acorde creditul abordării frontale a actualității. Pentru prestigiul filmului românesc, pentru impactul lui mereu mai puternic în rîndurile publicului, simpla prezență în planul tematic a scenariilor de actualitate nu e de ajuns. Pentru ca filmele noastre **„să vorbească despre ce fac constructorii socialismului nostru de azi"**, pentru ca ele să sădească realmente **„sentimentul de demnitate, umanismul revoluționar"** în rîndurile tineretului, e nevoie, într-adevăr, de mai mult curaj și profunzime, de mai multă responsabilitate în radiografierea actualității. Absența comediilor și mai ales dispariția satirei din peisajul nostru cinematografic sînt, în acest sens, simptomele unei nejustificate reticențe față de abordarea în spirit critic, partinic a acelor aspecte ale vieții noastre care se cer rectificate.

Cititorilor tineri ai prozelor lui Marin Preda, Ion Lăncrănjan, Dumitru Popescu, Augustin Buzura, Eugen Uricaru și ai altor romane de ecou apărute în ultima vreme cinematografia română le-ar putea oferi memorabile reîntîlniri pe ecran cu personajele acestor cărți. Iar ecranizarea operelor de anvergură politică ale scriitorilor noștri de frunte ar înrădăcina și mai temeinic creația filmică în actualitatea fierbinte a României acestui sfîrșit de mileniu.

tv

PROGRAMUL 1

8,30 Tot înainte!
9,05 Film serial pentru copii: Pistruiatul — episodul 7
9,40 Omul și sănătatea
10,00 Viața satului
11,45 Bucuriile muzicii
12,30 De strajă patriei
13,00 Telex
13,05 Album duminical la Timișoara
15,00 Telesport ● Fotbal: F.C.M. Brașov — Dinamo București (repriza a II-a). Transmisiune directă de la Brașov
17,15 Șah
17,30 Ecranizări — Sadoveanu: Ștefan cel Mare — Vaslui 1475
18,40 Micul ecran pentru cei mici
19,00 Telejurnal
19,20 Antena „Cîntării României"
20,30 Film artistic: „Sincer al tău". Producție a studiourilor americane
22,20 Telejurnal

PROGRAMUL 2

10,00 Concert educativ. Pagini de muzică românească
12,00 Reportaj „T" — Vocații pentru timpul liber
12,15 Caleidoscop muzical-coregrafic
13,05 Documentar artistic: Golful urșilor albi
13,40 Oaspeți ai scenelor noastre de concert — Gloria Gaynor — S.U.A.
14.15 Om, oameni, omenie
14.40 Desene animate
15,05 Din folclorul muzical al popoarelor
15,40 Teatru TV: „Urcușul" de Cristian Munteanu
17,00 Serată muzicală TV: Mozart în scrisorile sale
19.00 Telejurnal
19.20 Telerama
19,50 Serată muzicală TV (continuare)
22,20 Telejurnal

LUNI, 17 NOIEMBRIE

PROGRAMUL 1

16,00 Emisiune în limba maghiară
18.50 1001 de seri
19,00 Telejurnal
19.20 Actualitatea economică
19.40 Roman foileton: „Mîndrie și prejudecată"
20.30 Orizont tehnico-științific
21.15 Program muzical folcloric
21,40 Cadran mondial
22.05 Telejurnal

PROGRAMUL 2

16,00 Melodii populare
16.35 Cenacluri ale tineretului
17.05 Caleidoscop muzical-distractiv
17.45 De pretutindeni
18.10 Muzică de cameră
18.50 1001 de seri
19.00 Telejurnal
19.20 Mozaic — selecțiuni
20,40 Seară de operă TV
21,45 Un fapt văzut de aproape
22,05 Telejurnal

Un luminat medic și botanist — Molnár Adám

200 de ani de la moartea omului de știință

Un om de știință multilateral, mai multilateral decît îl înfățișează opera lăsată de el posterității, a activat pe aceste meleaguri acum două secole. Este vorba de Molnár Adám, care — prin activitatea sa de botanist și medic, de pasionat colecționar al denumirilor de plante medicinale în limba română și al plantelor medicinale înseși, prin dăruirea și abnegația sa pentru știință, pentru ocrotirea sănătății oamenilor — și-a înscris numele atît în istoria medicinii românești, cît și în cea a legăturilor culturale și științifice româno-maghiare.

S-a născut în anul 1713 într-o localitate din Ungaria. Școala și-o face în mai multe locuri, între acestea amintindu-se și un oraș din Transilvania, unde funcționa un liceu protestant. Studiile universitare și le încheie la Halle, în anul 1747, după peregrinări de mai mulți ani prin mai multe universități europene.

După anul 1747, cînd își încheie studiile, îl găsim pe doctorul Molnár în Transilvania, la Cluj, apoi la Brașov practicînd medicina. Anii cei mai fertili ai vieții sale îi petrece însă la București, unde, cu începere din 1749, activează nu mai puțin de două decenii. Molnár Adám a fost primul medic maghiar care s-a stabilit într-una din țările române. Cele două decenii petrecute în Muntenia constituie o experiență unică în cariera sa.

În perioada de timp petrecută la București de medicul venit de peste munți, în Muntenia s-au schimbat mai mulți domnitori. La sosirea sa, principe era Grigore Ghica al II-lea, la plecare, Grigore Ghica al III-lea. Între cei doi domnește Constantin Mavrocordat, inițiatorul unor idei administrative și culturale progresiste. El încredințează lui Molnár Adám postul de medic al curții domnești. Dar Molnár a avut probabil atribuții mult mai largi, fapt care reiese dintr-o lucrare istoriografică din acea epocă.

Activînd ca medic în Muntenia, iar cum terapeutica în vremea aceea se baza exclusiv pe utilizarea plantelor medicinale, doctorul Molnár a cunoscut nu numai denumirile în limba română ale plantelor folosite în medicina populară, dar a studiat efectele curative ale acestora și a încorporat în practica sa vasta experiență a medicinii populare românești.

Activitatea doctorului Molnár la București a fost întreruptă de evenimentele declanșate de războiul ruso-turc din anul 1768, el fiind nevoit să se refugieze la Brașov. Din nefericire, cărțile și manuscrisele sale rămase în București au dispărut fără urmă. Lista lor ne-a rămas însă, figurînd integral în opera istoriografului maghiar al medicinii Weszprem Istvan, fiind o mărturie grăitoare a relațiilor științifice româno-maghiare din acea epocă. Iată titlurile acestor trei lucrări redactate de Molnár în timpul activității sale de două decenii în București: „Despre aerul, apele și locurile Munteniei"; „Despre natura și modul de viață al românilor"; „Despre geografia bolilor în Muntenia". Ele demonstrează abnegația și dragostea cu care a studiat și a căutat Molnár Adám să înțeleagă specificitatea naturii țării și sufletul poporului din Principatul Munteniei, problemele, nevoile și viața oamenilor cu care s-a identificat.

Pînă în anul 1780, anul morții sale, Molnár trăiește la Brașov, unde practică în continuare medicina și își lărgește aria legăturilor cu medicii, farmaciștii și savanții din Transilvania. Datorită activității lui, încep să apară denumirile științifice ale plantelor în limba română, denumiri care cunosc apoi o circulație din ce în ce mai largă.

În legătură cu aceasta, cunoscutul savant român, istoriograf al botanicii, Emil Pop notează: „În cursul observațiilor sale din Muntenia, Molnár a intrat în contact cu poporul și astfel și-a însușit denumirile în limba română ale plantelor. Cunoștințele astfel dobîndite și le-a îmbogățit și în acei unsprezece ani pe care i-a petrecut în Transilvania după refugiul din București. Molnár a fost și botanist... Cei mai mulți termeni amintiți în dicționarul **Nomina vegetabilium** (întocmit de elevul său Benkö Iozsef) sînt din Transilvania, unele denumiri sînt însă din Muntenia și chiar din Moldova...".

Adám Molnár s-a stins acum două secole. Prin activitatea sa de trei decenii — dintre care două desfășurate la București ca botanist și medic — el și-a înscris pentru totdeauna numele în istoria legăturilor multilaterale româno-maghiare.

IZSAK Samuel

ORADEA: Simpozionul național al muzeelor

La Oradea s-au desfășurat, timp de două zile, manifestări organizate în cadrul celei de-a cincea ediții a Simpozionului național al muzeelor, sub genericul: „Muzeul contemporan — factor activ în realizarea educației socialiste a oamenilor muncii".

La reușita manifestare — rod al strînsei conlucrări dintre Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Bihor, Muzeul național de istorie al Republicii Socialiste România, Complexul muzeistic Iași, revista muzeelor și monumentelor și instituția-gazdă, Muzeul Țării Crișurilor — au participat istorici de prestigiu, muzeografi, cercetători din muzee, arhive și din mari biblioteci. **(Al. Peti**, corespondentul „Scînteii")

PRACTICA IMPROVIZAȚIILOR o prezență de neînțeles ÎN ÎNDRUMAREA PRACTICII STUDENȚILOR

O constatare revine adesea în atenție atunci cînd se analizează desfășurarea practicii în producție a studenților: nu o dată în această activitate se fac simțite carențe care-i reduc în măsură însemnată rolul și funcția în procesul de învățămînt. Este ceea ce se constată și la ferma didactică nr. 5 Băneasa, unde i-am însoțit la practică pe studenții anului II al Facultății de horticultură din Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" — București.

Perioada (este vorba de luna august) era anume aleasă pentru ca viitorii specialiști să cerceteze și să execute unele tehnici din domeniul ameliorărilor în pomicultură, respectiv altoirile, unul dintre capitolele importante ale ciclului de pregătire a viitorilor specialiști. În mod firesc deci, deprinderea acestor tehnici cere ca practica să se desfășoare la un nivel organizatoric și de calitate corespunzător.

Cu toate acestea, programul de activitate în care erau încadrați studenții n-au întrunit întotdeauna o asemenea condiție. Abstracție făcînd de ora sosirii și plecării studenților, mult diferită de la o zi la alta, de evidența inexistentă a operațiilor efectuate, activitatea s-a caracterizat adesea prin lipsă de îndrumare și control, și, ca atare, printr-un caracter unilateral, limitativ. Din cei șase îndrumători cadre didactice, doar trei izbutiseră să devină cît de cît cunoscuți printre studenți. Dealtfel, cu prilejul convorbirii cu conducătorul grupului de îndrumători, componența întregului grup n-a putut fi stabilită decît cu ajutorul... dosarelor secretariatului.

Din discuțiile purtate în mai multe zile cu grupurile de studenți la punctele lor de lucru s-a reliefat, ca un laitmotiv, necesitatea ca profesorul universitar să-și facă adesea simțită prezența în mijlocul studenților pe terenurile fermei, acolo unde se regăsesc, se îmbogățesc și se verifică adevărurile științifice predate la cursuri. Studenții Cristina Popescu, Viorica Petre, Pompiliu Popescu, Florin Gapșa, Terdik Noemi, Iolanda Beteg, Valentin Chiricioiu ne-au mărturisit că, asemenea celorlalți colegi, au simțit adesea nevoia să li se prezinte sintetic fie soiurile de pomi specifice fermei — cu atît mai mult cu cît cursul de pomicultură este prevăzut pentru anul al III-lea — fie principiile de organizare și conducere a acestei unități complexe, cu sectoare de pomicultură, viticultură, legumicultură, floricultură. A reieșit, de asemenea, că activitatea lor practică, datorită tocmai caracterului de sinteză sub care este chemată să se desfășoare, nu numai că nu exclude, ci presupune cu atît mai mult corelații multiple, un orizont larg de cunoaștere și intervenții practice de înalt nivel tehnico-științific. Și atunci? De ce s-o evaluăm limitativ, „în sine", cînd, de fapt, exigențele integrării cer ca studiul, practica și cercetarea științifică universitară să se desfășoare într-o **unitate organică**? Ca atare, un anume gen de colocviu, de discuție liberă, aptă să pună mai bine în valoare valențele practicii, o dezbatere la obiect desfășurată chiar aici, pe terenurile fermei, care să reunească spontaneitatea cu rigoarea științifică în reliefarea unor bogate corelații teoretice și practice erau nu numai necesare, ci și posibile, cel puțin săptămînal. De ce totuși nu s-au organizat?

Însemnări de la ferma didactică Băneasa

— Nu le-am fi putut asigura eficiența necesară — ne răspunde tovarășul Alexandru Ene, asistent la catedra de îmbunătățiri funciare și conducătorul grupului de îndrumători. Din cei șase îndrumători, între care patru sînt asistenți, unul șef de lucrări și unul conferențiar, doar unul este propriu-zis pomicultor, restul fiind specialiști în alte discipline: fitopatologie, genetică, îmbunătățiri funciare etc.

Așadar, o practică de neînțeles în îndrumarea... practicii studenților. Din păcate, procedeul repartizării mai mult sau mai puțin la întîmplare a îndrumătorilor este frecvent și el explică în mare parte formalismul din practica studenților. Atît de frecvent încît, iată, și după începutul actualului an universitar, cînd aceiași studenți horticultori au efectuat stagiul de practică, de astă-dată în cadrul anului III de studii, în aceeași fermă de la Băneasa, sistemul îndrumării lor nu a diferit prea mult de cel din august: conducătorul grupului a fost tot un asistent, ca, dealtfel, majoritatea celorlalți îndrumători. Ne-am adresat tovarășului prof. dr. doc. Aurel Negrilă, șeful catedrei de pomicultură:

— Pornind tocmai de la rolul hotărîtor pe care profesorul universitar îl are în buna organizare și desfășurare a procesului de învățămînt, cum se explică totuși faptul că titularii cursurilor, profesorii, șefii catedrelor, decanii, așadar, cadrele didactice cele mai prestigioase, pot fi văzute rareori în mijlocul studenților aflați la practică?

— Stăruie încă opinia că practica studenților reprezintă o activitate mai mult sau mai puțin limitată, de rutină. Și apoi, sincer vorbind, poate n-ar fi nici economic ca un profesor, un șef de catedră să se ocupe de desfășurarea zilnică a practicii, cînd el poate fi mai util la conceperea programului acesteia și, în genere, la modernizarea și perfecționarea de ansamblu a procesului universitar. Elaborarea unui curs de înaltă ținută, bunăoară, asigură multe dintre premisele reușitei activității practice a studenților.

Așa este. Numai că un program de practică, oricît de bine ar fi conceput, nu riscă oare să rămînă formal cîtă vreme nu primește o aplicare adecvată? Și apoi, abstracție făcînd de faptul — neconcludent, desigur — că, așa cum însuși tovarășul profesor ne-a precizat, din 7 cursuri ținute de membrii catedrei amintite, 3 încă nu beneficiază de o redactare tipărită, ce să înțelegem prin „modernizarea și perfecționarea de ansamblu a procesului universitar", cîtă vreme componentele de bază ale acestuia sînt evaluate limitativ sau chiar neglijate? Iată întrebări care solicită o reflecție mai adîncă și, bineînțeles, un răspuns concret.

Mihai IORDĂNESCU

TIMIȘOARA: Festivalul dramaturgiei actuale

Sîmbătă, la Teatrul Național din Timișoara, în penultima zi a Festivalului dramaturgiei românești actuale, s-a desfășurat simpozionul „Funcția militantă a dramaturgiei de actualitate", organizat de Consiliul Culturii și Educației Socialiste și Asociația oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale — ATM. Au fost susținute referatele „Parabola — modalitate de investigare a realității contemporane" de Ileana Berlogea, „Dimensiunea politică a teatrului contemporan" de Natalia Stancu, „O generație a dramaturgiei actuale" de Cornel Ungureanu. La dezbateri au participat dramaturgi, regizori, cronicari dramatici și alți oameni de teatru. **(Cezar Ioana).**

NOTE DE LECTURĂ

Petru BERAR: *Umanism și ateism*

Remarcîndu-se în ultimii ani drept unul din cei mai avizați autori în problemele cercetării fenomenului religios, Petru Berar este prezent în librării cu o nouă lucrare, apărută în **Editura Științifică și Enciclopedică**: „Umanism și ateism". La o primă vedere, recenta apariție nu pare a avea un caracter închegat, ea fiind alcătuită din studii axate pe diferite probleme; unitatea volumului este conferită însă nu de înrudirea temelor, ci de identitatea unghiului de analiză, cel al sociologiei religiei. Fie că abordează probleme cum ar fi esența concepției lui Marx despre religie și ateism, educația materialist-științifică a tineretului din țara noastră, sociologia religiei și sectarismul religios contemporan, fenomenul religios în discuțiile marxiștilor francezi contemporani, ideea contemporană de ateism și dificultățile fideismului, autorul urmărește să contureze implicațiile multiple ale fenomenului religios, semnificațiile sale ca fapt istoric, sociologic, cultural, psihologic.

Evidențiem în mod deosebit studiul care deschide volumul: „Karl Marx — filozof și sociolog al religiei". Mai întîi, pentru caracterul complex al analizei care conturează cu precizie și nuanțat concepția lui Marx privind natura, dimensiunile și funcțiile sociale ale religiei, problematica socială a înstrăinării religioase, aspectele social-politice legate de strategia și tactica partidului comunist față de religie.

Urmărind să reliefeze modalitățile de constituire a ateismului marxist, notele și caracteristicile sale definitorii, autorul face cîteva precizări metodologice de interes mult mai larg și care — subliniem — se pot dovedi de o reală utilitate în analiza constituirii marxismului ca o concepție științifică despre lume și societate. Volumul conține, de pildă, o critică incisivă la adresa schemei teoretice întîlnite, adesea, prin manuale și chiar exegeze, potrivit căreia Marx ar fi „trecut" de la idealism la materialism sau de la materialismul mecanicist la materialismul dialectic. Or, raționează autorul, această „trecere", înfățișată mai mult ca o mișcare mecanică, simplifică și oferă o imagine deformantă asupra procesului profund de creație și elaborare înfăptuit de Marx, care nu a „trecut" pe niște poziții teoretice, ideologice și politice gata elaborate, ci a creat un nou materialism, o nouă concepție teoretică. Într-un mod similar se prezintă lucrurile și în domeniul ateismului. Marx depășește hotărît ateismul materialiștilor francezi, al iluminiștilor sau cel feuerbachian. El privește și analizează religia ca un fenomen social cu determinații obiective și complexe, care nu exclud pe cele subiective și psihologice; ca un proces istoricește determinat, care deci în anumite condiții sociale concrete nu se situează într-un raport de exterioritate cu esența umană, ci ca o expresie iminentă a ei — ceea ce nu suprimă însă rolul religiei de instrument ideologic în mîna claselor exploatatoare; în conformitate cu această viziune sociologică complexă, eliberarea omului de prejudecățile religioase presupune nu numai o operă de „luminare" a sa, ci și o acțiune revoluționară de prefacere socială, care se cere conjugată și cu o amplă activitate educativă.

Actuale și instructive sînt și celelalte studii, mai ales cele ce pun în evidență dificultățile fideismului în fața progresului științei contemporane, a ascensiunii ateismului. Beneficiind de o largă informare, autorul înfățișează cu nerv dezbaterile de dată mai recentă cu privire la fenomenul religios, tendințele de „indigenizare" ale creștinismului, prezente mai ales în țări din America Latină, Asia și Africa, cu scopul de a adecva mai puternic tezele religioase moștenirilor etnico-naționale și contextului istoric concret ale statelor respective.

Interesante și atractive sînt și considerațiile privind specificul religiozității sectante, raporturile dintre unitate și diversitate în cadrul religiei contemporane, eforturile care se fac pentru legitimarea socială a doctrinelor sectante. Se dovedește astfel că atunci cînd se apleacă asupra unor probleme actuale, tratîndu-le la un nivel științific ridicat, studiile, chiar și de specialitate, pot deveni instructive, pot avea ecou în cadrul unui public mai larg. O constatare și o invitație, totodată, pentru cercetătorii de profil.

Paul DOBRESCU

Nicolae CIOBANU: *Însemne ale modernității*

Continuînd cu volumul II „Însemne ale modernității", criticul literar Nicolae Ciobanu se impune printr-o largă cuprindere critică a fenomenului literar actual, cît și printr-o reordonare semantică a valorilor trecutului literar.

Simpla parcurgere a titlurilor capitolelor: Exegeze — Glosse; Orizont contemporan; Condiția debutului, cu subcapitolele: Tentația poeziei; Tentația prozei; Tentația criticii; Tentația unui nou debut, cît și interesantul „Jurnal de critic", prilejuiește apropierea de un adevărat „dosar critic", al cărui argument este criteriul valorii implicat în considerarea actului de creație.

Reluînd discuția asupra momentului întemeierii prozei narative românești, în primul capitol, autorul corelează unghiul de vedere al istoricului literar cu cel al criticului. Alcătuiește astfel noi chipuri cronicarilor, lui D. Cantemir, C. Negruzzi, V. Alecsandri sau lui N. Filimon. În același plan se înscrie și evidențierea marilor ctitori ai prozei românești din celelalte generații: Creangă, I. L. Caragiale, Slavici, Gala Galaction, Ionel Teodoreanu, printr-o structurare istorico-literară proprie, urmărind problematici formulate mai înainte de alți critici sau chiar de autorul acestui volum, ce le-a dedicat exegeze substanțiale cu ani în urmă.

În capitolul „Orizont contemporan", unii din autorii cercetați îi produc emoții profunde; de aici și impresia unei sensibilități poetice, pe care puțini critici de poezie o au, așa cum o atestă autorul. Interpretînd fenomenul literar contemporan în esențele lui, criticul, ca un adevărat „reprezentant al cititorilor", cum se autodefinește în „Jurnal", recreează acordul între cunoaștere și trăirea emoției artistice transmise de scriitor.

Consecvent cu sine însuși, criticul, ale cărui postulate s-au raportat deseori la debutul unor poeți și prozatori tineri, încă din faza cenaclului, se angajează în continuare să recomande cititorilor noi talente, investigate cu un „entuziasm impersonal", așa cum se exprima Titu Maiorescu. Eseul care deschide capitolul „condiția debutului" se încadrează într-o reflexie aparte în contextul criticii actuale asupra debutului. Volumul rezervă jumătate din paginile lui criticii debuturilor incluzînd aproape șaizeci de biografii literare. Descifrîndu-le cele mai semnificative valori, printr-un proces de „circumspecție lucidă impusă de nevoia imperioasă a argumentării nuanțate de care se cuvine a beneficia diagnosticul critic mai ales în cazul debutanților", autorul ne convinge despre originalitatea fiecărei biografii.

Pentru crearea unor valori reale, criticul admonestează, cu simț pedagogic, facilitățile poetice sau angajarea „la eforturi speciale pentru a crea iluzia ficțiunii narative", cînd substanța strict analitică lipsește, presupunînd însă alte însușiri sub semnul cărora respectivul debutant ar putea crea. Întotdeauna, atent la șansele talentului, caută forma cea mai adecvată a „identității" creatorului. În alte rînduri, atrage atenția că „volumele de poezie ale debutanților — și nu numai ale acestora! — care îndreptățesc, fără rezerve, adoptarea unui unghi de receptare critic unitar" sînt extrem de puține. Totuși, pronosticurile cele mai favorabile, dătătoare de speranțe, sînt numeroase și optimismul criticului te îndeamnă să cauți volumele analizate spre a te convinge din plin.

Fără a se opri la un singur gen sau specie literară abordată de un anumit număr de creatori, Nicolae Ciobanu are curiozitatea de a constata filoane ale talentului care să impună atenției cititorului, infirmînd părerea că unii critici sînt profilați numai pe poezie, alții pe dramaturgie etc.

Dezideratele înscrise în „Dintr-un posibil jurnal de critic" schițează, fără ostentație, complexul situației de critic actual, angajat, din perspectiva individualizatoare, de a cuprinde total studiul literaturii române. Demne de remarcat sînt și propunerile privind lansarea unor colecții profilate pe literatura de inspirație istorică și îndemnul adresat creatorilor de a descoperi „cele mai semnificative forme de manifestare ale mitologiei muncii" și de a repune în circulație tot ce aparține „patrimoniului exegetic al trecutului".

Ileana TEODORESCU-ENE

teatre

● Teatrul Național (sala mică): **Idolul și Ion Anapoda** — 10; **Hagi Tudose** — 15; **Generoasa fundație** — 20; (sala Atelier): **Trei pe o bancă** — 10,30; **Fata din Andros** — 19.
● Filarmonica „George Enescu" (Ateneul Român): **Concert simfonic pentru elevii din licee. Festival „MOZART". Dirijor: Grigore Iosub** — 11; **Ciclul „Orga și muzica marilor epoci creatoare". Recital Valentin Radu** — 18.
● Radioteleviziunea română (str. Nuferilor): **Concert extraordinar. „Ofrandă copiilor lumii". Dirijor: Iosif Conta** — 11,30.
● Opera Română: **Motanul încălțat** — 11; **Don Quijote** — 19.
● Teatrul de operetă: **Leonard** — 10,30; **Secretul lui Marco Polo** — 19,30.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Schitu Măgureanu): **Undeva, o lumină** — 10,30; **Voluptatea onoarei** — 19,30; (sala Grădina Icoanei): **Cum se numeau cei patru Beatles?** — 10,30; **Infidelitate conjugală** — 19,30.
● Teatrul Mic: **Efectul razelor gamma asupra anemonelor** — 10,30; **Pluralul englezesc** — 19,30; (la Sala Palatului): **Zbor de sticleți** — 11; 15,30.
● Teatrul Foarte Mic: **Un pahar cu sifon** — 20.
● Teatrul de comedie: **Zăpăcitul** — 19,30.
● Teatrul „Nottara" (sala Magheru): **Micul infern** — 10; **Jocul vieții și al morții în deșertul de cenușă** — 19,30; (sala Studio): **Inele, cercei, beteală** — 10,30; **Scoica de lemn** — 19.
● Teatrul Giulești (sala Majestic): **Opinia publică** — 10; **Dragă mincinosule** — 15; **Cum s-a făcut de-a rămas Catinca fată bătrînă** — 19,30.
● Teatrul evreiesc de stat: **Cîntați cu mine un cîntec** — 11; **Jurnalul unui nebun** — 18,30.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy): **Toamna se numără... melodiile** — 11; **Veselie la Tănase** — 19,30; (sala Victoria): **Idolul femeilor** — 19,30.
● Teatrul „Ion Vasilescu": **Nu vă ascundeți după uși** — 10; **Jumătatea mea e întreagă** — 19,30.
● Ansamblul artistic „Rapsodia română": **Așa se cîntă pe la noi** — 16; 19.
● Teatrul „Ion Creangă": **Trei grăsani** — 10,30; **Albă ca zăpada și cei 7 pitici** — 17.
● Teatrul „Țăndărică": **Boroboață** — 10; 12.
● Circul București: **Spectacolul Circului Mare din Budapesta** — 10; 16; 19,30.
● Studioul de teatru al I.A.T.C.: **Camera de alături** — 19,30.

cinema

● **Ancheta**: SCALA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Moscova nu crede în lacrimi**: CAPITOL — 9,30; 12,30; 15,45; 18,45.
● **Vizită la domiciliu**: PATRIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, FAVORIT — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, CULTURAL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Încă o dată la Veneția**: BUCUREȘTI — 9,15; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Divina Ema**: CENTRAL — 9,30; 11,30; 13,30; 15,30; 17,30; 19,30.
● **Fiica adoptivă**: TIMPURI NOI — 9,30; 11,30; 13,30; 15,30; 17,30; 19,30.
● **Bobby Deerfield**: STUDIO — 10; 12,30; 15; 17,30; 19,45.
● **Program de desene animate** — 9; 10,30; 12,15. **Probă de microfon** — 14; 16; 18; 20: DOINA
● **O lacrimă de fată**: FEROVIAR — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, GLORIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, VICTORIA — 10; 12; 14; 16; 18; 20.
● **Ultimul revelion**: GRIVIȚA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Burebista**: DACIA — 9; 12; 16; 19.
● **Colombo la Londra**: EFORIE — 9; 11; 13; 15,15; 17,30; 19,30, EXCELSIOR — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **De moartea mea s-o acuzați pe Klava K**: COTROCENI — 15; 17,15; 19,30, VOLGA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Labirintul**: GIULEȘTI — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20, MIORIȚA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Șaua de argint**: FLOREASCA — 9; 11; 13; 15,30; 17,45; 20, TOMIS — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Uimitorul căpitan Nemo**: BUZEȘTI — 15,30; 17,45; 20.
● **...Am fost șaisprezece**: FLACĂRA — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Cascadorul Hooper**: LIRA — 15,30; 18; 20.
● **Toate fetele mele**: DRUMUL SĂRII — 15,30; 18; 20.
● **Infernul din zgîrie-nori**: LUCEAFĂRUL — 9; 12; 16; 19.
● **Elvis**: AURORA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, FLAMURA — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● **Deznodămînt la frontieră**: PACEA — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Micuța Mo**: ARTA — 9; 12; 16; 19.
● **Dumbrava minunată**: COSMOS — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Noi aventuri pe vasul Poseidon**: FERENTARI — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Casa dintre cîmpuri**: MUNCA — 16; 18; 20.
● **Pierdut și regăsit**: POPULAR — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Bariera**: PROGRESUL — 16; 18; 20.
● **Micuța floare Hua**: VIITORUL — 15,30; 17,30; 19,30.

expoziții

● Oficiul de expoziții al C.C.E.S. Sala Arghezi: **Afișul iugoslav.**
● Galeria Simeza: **Vasile Dobrian**, grafică
● Galeria Galateea: **Aura Dumitrescu Borteanu**, pictură.
● Galeria Eforie: **Virgil Moise**, pictură.
● Galeria Cenaclul „Hanul cu tei": **Expoziție de desene.**
● Galeria de artă a municipiului București: **Silvan Ionescu**, portrete paralele.

Telegramă de la bordul avionului prezidențial

Maiestății Sale OLAV al V-lea

Regele Norvegiei

La încheierea vizitei pe care am făcut-o în frumoasa dumneavoastră țară, doresc să exprim, încă o dată, Maiestății Voastre, cordiale mulțumiri din partea mea și a soției mele pentru ospitalitatea aleasă de care ne-am bucurat pe pămîntul Norvegiei prietene.

Sînt încredințat că vizita făcută, convorbirile și înțelegerile convenite cu acest prilej vor pune baze trainice întăririi continue a prieteniei și colaborării româno-norvegiene, dezvoltării unei tot mai largi și fructuoase conlucrări între țările noastre — atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională — în folosul deplin al celor două popoare, al cauzei destinderii, securității și păcii pe continentul european și în întreaga lume.

Părăsind teritoriul țării dumneavoastră, doresc ca, odată cu salutul nostru de rămas bun, să vă adresez cele mai bune urări de sănătate și fericire, de progres, prosperitate și pace pentru poporul prieten norvegian.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele
Republicii Socialiste România

Institutul politehnic din Timișoara la 60 de ani

La Timișoara a avut loc simbătă o adunare festivă consacrată împlinirii a 60 de ani de la înființarea Institutului politehnic „Traian Vuia". Au participat reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, ai Ministerului Educației și Învățămîntului, cadre didactice universitare, cercetători, studenți, conducători de întreprinderi, specialiști din producție. În cadrul adunării, acad. Ion Anton, rectorul institutului, a relevat contribuția acestui prestigios lăcaș de învățămînt tehnic superior, îndeosebi în anii socialismului, la formarea de specialiști de înaltă competență profesională, la dezvoltarea cercetării științifice și introducerea progresului tehnic în economie. Tovarășii Petre Dănică, prim-secretar al comitetului județean de partid, președintele consiliului popular județean, și Marin Rădoi, adjunct al ministrului educației și învățămîntului, au adresat cadrelor didactice și studenților institutului sărbătorit cuvinte de salut și urări de noi succese în procesul de învățămînt și integrării acestuia cu cercetarea și producția.

În încheiere, participanții au adresat o **telegramă C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu**, în care cadrele didactice și studenții Institutului politehnic „Traian Vuia", dînd glas sentimentelor de aleasă stimă și fierbinte recunoștință față de secretarul general al partidului, pentru grija deosebită ce o poartă învățămîntului, își exprimă hotărîrea fermă de a înfăptui neabătut politica internă și externă a partidului și statului nostru, de a traduce exemplar în viață hotărîrile Congresului al XII-lea al P.C.R. **(Cezar Ioana).**

O nouă unitate „Dacia service" în Capitală

Zilele acestea a fost dată în exploatare stația service pentru autoturisme din bd. Preciziei 4—6, cartierul Militari, pentru efectuarea de reparații și întreținerea autoturismelor de fabricație românească.

Noua stație dispune de un corp central cu două niveluri, care asigură un flux judicios al reviziilor și reparațiilor, o secție de vopsitorie și un service exterior avînd compartimente pentru spălat și gresat, lucrări de protecție anticorozivă, schimbări de ulei, echilibrări de roți.

Mașina poposită în incinta stației service este mai întîi ridicată pe una din cele două rampe de recepție. Pentru intervențiile rapide, ea este dirijată la atelierul de diagnoză de la parter, dotat, printre altele, cu rampe de direcție și aparate de testare a motorului ce înregistrează defectiunile, indicîndu-le în scris pe cartelă perforată. La etajul I se află atelierul mecanic, prevăzut, de asemenea, cu rampă de direcție și un modern tester electronic, unde se execută lucrări mai complexe, iar la etajul II — cel de tinichigerie. Accesul mașinilor la nivelurile superioare se realizează printr-un culoar în spirală, în viitorul apropiat urmînd să fie pus în funcțiune și un lift.

Despre cîteva din caracteristicile tehnico-funcționale ale noii unități ne-a vorbit tovarășul Cornel Diaconescu, șeful serviciului organizarea muncii din cadrul I.A.T.S.A. Dacia-Pitești.

— Noua unitate dispune de echipamente dintre cele mai moderne: testere electronice, evidență automatizată a lucrărilor de reparații cu ajutorul calculatorului electronic, cabină specială pentru vopsit în care temperatura ridicată asigură o vopsire a caroseriei mai rapidă (în 40 de minute) și mai omogenă. Tot aici funcționează și un compartiment de programare-informare, care mijlocește, prin interfoane, comunicarea între atelierul respectiv și client. Totodată, acesta din urmă are posibilitatea să urmărească desfășurarea intervențiilor la mașini dintr-o sală de așteptare alăturată. Tot o noutate o reprezintă introducerea unor abonamente anuale (în valoare de 350 lei) pentru asigurarea unor servicii, cum sînt: revizii anuale, revizii tehnice la 5 000 km, depanări la o distanță de pînă la 20 km, depanări la domiciliul clientului, cu ajutorul laboratorului mobil. **(Gabriela Bondoc).**

Bilanțuri ale pregătirii de luptă și politice în comandamentele și marile unități ale armatei

În comandamentele de armată, de armă și în marile unități militare au avut loc bilanțuri ale pregătirii de luptă și politice, în cadrul cărora au fost analizate rezultatele obținute în perioada de instrucție care s-a încheiat și s-au stabilit măsuri pentru transpunerea în viață a orientărilor, indicațiilor și sarcinilor trasate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Convocarea-bilanț a activului și cadrelor de bază ale armatei, pentru înfăptuirea cerințelor cuprinse în Directiva comandantului suprem, astfel încît armata să pășească într-un stadiu și mai înalt de pregătire.

Desfășurate într-o atmosferă de responsabilitate și angajare comunistă, bilanțurile au evidențiat experiența înaintată și rezultatele pozitive dobîndite de comandanți, de statele majore, de organele și organizațiile de partid și cele ale U.T.C., de întregul personal al armatei în toate domeniile vieții și activității ostășești, au analizat în spirit critic și autocritic neajunsurile și cauzele lor, așa cum a indicat comandantul suprem, au definit modalitățile de lucru pentru îmbunătățirea substanțială a muncii în viitor.

Participanții la bilanțuri au adresat **tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandant suprem al forțelor armate**, telegrame prin care este exprimată recunoștința tuturor celor ce slujesc patria sub drapel pentru grija cu care cel mai iubit fiu al partidului și poporului se ocupă de întărirea capacității de apărare a țării.

O înaltă apreciere se dă cuvîntării rostite la Convocarea-bilanț cu activul și cadrele de bază din armată, indicațiilor date pe timpul participării la aplicațiile din județul Brașov și cu prilejul vizitării expoziției de tehnică militară, precum și conținutului Directivei comandantului suprem, care, prin bogăția de idei, sarcinile și obiectivele conturate reprezintă contribuții de inestimabilă valoare la dezvoltarea gîndirii militare românești, la conturarea și mai clară a răspunderilor armatei în viața social-politică a țării, precum și a răspunderilor sale în noua etapă de dezvoltare a societății românești, la adîncirea concepției partidului și statului nostru privind apărarea patriei, ca operă și cauză a întregului popor. Totodată, în telegrame se dă expresie hotărîrii nestrămutate a militarilor de a munci cu abnegație pentru îndeplinirea irepro-șabilă a amplului program de acțiune jalonat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a milita neobosit pentru trecerea fermă, și în domeniul militar, la o calitate nouă, superioară, care să se materializeze într-un înalt nivel de pregătire de luptă și politică, de ordine și disciplină, de servire fără preget a poporului, a intereselor construcției socialiste. Raportînd că întregul proces instructiv-educativ se va desfășura în conformitate cu cerințele doctrinei militare naționale fundamentate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, astfel încît armata să fie oricînd în măsură să ducă acțiuni de luptă eficiente în condițiile de climă și relief ale țării și în strînsă cooperare cu celelalte componente ale sistemului de apărare națională, participanții la bilanțuri se angajează să acționeze cu dăruire comunistă pentru utilizarea rațională de către efective a mijloacelor materiale și financiare, în scopul obținerii de rezultate superioare în pregătire, cu cheltuieli cît mai reduse.

Este subliniată hotărîrea comuniștilor de a face totul ca spiritul revoluționar să se materializeze în creșterea rolului conducător al organizațiilor de partid în viața unităților și comandamentelor, în sporirea exigenței, în întărirea ordinii și disciplinei militare, în afirmarea cu putere a principiilor eticii și echității socialiste. O atenție deosebită se va acorda intensificării muncii politico-ideologice în vederea transformării fiecărei unități și subunități în puternice detașamente de luptă revoluționară, creșterii rolului armatei ca școală de educație politică, patriotică, în spiritul autoconducerii, pentru întărirea permanentă a legăturii dintre popor și armată, a participării militarilor la întreaga viață politică, economică și socială a țării. Militarii vor fi prezenți în viitor, alături de oamenii muncii, la toate marile acțiuni consacrate dezvoltării industriei și agriculturii noastre socialiste.

În telegrame se arată că proeminenta personalitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu de strălucit conducător al poporului român, de militant politic de excepție pe arena internațională, cutezanța revoluționară și clarvizinea cu care secretarul general al partidului pătrunde realitatea internă și externă, înalta răspundere cu care veghează neobosit, cu inegalabilă dăruire, la apărarea libertății și independenței României, la triumful păcii și securității în lume, constituie pentru participanții la bilanțurile pregătirii de luptă și politice un inepuizabil izvor de patriotism înflăcărat, de forță, energie și patos comunist în slujirea cu abnegație a cauzei eroicului nostru partid, a minunatului nostru popor.

Comandantul suprem al forțelor armate este încredințat de către participanții la bilanțuri că armata — detașament înarmat al poporului — se află permanent la datorie, fiind gata oricînd, la ordinul patriei, să lupte cu orice sacrificiu pentru a apăra, împreună cu întreaga națiune, cuceririle revoluționare, independența, suveranitatea și integritatea Republicii Socialiste România.

Cronica zilei

Secția de științe geologice, geofizice și geografice a Academiei Republicii Socialiste România a organizat simbătă, în Capitală, o ședință comemorativă consacrată împlinirii a 100 de ani de la nașterea savantului Gheorghe Macovei, figură remarcabilă a învățămîntului și științei din țara noastră, fost director al institutului și comitetului geologic din țara noastră.

În deschidere, acad. Sabba Ștefănescu, președintele secției, a rostit o alocuțiune.

Personalitatea și activitatea celui omagiat, rolul lui în dezvoltarea și afirmarea plenară a învățămîntului geologic românesc au fost evocate în continuare de acad. George Murgeanu, conf. dr. Vasile Lăzărescu, dr. Iosif Bercia, dr. Ioan Pătruț și dr. Mircea Chiriac.

Au participat academicieni, cadre didactice, cercetători științifici, studenți, un numeros public.

★

Simbătă s-au încheiat la Galați lucrările unui simpozion cu tema „Umanismul dreptului socialist" — manifestare organizată sub egida Comitetului județean de cultură și educație socialistă în colaborare cu Organizația județeană Galați a Asociației juriștilor din România.

În cadrul simpozionului, Paraschiv Benescu, prim-secretar al Comitetului județean de partid Galați, a prezentat expunerea privind dezvoltarea generală a civilizației materiale și spirituale a societății noastre, afirmarea tot mai puternică a umanismului revoluționar, în lumina documentelor Congresului al XII-lea al partidului. Pe parcursul a două zile, simpozionul a reunit, de asemenea, numeroase teme din cele mai diverse ramuri ale dreptului penal, civil și constituțional, menite să adîncească înțelegerea corectă a sensului și finalității unor dispoziții de drept în lumina documentelor de partid, a legilor țării, care să reglementeze raporturile de viață și muncă ale tuturor cetățenilor societății noastre socialiste.

Înscris pe agenda actualei ediții a Festivalului național „Cîntarea României", simpozionul a constituit, în același timp, un larg schimb de experiență și opinii care vor da un nou impuls muncii organelor de stat în apărarea legalității socialiste, contribuind astfel, în mai mare măsură, la educarea oamenilor muncii, la întărirea ordinii și disciplinei în toate compartimentele vieții sociale.

★

Simbătă s-au încheiat la Centrul european al UNESCO pentru învățămîntul superior cu sediul la București lucrările colocviului internațional cu tema „Rolul cercetării și al practicii la îmbunătățirea învățămîntului general".

După dezbaterea timp de o săptămînă a acestei teme propuse de UNESCO, participanții și observatorii — reprezentanți a 17 state din întreaga lume și reprezentanții unor organizații internaționale neguvernamentale — au adoptat un document care cuprinde propuneri pentru creșterea eficacității cercetării și a practicii în procesul educațional.

(Agerpres)

vremea

Timpul probabil pentru zilele de 17, 18 și 19 noiembrie. În țară: Vremea va fi relativ caldă, cerul va fi mai mult noros în jumătatea de nord a țării, unde vor cădea precipitații locale, mai ales sub formă de ploaie și burniță. În rest, vremea va fi schimbătoare, cu cerul variabil și ploi izolate. Vîntul va sufla moderat, cu intensificări în zona de munte. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 3 și plus 7 grade, iar cele maxime între 2 și 12 grade, local mai ridicate. Ceață locală dimineața și seara. **În București:** Vreme în general caldă. Cerul va fi schimbător, favorabil ploii slabe. Vîntul va sufla moderat. Temperatura minimă va fi cuprinsă între 3 și 5 grade, iar cea maximă între 8 și 12 grade. Ceață slabă dimineața și seara. **(Margareta Struțu, meteorolog de serviciu).**

A apărut

„MUNCA DE PARTID"

nr. 11/1980

Sînt publicate editorialele: „Un an de la Congresul al XII-lea — etapă nouă în întărirea capacității de acțiune a Partidului Comunist Român, în consolidarea legăturilor sale cu masele" și „Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la plenara C.C. al P.C.R. din 14—15 octombrie a.c. — amplu și mobilizator program pentru ridicarea calitativă a întregii activități economico-sociale în 1981". Revista inserează, de asemenea, articolele: „Organizarea învățămîntului politico-ideologic în perioada 1980—1984", „Concluziile desprinse cu ocazia preschimbării documentelor de partid — la temelia obținerii de noi succese" și „Tribuna democrației — izvor inepuizabil de idei, sugestii și măsuri civice novatoare".

Sub genericul „Promotoare ale factorilor calitativi" sînt analizate inițiative, acțiuni ale unor organizații de partid. Schimbul de experiență la platforma petrochimică Midia — Năvodari, județul Constanța, este relevat în articolul: „Puternic ancorați în problematica realizării investițiilor, a atingerii parametrilor proiectați la noile capacități industriale". Ancheta redacției are ca temă „Pregătiri intense pentru producția anului viitor".

Alte rubrici: „Afirmare puternică a rolului conducător al organizațiilor de partid; din activitatea organizațiilor de masă și obștești"; „Stil de lucru dinamic, revoluționar"; „Viața internă de partid viguroasă, bogată în conținut"; „Pregătirea ideologică a comuniștilor în pas cu cerințele dezvoltării economico-sociale a țării"; „Propaganda — forță dinamizatoare a energiilor creatoare ale poporului"; „Răspunsuri la întrebările cititorilor".

De la Regionala de căi ferate Constanța

Publicul călător este anunțat că, datorită lucrărilor ce se execută pe magistrala feroviară București — Constanța, în perioada 17 noiembrie 1980 — 3 decembrie 1980, cu excepția zilelor de 23 și 30 noiembrie 1980, în circulația trenurilor de călători se produc următoarele modificări față de graficul anunțat anterior:

● trenurile 8001 și 8221 se anulează pe distanța Feteești — Constanța;

● trenurile 8002 și 8222 se anulează pe distanța Constanța — Feteești;

● trenurile 8692/8651 se anulează pe distanța Constanța — Medgidia — Tulcea Oraș, iar trenul 8656 se anulează pe distanța Tulcea Oraș — Medgidia — toate trei în data de 20. XI. 1980.

● trenurile 8352 și 8353 se anulează pe distanța Constanța — Cernavoda și invers în zilele de 21 și 25. XI. 1980.

De asemenea, se vor produce și următoarele **întîrzieri față de grafic:**

● în ziua de 20. XI. 1980 trenul 8654 cu 50 minute; trenul 833 cu 118 minute în stația Medgidia; în zilele de 21 și 25. XI. 1980 trenul 823 cu 35 minute; trenul 834 cu 50 minute; trenul 828 cu 45 minute; trenul 833 cu 25 minute; trenul 824 cu 115 minute (la îndrumare din stația Constanța-oraș).

BULETIN RUTIER

Recomandări de la Inspectoratul general al miliției — Direcția circulație

Cu toate că previziunile meteorologice anticipează ameliorarea vremii, **condițiile de circulație rămîn variabile**, marcînd modificări de la o zonă la alta, de la o oră la alta, uneori chiar de la un kilometru la altul. Este vorba de alternanța drum uscat — carosabil umed, timp senin — ceață, trafic auto intens — circulație rară. Se recomandă conducătorilor auto profesioniști și amatori multă atenție, precauție și, îndeosebi, corelarea modului de conducere a autovehiculului cu imprejurările concrete ale drumului, vizibilității, intensității traficului, cu toate elementele care concură la cursivitatea și siguranța rutieră.

Este de ajuns un moment de slăbire a atenției, de subapreciere a unei particularități legate de condițiile de circulație sau un gest imprudent, pentru ca accidentul să devină iminent. Joi seara, la ora 21, pe șoseaua Brașov—Făgăraș, circulînd în condiții de lapoviță și pe carosabilul cu mizgă, Vasile Ioniță, cu autoturismul 2-SB-6341 nu a corelat în mod corespunzător viteza, atingînd cu roțile din dreapta acostamentul, după care a intrat în derapaj, izbindu-se de un copac. Pasagerul de pe bancheta din față și-a pierdut viața, iar automobilistul s-a ales cu vătămări grave. De asemenea, în apropiere de comuna Sărmaș, circula autocamionul 21-MS-4624 condus de Petru Precup. Nesesizînd că pe suprafața de rulare a drumului s-a format polei, șoferul a frînat brusc, manevră care a provocat deraparea autovehiculului și accidentarea unei trecătoare.

Participanții la trafic, conducători de vehicule și pietoni, trebuie să țină seama și de un alt factor specific acestui sezon, și anume durata redusă a zilei și mărirea intervalului de timp cînd este întuneric. Din păcate, acest factor este prea puțin luat în seamă, cu toate implicațiile pe care le are asupra circulației rutiere, ceea ce explică în mare măsură faptul — subliniat de altfel și într-un alt buletin rutier — că peste 70 la sută din accidentele de circulație ce au loc în sezonul rece se produc în orele cînd este întuneric, inclusiv în primele ore ale dimineții.

Atrage atenția și faptul că multe accidente — circa jumătate din cele grave — sînt săvîrșite din cauza traversării imprudente a unor pietoni, atît în mediul rural, cît și în localitățile urbane. Nu toți pietonii au în vedere că, în condițiile actuale, cînd suprafața carosabilului este umedă, spațiul necesar pentru oprirea autovehiculului se mărește considerabil, datorită reducerii aderenței pneurilor și apariției pericolului de alunecare a autovehiculului. Vineri, de exemplu, în municipiul București, între orele 18—23 s-au comis 4 accidente grave și alte 15 ușoare din cauza unor pietoni care au traversat străzile neregulamentar.

Accidentele nu sînt o fatalitate. Acționînd preventiv, cu procedee specifice pilotării autovehiculelor în circumstanțele proprii sezonului rece, conducătorii auto pot și trebuie să preîntîmpine producerea accidentelor. Pietonilor li se cere o conduită disciplinată, un plus de precauție înainte și în timpul traversării străzilor.

U.J.C.M. IAȘI

Se dezvoltă producția de artă populară și artizanat

Cooperația meșteșugărească din județul Iași se înscrie în circuitul economic cu o bogată producție de artă populară și artizanat realizată, în special, în două din cooperativele ei: „Miorița" din Iași și „Munca colectivă" din Pașcani. Produsele realizate în aceste cooperative sînt mult cerute atît pe piața internă, cît și pe cea internațională. Este vorba, mai ales, de covoarele țesute în stiluri moldovenești, precum și de cele alese și innodate în stil oriental (persane), realizate de secțiile din Tg. Frumos ale cooperativei „Miorița" și care se exportă în U.R.S.S., Italia, Franța, S.U.A., Luxemburg și alte țări.

În ultimii ani, cooperația meșteșugărească ieșeană și-a extins mult și producția de țesături și cusături naționale, de obiecte artizanale din lemn și ceramică, realizate în bună parte și prin munca la domiciliu. Cooperativa „Munca colectivă" din Pașcani a organizat astfel de activități în 7 comune din jur, iar cooperativa „Miorița", în alte 4 comune. Dintre acestea, comunele Oțeleni, Horlești, Strunga, Miroslovești, Valea-Seacă, Ruginoasa se înscriu cu activitatea cea mai rodnică, femeile de aici lucrînd la o largă colecție de ștergare, mileuri, fețe de mese tradiționale. Au început să fie valorificate mai deplin și resursele locale, confecționîndu-se obiecte din lemn, paie, nuiele, materiale plastice, olărit. Realizările sînt însemnate, numai meșteșugarii de la cooperativa „Miorița" au depășit cincinalul 1976—1980 cu o producție suplimentară în valoare de peste 40 milioane lei, aproape cît întreaga producție a anului 1980. În același timp, producția de artă populară și artizanală a contribuit în mare măsură la depășirea planului la export în acest an cu peste 1,5 milioane lei valută. **(Manole Corcaci).**

RĂSFOIND PRESA STRĂINĂ

„FORUM DU DÉVELOPPEMENT"

Promisiunile oceanului:

satisfacerea nevoilor energetice ale omenirii este pe deplin posibilă

Revista „FORUM DU DÉVELOPPEMENT", care apare sub egida O.N.U., publică un interesant articol în legătură cu o nouă tehnologie, de mare viitor, pentru valorificarea uriașului potențial energetic al oceanului mondial.

Convertirea energiei termice a oceanelor în energie electrică este un procedeu bazat pe exploatarea diferenței de temperatură între apele calde de suprafață și apele mai reci din adîncuri. Ideea este veche de aproape o sută de ani, ea n-a fost însă exploatată pînă în prezent deoarece combustibilii fosili erau ieftini, iar resursele hidroelectrice îndestulătoare. În noile condiții, ale crizei energetice, exploatarea energiei termice a oceanelor are toate șansele să devină una din cele mai promițătoare surse de energie.

Tehnologia permițînd extragerea de curent electric din ocean a fost deja pusă la punct. În numai 15 luni, în S.U.A., o astfel de miniinstalație, cu o putere de 50 kW, a intrat în funcțiune în largul coastei insulelor Hawai, la 2 august 1979. Este vorba de prima instalație în circuit închis din lume care a reușit să producă o cantitate consumabilă de curent electric prin utilizarea diferențelor de temperatură dintre straturile profunde și cele superficiale ale mării. În prezent se urmărește realizarea unor instalații mai mari și mai perfecționate, care să consume pentru propria lor funcționare o mai mică parte din ceea ce produc, restul rămînînd disponibil.

Principalul inconvenient al instalațiilor de acest gen rămîne acela că ele presupun existența unor agregate de mare gabarit, îndeosebi pentru motorul termic. Dimensiunea lor este dependentă de diferența de temperatură dintre straturile profunde și cele superficiale ale apei. Prin urmare, cu cît diferența e mai mică, cu atît crește volumul instalației.

Altminteri, instalația nu comportă cine știe ce mistere de ordin tehnic. Principiul de funcționare este clasic: apa caldă de la suprafața mării produce evaporarea unui fluid de lucru, cu punct de fierbere foarte scăzut (amoniac, de pildă). Sub presiune, acest fluid în stare de gaz acționează o turbină (ca la centralele clasice), cuplată cu un generator de curent electric. La ieșirea din turbină, amoniacul se condensează într-un schimbător de căldură, datorită apei reci pompate din straturile profunde. Dacă avem în vedere că șase șeptimi din totalul de energie solară primită de planeta noastră sînt absorbite de straturile superficiale ale oceanelor, noua sursă de energie pare a avea perspective din cele mai atrăgătoare.

Demn de relevat este și faptul că noua tehnologie este singura care asigură o funcționare neîntreruptă — 24 de ore din 24 — în timp ce celelalte tehnologii de exploatare a energiei solare nu sînt operante decît în cursul orelor însorite sau necesită o stocare a energiei produse.

Specialiștii consideră că noua tehnologie ar putea permite producerea unei cantități de curent electric de 40 de ori mai mare decît cea consumată în S.U.A. în cursul anului trecut. Energia termică a oceanelor este accesibilă în 40 de zone de pe glob, îndeosebi tropicale (situate pe o fîșie de 10 grade de o parte și alta a Ecuatorului). Departamentul Energiei din S.U.A. a publicat hărți color asupra acestei resurse, cu informații detaliate mai ales în legătură cu 10 din aceste zone (printre care Filipine, Coasta de Fildeș, Mexic, Sri Lanka), cît și asupra unei posibile amplasări de astfel de instalații în fiecare ocean. S-au întocmit pentru toate aceste zece zone grafice indicînd în fiecare lună a anului diferențele de temperatură cele mai probabile între suprafață și straturile inferioare (din 50 în 50 de metri), pînă la o adîncime de 1 500 de metri.

Și alte țări, printre care Franța, sînt pe cale să pună la punct exploatarea acestei resurse. Toate încercările sînt întreprinse din convingerea că într-un viitor nu prea îndepărtat marea poate deveni cea mai ieftină și mai puternică sursă de energie. Această formă de energie curată și regenerabilă poate aduce servicii imense insulelor tropicale sărace în combustibili. Este cazul unor insule ca Reunion, în Oceanul Indian; Martinica și Guadelupa în Atlantic; Noua Caledonie în Pacific etc.

Și Japonia, înconjurată de vaste întinderi marine calde în cea mai mare parte, intenționează să exploateze marea cantitate de energie termică provenită din zona tropicală de care i-o aduce în permanență Kuro-Shiwo, unul din cei mai puternici curenți marini ai globului.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

UN SUCCES CARE OBLIGĂ

Baschetbalistele de la Politehnica C.S.Ș. 2 București în sferturile de finală ale C.C.E.

A fost, pînă nu demult, o perioadă în care reprezentantele baschetului nostru feminin aveau prezențe obișnuite în fazele finale ale „Cupei campionilor europeni" rezervată echipelor de club. A fost însă și un răstimp în care n-am mai avut prilejul să aplaudăm asemenea performanțe. Numai de aceea ne place să credem că reușita de acum a sportivelor bucureștene de la Politehnica C.S.Ș. 2 constituie începutul unui reviriment așteptat de cîțiva ani.

Mai întîi, campioanele noastre au trecut relativ ușor de baschetbalistele de la D.S.I. Ankara, învingîndu-le categoric în ambele manșe din turul I al C.C.E.

În turul al doilea, sorții le-au desemnat drept adversare o formație deosebit de puternică și de bine cotată pe continent, Wisla Cracovia (care cuprinde cîteva jucătoare din naționala Poloniei, de curînd vicecampioană a Europei, și care, la rîndu-i, eliminase — tot prin dublă victorie — pe campioana Franței). În primul meci, la București, reprezentantele noastre au avut o evoluție frumoasă și au învins la 16 puncte diferență (90—74), avantaj apreciat ca meritoriu, dar care nu oferea garanția calificării.

Joi seara, la Cracovia s-a disputat partida revanșă. Ziarele au publicat a doua zi rezultatul, dar amănunte asupra disputei dramatice care a avut loc pentru calificare am aflat abia în cursul zilei de ieri — după revenirea campioanelor noastre acasă. De la început au existat emoții, fiindcă Suzana Pîrșu și Elena Filip — două jucătoare care la București constituiseră factorul decisiv al victoriei — aveau să evolueze încă nerestabilite complet după un accident și, respectiv, după o îmbolnăvire recentă. În repriza întîi, la un moment dat gazdele recuperaseră 11 din handicapul de 16 puncte, dar nu peste mult timp fetele noastre aveau ele un avantaj de 12 puncte! La pauză, scorul a fost 37—33 pentru Politehnica. În repriza a doua jocul a fost în general echilibrat, gazdele conducînd totuși, în cîteva rînduri, cu 5—6 puncte. Cînd mai erau de jucat numai 100 de secunde, Wisla conducea cu 9 puncte (68—59); în aceste 100 de secunde s-au întîmplat însă atîtea, că situația s-a încurcat de tot: pe rînd au fost eliminate, pentru 5 greșeli personale, Pîrșu, Bradu și Roșianu, iar jucătoarele poloneze au reușit ca în ultima secundă să refacă integral handicapul de 16 puncte (75—59 pentru ele). Scorul general al celor două întîlniri fiind, deci, egal — au urmat prelungiri. Prelungiri în care, deși echipa noastră a evoluat fără cele trei jucătoare de bază, a reușit — în condițiile unui arbitraj de o corectitudine perfectă, asigurat de M. Grigoriev din U.R.S.S. — să învingă cu 6 la 5! Așa a reușit Politehnica C.S.Ș. 2 să se califice în semifinalele „Cupei campionilor europeni" — succes care le obligă la o comportare tot mai bună.

În continuarea competiției se vor juca grupe semifinale. În cursul săptămînii următoare, cele 8 formații calificate vor fi împărțite, prin tragere la sorți, în două grupe semifinale; primele două clasate din grupe (după ce fiecare echipă va juca cu fiecare, tur și retur) își vor disputa jocurile finale în sistemul prima dintr-o grupă cu secunda din cealaltă și invers. Nu încape nici o îndoială că Suzana Pîrșu, Maria Roșianu, Mariana Bădinici, Ecaterina Bradu, Ilona Chvatal, Maia Cuțov, Elena Filip, Camelia Fotescu, Mihaela Radu, Carmen Tocală, toate studentele și elevele antrenorului Grigore Costescu, ajutat în pregătirea echipei de colegul său Costel Dinescu, se vor pregăti și mai bine pentru viitoarele confruntări, vor juca și mai ambițios pentru a se afirma ca o echipă fanion a baschetului feminin românesc și a obține un loc de prestigiu în „Cupa campionilor europeni".

Gheorghe MITROI

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

● Campionatul diviziei A la fotbal continuă astăzi cu desfășurarea meciurilor celei de-a 15-a etape. Programul întîlnirilor este următorul: Steaua — F. C. Baia Mare (stadion Steaua); Politehnica Timișoara — Corvinul Hunedoara; Politehnica Iași — Progresul Vulcan; S. C. Bacău — Jiul Petroșani; Sportul studențesc — F.C. Argeș (stadionul Republicii, ora 13); A.S.A. Tg. Mureș — F.C.M. Galați; Universitatea Craiova — Chimia Rm. Vîlcea; Universitatea Cluj-Napoca — F.C. Olt; F.C.M. Brașov — Dinamo București.

Cu excepția jocului Sportul studențesc — F. C. Argeș, celelalte partide vor începe la ora 14,00. Posturile noastre de radio vor transmite din jurul orei 13,30 pe programul I aspecte de la toate meciurile.

● În sferturile de finală ale turneului internațional feminin de tenis de la Amsterdam, jucătoarea română Virginia Ruzici a învins-o cu 6—2, 6—2 pe cehoslovaca Hana Strachonova. Alte rezultate: Joanne Russell (S.U.A.) — Betty Stove (Olanda) 3—6, 7—5, 6—3; Hana Mandlikova (Cehoslovacia) — Renee Blount (S.U.A.) 6—4, 6—2; Barbara Potter (S.U.A.) — Mima Jausovec (Iugoslavia) 6—4, 6—2.

● În ultimele două partide contînd pentru sferturile de finală ale turneului internațional de tenis de la Londra au fost înregistrate următoarele rezultate: Stan Smith (S.U.A.) — Buth Walts (S.U.A.) 6—1, 6—3; Harold Solomon (S.U.A.) — Tomas Smid (Cehoslovacia) 7—5, 1—6, 6—3. Pentru semifinale s-au mai calificat americanii McEnroe și Gene Mayer.

● La Torino s-a disputat meciul dintre selecționatele Italiei și Iugoslaviei, contînd pentru preliminariile campionatului mondial de fotbal (grupa a 5-a europeană). Fotbaliștii italieni au obținut victoria cu scorul de 2—0 (1—0), prin golurile înscrise de Cabrini (min. 41 — din lovitură de la 11 m) și Bruno Conti (min. 74). În clasament conduce Italia — 6 puncte, urmată de Iugoslavia — 4 puncte (ambele din cîte 3 meciuri jucate).

DE PRETUTINDENI

● **O NOUĂ METODĂ DE ACUMULARE ȘI DEPOZITARE A ENERGIEI SOLARE.** Specialiștii din R.F.G. au realizat o nouă instalație optică-chimică de acumulare și depozitare a energiei solare. Piesa centrală a instalației este o oglindă parabolică cu diametrul de un metru, care urmărește în permanență soarele. Pentru a obține o temperatură de 800—1 000 grade C, în focarul oglinzii este necesară o maximă concentrare a razelor solare, ceea ce se obține prin înalta precizie a orientării oglinzii față de soare. Energia termică este transformată în energie electrică cu ajutorul anhidridei sulfuroase. Productivitatea energetică a instalației este, pe vreme însorită, de 400 Wați la o oglindă cu o suprafață de 0,8 mp.

● **PAZNICUL ELECTRONIC AL PĂDURII.** Aviadetectorul este un aparat care poate descoperi de la altitudine chiar și jăratecul rămas de pe urma unui foc de tabără aproape stins. Cu ajutorul lui, pădurile vor fi protejate contra incendiilor. În trecut, focarele unor incendii în păduri nu puteau fi întotdeauna descoperite la timp. „Ochiul" electronic, instalat la bordul unui elicopter, va putea preveni observatorii de pericolul iminent de incendiu. Aparatul original a fost construit de specialiștii de la Institutul de cercetări științifice pentru gospodăria forestieră din Leningrad și de cei de la Baza centrală de pază a pădurilor din orașul Pușkino, de lîngă Moscova.

● **NOUTĂȚI PENTRU JUCĂTORII DE ȘAH.** A juca șah cu un computer care vorbește a încetat a mai fi o noutate. Iată însă că acestui sistem i s-a adus o îmbunătățire. Este vorba de un joc automat de șah care, pe lîngă că anunță mutările cu voce tare, este în măsură și să le imprime pe o foaie de hîrtie (vezi foto). La „cerere", pe banda de hîrtie se poate imprima și o schemă a tablei de șah, cu pozițiile pieselor respective la un moment dat. Acest sistem de șah automat realizat de constructorii americani se dovedește deosebit de util pentru studierea de către specialiști a unei partide și a variantelor sale.

● **LĂCOMIA TERMITELOR.** Este cunoscută excepționala vitalitate a termitelor care nu se tem de nimic și devorează tot ce le iese în cale. Iată cîteva exemple ieșite din comun: într-o închisoare din Sri Lanka ele au „ros" zidul de cărămizi, în așa măsură încît trei condamnați au reușit să fugă liniștiți prin spărtura făcută; în Australia au ros un perete de plumb al unei pivnițe în care se depozitau butoaie cu bere. După ce s-au ospătat cu bere, au pătruns în sala de biliard a hotelului vecin, unde au înfulecat tot ce este de lemn, iar apoi — în chip de delicatesă — și bilele de biliard; în sfîrșit, un caz de-a dreptul dramatic s-a petrecut în Egipt, unde un țăran din localitatea Behera, făcînd săpături într-un cimitir vechi, a deranjat o colonie de termite care, furioase, au asaltat localitatea și.. au mîncat-o!

● **CEASURI SOLARE.** În S.U.A. a fost pusă la punct producția de ceasuri de mînă cu fotoelemente miniaturale care transformă energia solară în curent electric, iar acesta asigură funcționarea ceasului. Microbateriile se încarcă chiar și în zilele noroase; este suficientă o expunere la lumină a fotoelementelor de numai 15 minute pentru ca bateriile să se încarce pentru 24 de ore. Precizia acestor ceasuri „solare" este foarte înaltă: ±5 secunde pe lună. În Elveția au fost create ceasuri de stradă acționate, de asemenea, de energia solară. Precizia funcționării lor este asigurată de un generator cu cuarț.

● **ÎNVĂȚAȚI PIANUL BĂTÎND LA... MAȘINA DE SCRIS.** Pentru cei care doresc să învețe să cînte la pian, specialiștii americani au realizat un ingenios dispozitiv denumit „Macks", care aduce întru totul la înfățișare cu o mașină de scris și care este prevăzută în interior cu tuburi sonore similare cu acelea ale unei orgi. Fiecare din clape corespunde unei note muzicale. Experiențele făcute cu copii de vîrstă școlară și chiar preșcolară au arătat că învățînd cu ușurință să cînte la... mașina de scris, acestia deprind în același timp și literele, dat fiind că prin apăsarea unei clape sau a alteia se imprimă totodată și litere care corespund diferitelor note muzicale (A corespunde notei la, B corespunde notei și etc.).

Noi şi ample perspective favorabile pentru extinderea colaborării prieteneşti româno-norvegiene

După Stockholm şi Copenhaga — Oslo... Cu vizita în Norvegia s-a încheiat cea de-a treia şi ultima etapă a noului itinerar de pace, prietenie şi colaborare întreprins de preşedintele Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, în ţări din nordul Europei. Opinia publică din ţara noastră a fost şi de data aceasta, prin intermediul transmisiilor televiziunii, al relatărilor presei, martoră şi părtaşă la un memorabil eveniment politic: prima vizită oficială a unui şef de stat al României în „Ţara fiordurilor". Eveniment aşteptat cu mare interes de cercurile politice şi de afaceri, de opinia publică norvegiană — ceea ce şi-a găsit reflectare în aceeaşi ambianţă deosebit de cordială întîlnită pe parcursul întregului itinerar, în numeroasele manifestări de stimă şi preţuire, în cuvintele calde cu care au fost întîmpinaţi pretutindeni solii poporului român.

„Vizita pe care o facem este o expresie a cursului pozitiv pe care-l cunoaşte relaţiile româno-norvegiene, a dorinţei comune de a conferi dimensiuni şi mai largi colaborării şi conlucrării dintre ţările şi popoarele noastre" — subliniza tovarăşul **NICOLAE CEAUŞESCU**, exprimînd convingerea că în timpul întîlnirilor şi convorbirilor de la Oslo se va ajunge la înţelegeri care să ofere o bază tot mai largă cooperării dintre cele două ţări şi popoare.

Şi, într-adevăr, rezultatele bogate ale dialogului la nivel înalt româno-norvegian, înţelegerile convenite, întreaga desfăşurare a vizitei au pus în evidenţă premise din cele mai favorabile pentru extinderea conlucrării în diverse domenii de activitate. Este o realitate că, în pofida depărtării geografice sau a deosebirilor de orînduire socială, între popoarele român şi norvegian s-au dezvoltat sentimente de prietenie, stimă şi preţuire reciprocă, s-au statornicit relaţii de bună înţelegere şi conlucrare. În acest sens, regele Olav al V-lea sublinia în toastul rostit la dineul oficial: **„Aceste deosebiri n-au constituit o piedică pentru colaborarea şi dezvoltarea bunelor relaţii bilaterale între cele două ţări ale noastre. Aparţinînd ţărilor mici şi mijlocii, avem multe în comun şi împărtăşim multe interese comune"**. La rîndul său, primul ministru Odvar Nordli arăta: **„Domnule preşedinte, avem sisteme politice, economice şi sociale diferite. Putem constata însă că relaţiile noastre se dezvoltă şi fac progrese. Vizita dumneavoastră a creat o bază bună pentru extinderea în continuare a colaborării noastre."**

Constituie, desigur, un motiv de satisfacţie reciprocă faptul că în ultimii ani România şi Norvegia au extins legăturile lor de colaborare economică. Au fost iniţiate şi s-au dezvoltat acţiuni de cooperare industrială, a crescut volumul schimburilor comerciale, s-au multiplicat contactele şi vizitele reciproce. În acelaşi timp, cele două ţări conlucrează pe plan internaţional, întîlnindu-se în preocupările şi acţiunile vizînd promovarea păcii, înţelegerii şi colaborării.

Desfăşurîndu-se sub aceste auspicii favorabile, vizita înaltilor reprezentanţi ai poporului român a marcat o etapă nouă, superioară în dezvoltarea colaborării pe multiple planuri româno-norvegiană. Ceea ce se impune relevat în primul rînd este caracterul de lucru al vizitei, care şi-a găsit reflectare în convorbirile oficiale dintre preşedintele Nicolae Ceauşescu şi primul ministru Odvar Nordli, în întîlnirile cu alte persoane oficiale, cu reprezentanţi ai vieţii economice norvegiene. Sinteză a convorbirilor şi înţelegerilor la care s-a ajuns, **Comunicatul** dat publicităţii la încheierea vizitei înscrie ca o concluzie principală voinţa României şi Norvegiei de a conferi noi dimensiuni cooperării dintre ele pe plan economic şi tehnico-ştiinţific.

În acest sens, de o mare însemnătate este încheierea, cu prilejul vizitei, a unui şir de acorduri pe termen lung — comercial, de cooperare economică, industrială şi tehnică şi în alte domenii — care oferă un cadru larg pentru intensificarea conlucrării reciproc avantajoase. Pe aceeaşi linie, s-a convenit să se încurajeze în continuare contactele şi schimburile oficiale, precum şi între reprezentanţi ai întreprinderilor şi firmelor economice şi de comerţ, reliefîndu-se o serie de forme noi de cooperare ce ar putea concretiza posibilităţile oferite de economiile în plină dezvoltare ale celor două ţări. Astfel, cu ocazia convorbirilor oficiale s-a convenit să fie sprijinite şi încurajate proiecte de cooperare în domeniile industriei chimice şi metalurgice, ceea ce va crea condiţii pentru creşterea substanţială a schimburilor. De asemenea, de ambele părţi s-a manifestat dorinţa de a favoriza proiecte de cercetare în comun în domeniile industriei, ştiinţei şi tehnologiei, schimburilor de informaţii şi date tehnice etc. Pe de altă parte, extinderea în continuare a cooperării culturale va contribui, fără îndoială, la mai buna cunoaştere reciprocă, la dezvoltarea legăturilor de prietenie româno-norvegiene.

Un loc important în cadrul convorbirilor l-a ocupat examinarea evoluţiilor vieţii internaţionale, ca o concluzie dominantă reliefîndu-se constatarea că poziţiile celor două ţări sînt foarte apropiate în marile probleme care preocupă lumea contemporană. Schimbul de opinii a evidenţiat astfel preocuparea profundă a României şi Norvegiei faţă de accentuarea încordării în lume, ambele ţări pronunţîndu-se împotriva folosirii forţei şi ameninţării cu forţa în relaţiile dintre state, pentru soluţionarea situaţiilor conflictuale şi disputelor prin mijloace paşnice, pe cale politică, prin tratative. O mare însemnătate pentru continuarea procesului de destindere are intensificarea eforturilor îndreptate spre respectarea strictă a principiilor independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii depline în drepturi, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, a dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî singur destinele.

Aşa cum se ştie, vizita în Norvegia s-a desfăşurat chiar în zilele de debut ale reuniunii general-europene de la Madrid. În mod firesc, convorbirile oficiale au prilejuit afirmarea poziţiilor celor două ţări cu privire la vasta problematică a securităţii europene. S-a evidenţiat astfel importanţa pe care ambele ţări o acordă aplicării consecvente în viaţă a tuturor principiilor şi prevederilor înscrise în Actul final de la Helsinki. Un rol de prim ordin în direcţia impulsionării procesului de destindere şi colaborare revine actualei reuniuni de la Madrid; popoarele continentului îşi exprimă speranţa şi voinţa ca aceasta să se desfăşoare în spirit constructiv, exercitînd astfel o înrîurire pozitivă asupra ansamblului climatului internaţional. Pornind de la realitatea faptului că întregul curs al evenimentelor internaţionale după Helsinki a fost grav afectat de continuarea cursei înarmărilor, România şi Norvegia şi-au exprimat convingerea că o securitate reală şi trainică este posibilă numai prin extinderea măsurilor de încredere, promovarea dezangajării militare şi dezarmării în Europa — de cea mai mare importanţă fiind realizarea unui acord asupra convocării unei conferinţe consacrate acestor probleme. Ambele ţări consideră de însemnătate fundamentală continuarea procesului iniţiat în urmă cu cinci ani la Helsinki, ele pronunţîndu-se pentru organizarea de noi reuniuni consacrate securităţii şi cooperării în Europa.

Dialogul la nivel înalt a pus în evidenţă totodată preocuparea României şi Norvegiei faţă de intensificarea pe plan general, mondial, a cursei înarmărilor, situaţie ce reclamă adoptarea urgentă de măsuri de dezarmare reală, efectivă, atît în domeniul armelor nucleare, cît şi al celor convenţionale. În acelaşi timp, ele şi-au afirmat hotărîrea de a contribui la eforturile pentru lichidarea decalajelor economice, pentru instaurarea unei noi ordini economice internaţionale, considerînd că este necesar să se manifeste voinţa politică pentru soluţionarea problemelor rămase în suspensie la negocierile pe această temă.

Consemnînd cu satisfacţie rezultatele rodnice ale vizitei în Norvegia, se impune subliniat că întregul itinerar în ţările nordice se încheie cu un strălucit bilanţ, înscriindu-se ca o nouă acţiune externă majoră a României socialiste, ce deschide ample perspective de dezvoltare a relaţiilor multilaterale cu aceste ţări, în interesul progresului economiei naţionale şi ridicării nivelului de trai al poporului, al păcii, destinderii şi colaborării în Europa şi în lume. Vizitele în cele trei ţări din nordul Europei au prilejuit o puternică afirmare a poziţiilor României, a politicii sale principiale în favoarea păcii şi înţelegerii cu toate ţările şi popoarele. Noul itinerar politic al preşedintelui României, incluzînd contacte şi convorbiri cu şefi de stat şi de guvern din ţări cu orînduiri sociale diferite, unele aparţinînd unor alianţe diferite, se înscrie ca o elocventă contribuţie concretă la promovarea ţelurilor majore ale securităţii europene aflate în dezbaterea reuniunii de la Madrid. Sînt semnificative în acest sens ecoul deosebit de pozitiv, respectul şi aprobarea de care se bucură poziţiile ţării noastre privind căile de creştere a încrederii între state în Europa, acţiunile în direcţia înfăptuirii dezangajării militare şi dezarmării, ca temelie a unei trainice securităţi, poziţiile constructive vizînd soluţionarea pe cale politică, prin tratative, a situaţiilor conflictuale existente în lume, demersurile consecvente consacrate înfăptuirii unei noi ordini economice.

Astfel, prin rezultatele de ansamblu ale actualului itinerar se poate spune că interesele României socialiste au fost din plin şi pe multiple planuri slujite — prin multitudinea şi însemnătatea acordurilor încheiate, prin faptul că o nouă zonă geografică a lumii este acum, figurativ vorbind, mai aproape de România. Înalţii reprezentanţi ai României socialiste s-au reintors în patrie, dar au rămas în urma lor noi şi noi prieteni ai ţării noastre; popoarele din ţările vizitate ştiu acum mult mai mult despre România, ştiu şi înţeleg mai bine preocupările constructive, vocaţia de muncă paşnică a poporului român, stimează mai mult politica României — lucidă, realistă, în consens cu interesele şi aspiraţiile de pace şi libertate, independenţă şi progres ale tuturor popoarelor.

Vizita a reliefat o dată mai mult prestigiul imens al personalităţii tovarăşului Nicolae Ceauşescu, înalta stimă şi consideraţie de care se bucură în lume, ceea ce se răsfrînge asupra prestigiului şi renumelui ţării. Caldele urări de bun venit cu care oamenii muncii din Capitală i-au întîmpinat pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi pe tovarăşa Elena Ceauşescu la reîntoarcerea în patrie dau astfel expresie sentimentelor de profundă dragoste şi bucurie nutrite de întregul popor, sentimentelor de vie satisfacţie pentru rezultatele atît de bogate ale acestei noi misiuni de pace, colaborare şi prietenie, ce ilustrează atît de pregnant înalta slujire a intereselor supreme ale naţiunii noastre socialiste, reprezentînd în acelaşi timp o contribuţie de inestimabilă valoare la cauza păcii, independenţei, destinderii şi înţelegerii internaţionale.

Dumitru TINU

REUNIUNEA GENERAL-EUROPEANĂ DE LA MADRID

Continuarea procesului de edificare a securităţii europene — deziderat fundamental al popoarelor continentului

MADRID 15 — Trimisul Agerpres Nicolae Chilie transmite: În cadrul reuniunii general-europene de la Madrid au continuat dezbaterile de politică generală.

Ministrul de externe al Danemarcei, Kjeld Olesen, a apreciat că în perioada care a trecut de la Helsinki, paralel cu unele evoluţii pozitive, în special pe linia sporirii gradului de încredere între state şi extinderii colaborării economice şi tehnico-ştiinţifice, s-au înregistrat, în special în ultimul timp, o serie de evoluţii negative. El a dezvoltat teza interdependenţei dintre securitatea în Europa şi evenimentele din alte zone ale globului.

În legătură cu problemele militare din Europa, vorbitorul a apreciat că, de o manieră generală, statele participante s-au conformat măsurilor generatoare de încredere din Actul final, dar a declarat că în perioada următoare se impun progrese în acest domeniu. Danemarca — a spus el — se pronunţă pentru convocarea unei conferinţe europene de dezarmare, care să discute aspectele militare ale securităţii.

Luînd cuvîntul în şedinţa plenară, **şeful delegaţiei Maltei,** Joseph Grima, trimis special al primului ministru, a expus tezele ţării sale privind relaţia nemijlocită dintre securitatea în Europa şi securitatea în zona Mediteranei.

Şeful delegaţiei ungare, Janos Nagy, secretar de stat la M.A.E., a relevat interesul ţării sale pentru menţinerea principiilor de la Helsinki ca norme ale relaţiilor interstatale, pentru consolidarea colaborării internaţionale, în conformitate cu recomandările Actului final. El a evidenţiat că dezvoltarea colaborării internaţionale constituie cel mai bun mijloc de lichidare a dificultăţilor economice care se înregistrează astăzi pe plan mondial. Pot exista deosebiri de vederi în ceea ce priveşte conţinutul destinderii — a spus el — dar la destindere nu există alternativă raţională. În context, el a relevat că în condiţiile internaţionale actuale un rol deosebit revine dezangajării militare şi întăririi încrederii, fapt la care reuniunea de la Madrid poate contribui în primul rînd prin adoptarea unei hotărîri cu privire la convocarea unei conferinţe de dezarmare.

În cuvîntarea sa, **şeful delegaţiei americane,** Griffin Bell, a arătat că în aplicarea acordurilor de la Helsinki S.U.A. recunosc că mai au unele deficienţe. El a citit un mesaj din partea preşedintelui S.U.A. care îşi exprimă convingerea că obiectivul comun trebuie să fie menţinerea şi intensificarea procesului de la Helsinki, aplicarea integrală a prevederilor Actului final.

Şeful delegaţiei cehoslovace, Jaroslav Knizka, prim-locţiitor al ministrului afacerilor externe, a declarat că Guvernul R. S. Cehoslovace apreciază că reuniunea de la Madrid trebuie să se încheie cu înţelegeri asupra unor acţiuni concrete în vederea întăririi păcii şi destinderii în Europa, prin măsuri de dezvoltare a procesului început de C.S.C.E. în toate domeniile. O componentă importantă a procesului de destindere în Europa, preconizată de Actul final, a spus el, o constituie domeniul colaborării economice, în care există posibilităţi departe de a fi pe deplin folosite. Vorbitorul a relevat necesitatea ca reuniunea de la Madrid să adopte propunerile privind organizarea unei conferinţe de dezangajare militară şi dezarmare pe continentul european.

Şeful delegaţiei U.R.S.S., Leonid Iliciov, locţiitor al ministrului afacerilor externe, a declarat că delegaţia ţării sale a sosit la Madrid cu mandatul de a face totul pentru ca reuniunea general-europeană să se încheie cu rezultate pozitive, să se realizeze un progres în transpunerea în viaţă, ca un tot unitar, a principiilor Actului final de la Helsinki. O contribuţie importantă în evoluţia procesului general-european început la Helsinki — a arătat el — ar putea să devină hotărîrea forumului de la Madrid privind convocarea unei conferinţe în problemele dezangajării militare şi dezarmării în Europa, prin stabilirea modalităţii, datei şi locului de desfăşurare a acesteia. Reprezentantul sovietic şi-a exprimat, în încheierea intervenţiei sale, speranţa că spiritul de lucru constructiv va triumfa şi reuniunea va justifica speranţele pe care şi le-au pus în ea nu numai popoarele europene, ci şi popoarele din întreaga lume.

Reprezentantul R. D. Germane, Herbert Krolikowski, secretar de stat şi prim-adjunct al ministrului de externe, a declarat că, avînd în vedere ascuţirea considerabilă şi deteriorarea situaţiei internaţionale, de la reuniunea de la Madrid se aşteaptă, pe bună dreptate, să dea noi impulsuri concrete înfăptuirii prevederilor Actului final de la Helsinki ca un tot unitar. În primul rînd — a spus el — trebuie să se ţină seama de faptul că destinderea politică realizată pînă acum în Europa trebuie completată cu dezangajarea militară, iar cel mai important rezultat al reuniunii de la Madrid trebuie să-l constitue realizarea unui acord asupra convocării unei conferinţe de dezangajare militară şi dezarmare în Europa.

Iosip Vrhovet, **secretar federal pentru afacerile externe al Iugoslaviei,** a relevat în cuvîntul său: „Trebuie să facem totul pentru ca reuniunea de la Madrid să nu devină un prilej de confruntare globală, ci un loc unde să stabilim de comun acord acţiunile noastre în direcţia relansării destinderii în Europa".

Vrhovet a arătat că trebuie „să acţionăm în permanenţă pentru consolidarea tuturor iniţiativelor ce contribuie la depăşirea divizării în blocuri şi la aplicarea consecventă în viaţa internaţională a Cartei O.N.U., respectiv, la aplicarea principiilor Actului final de la Helsinki în relaţiile europene". El şi-a exprimat, de asemenea, convingerea că ieşirea din criză se poate realiza pe cale politică numai dacă se bazează pe acceptarea principiilor neintervenţiei şi neamestecului, pe respectarea suveranităţii şi independenţei ţărilor şi a dreptului popoarelor de a decide în mod autonom asupra propriului destin.

Consens asupra ordinii de zi şi a programului de lucru

În urma contactelor şi discuţiilor intense desfăşurate la Palatul Congreselor din Madrid, în cadrul cărora ţările mici şi mijlocii, între care şi România, au avut un rol determinant, grupul de lucru plenar însărcinat de reuniunea principală cu definitivarea ordinii de zi şi a programului de lucru a ajuns la o soluţie unanim acceptabilă, pe care plenara reuniunii de la Madrid şi-a însuşit-o prin consens. Ordinea de zi adoptată reflectă hotărîrea tărîlor participante de a efectua atît o evaluare a rezultatelor obţinute în aplicarea Actului final de la Helsinki, cît şi stabilirea căilor şi modalităţilor pentru prezentarea, examinarea şi adoptarea de noi măsuri în vederea impulsionării aplicării documentelor semnate la Helsinki.

Trebuie subliniat faptul că ordinea de zi conţine un punct special referitor la modalităţile de continuare a dialogului multilateral iniţiat de C.S.C.E. De asemenea, se are în vedere ca, la sfîrşitul actualei reuniuni, să se adopte un document final care să conţină măsuri şi acţiuni pe linia dezvoltării raporturilor dintre state în diferite domenii, a promovării destinderii, încrederii, păcii şi securităţii.

În acest context, se detaşează prin importanţa ei prevederea din decizia reuniunii privind necesitatea stabilirii datei şi locului viitoarei reuniuni general-europene. După cum se ştie, din prima zi a lucrărilor reuniunii de fond de la Madrid se află deja pe masa delegaţiilor ca prim document oficial al conferinţei actuale propunerea Republicii Socialiste România de a găzdui la Bucureşti viitoarea reuniune general-europeană.

Totodată, deciziile adoptate conţin prevederi în legătură cu modul de desfăşurare a reuniunii de la Madrid în prima etapă, care va dura pînă la 19 decembrie, în şedinţe plenare şi în şedinţe ale celor cinci organe de lucru, care se vor ocupa de problemele securităţii şi aspectele militare ale acesteia, cooperarea economică, industrială, în domeniul agriculturii şi în alte sectoare, cooperarea în domeniile ştiinţei, culturii, artei şi în domeniul contactelor între persoane, cooperarea în Mediterana, forme şi modalităţi de continuare a dialogului multilateral iniţiat de C.S.C.E.

Se prevede, de asemenea, ca înaintea încheierii primei etape delegaţiile celor 35 de state participante să-şi prezinte oficial, prin documente, propunerile lor concrete de acţiune în viitor pe linia transpunerii în viaţă a Actului final.

A doua etapă a reuniunii de la Madrid va începe la 27 ianuarie 1981, şi s-a convenit ca dată indicativă de încheiere a lucrărilor sale termenul de 5 martie anul viitor, în condiţiile în care pînă la acea dată se va asigura examinarea aprofundată, responsabilă a tuturor propunerilor şi se va ajunge la elaborarea şi adoptarea documentului final, la stabilirea datei şi locului următoarei reuniuni general-europene.

Delegaţia României, conform mandatului încredinţat de preşedintele Nicolae Ceauşescu şi animată de idealurile de pace, înţelegere şi cooperare ale poporului român, a acţionat cu perseverenţă pentru convenirea unei ordini de zi şi a unui program de lucru ale reuniunii de la Madrid unanim acceptabile, care să permită acesteia să se desfăşoare în bune condiţii şi să se încheie cu rezultate pozitive cît mai substanţiale, răspunzînd astfel intereselor vitale de colaborare, înţelegere şi securitate ale popoarelor din Europa şi din întreaga lume.

Mesajul secretarului general al O.N.U.

În mesajul secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, adresat participanţilor la reuniunea de la Madrid se arată că, deşi de la semnarea Actului final s-au înregistrat progrese indiscutabile pe calea îndeplinirii obiectivelor fixate de acesta, la actuala reuniune statele semnatare au motive îndreptăţite de îngrijorare: dacă o cooperare sporită între ţările cele mai bogate şi cele mai dezvoltate ale lumii poate şi trebuie să contribuie la dezvoltarea şi prosperitatea regiunilor mai puţin avantajate, în opinia secretarului general al O.N.U., trebuie adăugat că, pînă cînd nu se realizează o stabilitate socială şi politică mai mare în aceste regiuni, destinderea în Europa se poate afla în pericol.

Secretarul general a subliniat necesitatea ca principiile din Actul final să fie aplicate nu numai la Europa, ci în toate regiunile lumii.

Încheierea întîlnirii organizaţiilor neguvernamentale consacrată securităţii şi colaborării în Europa

MADRID 15 (Agerpres). — La Madrid s-au încheiat lucrările reuniunii organizaţiilor neguvernamentale cu tema „Pentru promovarea şi aplicarea Actului final al Conferinţei pentru securitate şi cooperare în Europa", organizată sub egida Federaţiei Mondiale a Asociaţiilor pentru Naţiunile Unite (F.M.A.N.U.).

Din ţara noastră a luat parte Mihnea Gheorghiu, preşedintele Centrului naţional pentru promovarea prieteniei şi colaborării cu alte popoare, preşedintele Academiei de ştiinţe sociale şi politice.

În cadrul dezbaterilor, participanţii, reprezentînd un spectru larg de convingeri politice, au reliefat necesitatea amplificării eforturilor guvernelor, popoarelor şi opiniei publice din ţările europene şi din celelalte state ale lumii pentru promovarea destinderii, cooperării şi securităţii în Europa.

La încheierea lucrărilor, participanţii au adoptat o declaraţie. Exprimînd îngrijorarea în legătură cu continuarea şi agravarea cursei înarmărilor şi creşterea ameninţării nucleare în Europa şi în întreaga lume, participanţii la reuniune au adresat un apel „reprezentanţilor guvernelor membre ale C.S.C.E. să reafirme adeziunea lor deplină la Actul final, să continue şi să amplifice eforturile pentru a realiza rapid rezultate efective în negocierile de dezarmare în curs şi pentru convocarea unei conferinţe de dezarmare în Europa".

BEIJING

Convorbiri româno-chineze în domeniul învăţămîntului

BEIJING 15 (Agerpres). — Delegaţia Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului, condusă de tovarăşa Aneta Spornic, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul educaţiei şi învăţămîntului, a fost primită, la 14 noiembrie, de tovarăşul Fang Yi, membru al Biroului Politic şi al Secretariatului C.C. al P.C. Chinez, vicepremier al Consiliului de Stat al R. P. Chineze.

În cadrul convorbirii a avut loc un schimb amplu de păreri în probleme privind dezvoltarea şi perfecţionarea învăţămîntului în România şi China, contribuţia acestuia la formarea de cadre în toate domeniile construcţiei socialiste din cele două ţări prietene.

A luat parte Jiang Nanxiang, ministrul învăţămîntului din R. P. Chineză. A participat Florea Dumitrescu, ambasadorul României în R. P. Chineză.

BUDAPESTA

Plenara C.C. al P.M.S.U.

BUDAPESTA 15 (Agerpres). — La Budapesta s-au desfăşurat lucrările Plenarei C.C. al P.M.S.U.

Examinînd îndeplinirea prevederilor cincinalului (1976—1980), plenara a subliniat faptul — relevă agenţia M.T.I. — că, „în pofida unor condiţii mai grele, continuă dezvoltarea economiei naţionale, creşte productia, continuă — deşi într-o măsură modestă — creşterea bunăstării poporului, sporeşte bogăţia naţională. Totodată, plenara apreciază că „sub influenţa proceselor negative din economia mondială, precum şi a ritmurilor nefavorabile de creştere a eficienţei economice, a trebuit să se renunţe la obiectivele iniţiale ale planului, a fost nevoie de o reducere a ritmului creşterii economice".

Plenara a examinat şi a adoptat propunerile privind Directivele planului cincinal de dezvoltare a economiei naţionale pe perioada 1981—1985, care prevăd o creştere a venitului naţional cu 14—17 la sută, a producţiei industriale — cu 19—22 la sută, a producţiei agricole — 12—15 la sută şi a venitului real pe locuitor — 6,7 la sută.

Sarcina principală a viitorului cincinal, relevă comunicatul, constă în întărirea contribuţiei economiei la progresul social, asigurarea condiţiilor pentru dezvoltarea planificată, echilibrată a ţării, consolidarea nivelului de trai obţinut şi valorificarea posibilităţilor de îmbunătăţire a condiţiilor de trai.

Comunicat comun iugoslavo-francez

BELGRAD 15 (Agerpres). — Comunicatul comun privind vizita în R.S.F. Iugoslavia a primului ministru al Franţei, Raymond Barre, transmis de agenţia Taniug, exprimă hotărîrea guvernelor celor două ţări de a dezvolta colaborarea dintre Iugoslavia şi Franţa, de a depune eforturi în direcţia creşterii şi echilibrării comerţului bilateral.

Comunicatul exprimă dorinţa părţilor ca reuniunea de la Madrid să procedeze la o analiză echilibrată a aplicării Actului final şi la studierea, într-un spirit constructiv, a noilor propuneri. Se apreciază că în condiţiile actuale este mai necesar ca oricînd să fie depuse eforturi de promovare a încrederii prin adoptarea de măsuri concrete care să consolideze securitatea tuturor statelor de pe continent şi să deschidă calea spre dezarmare.

Cursa absurdă a cheltuielilor militare împiedică dezvoltarea economică şi socială a tuturor statelor

Dezbaterile din Comitetul politic al Adunării Generale a O.N.U.

NAŢIUNILE UNITE 15 (Agerpres). — În Comitetul politic al Adunării Generale a O.N.U. continuă examinarea temelor specifice de dezarmare şi prezentarea proiectelor de rezoluţie. Luînd parte activă la dezbateri, delegaţia română a prezentat un nou proiect de rezoluţie, elaborat împreună cu alte 12 ţări, privind reactualizarea raportului secretarului general al O.N.U. asupra consecinţelor economice şi sociale ale cursei înarmărilor şi ale altor cheltuieli militare.

Iniţiativa României porneşte de la îngrijorarea crescîndă a statelor faţă de ritmul accelerat al cursei înarmărilor, în special al celor nucleare, şi faţă de gravele sale consecinţe asupra întregii evoluţii a societăţii contemporane. Acumularea neîncetată de armamente şi sporirea fără precedent a cheltuielilor militare au devenit trăsături dominante ale situaţiei internaţionale actuale. Resursele materiale şi umane irosite în cursa absurdă a cheltuielilor militare împiedică dezvoltarea economică şi socială a tuturor statelor, accentuează criza economico-financiară şi pe aceea a materiilor prime. **Spirala înarmărilor agravează tensiunile internaţionale, intensifică conflictele în diferitele regiuni ale lumii, împiedică procesul de destindere şi amplifică sentimentul de insecuritate pentru toate statele, inclusiv cele dotate cu arme nucleare.**

S-a arătat că primele ediţii ale raportului — din 1972 şi 1977 — care au la bază o iniţiativă a ţării noastre, au furnizat date şi idei utile pentru cunoaşterea fenomenului atît de complex al înarmărilor şi au sprijinit guvernele în procesul examinării şi negocierii problemelor dezarmării. Reactualizarea raportului se impune cu atît mai mult cu cît, în actualele condiţii, cursa înarmărilor înregistrează evoluţii cantitative şi calitative care au consecinţe deosebit de grave atît pe plan economico-social, cît şi în sfera relaţiilor internaţionale.

Delegaţia română a exprimat convingerea că noua ediţie a raportului, ce va fi prezentată la cea de-a 37-a sesiune a Adunării Generale, va aduce, ca şi ediţiile anterioare, o contribuţie importantă la informarea guvernelor, a opiniei publice internaţionale, a popoarelor, în general, asupra situaţiei existente pe planul înarmărilor, stimulînd astfel procesul de formare şi afirmare a voinţei politice necesare iniţierii şi susţinerii procesului de negociere a unor măsuri reale de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară.

BUENOS AIRES

Deschiderea Tîrgului Naţiunilor

BUENOS AIRES 15 (Agerpres). — La Buenos Aires s-a deschis Tîrgul Naţiunilor, manifestare comercială la care iau parte 33 de ţări, printre care şi România.

Ţara noastră, care participă pentru prima oară, este reprezentată de întreprinderile de comerţ exterior ICECOOP, Chimimportexport şi Vinexport. Standul României a fost vizitat de primarul capitalei argentiniene, Osvaldo Cacciatore, ministrul bunăstării sociale, Jorge Alberto Fraga, ministrul energiei, Daniel Brunelle.

GUINEEA-BISSAU

Preluarea puterii de un Consiliu al Revoluţiei

BISSAU 15 (Agerpres). — După cum anunţă agenţiile internaţionale de presă citînd postul de radio Bissau, captat la Dakar, în Republica Guineea-Bissau, puterea a fost preluată la 14 noiembrie de un Consiliu al Revoluţiei, condus de Joao Bernardo Vieira, fost comisar principal şi comisar pentru apărare (prim-ministru). Într-un apel al Consiliului Revoluţiei, transmis de postul de radio Bissau, se cere tuturor cetăţenilor ţării să păstreze calmul.

AGENŢIILE DE PRESĂ — pe scurt

MINISTRUL NORVEGIAN AL APĂRĂRII, Thorvald Stoltenberg, a declarat că la şedinţa Grupului de planificare nucleară al N.A.T.O. — recent încheiată la Bruxelles — ţara sa a refuzat să sprijine noua strategie atomică a S.U.A., precum şi planul de modernizare a forţelor nucleare britanice. El a declarat că Norvegia colaborează cu ţările N.A.T.O., cu condiţia să aibă posibilitatea deplină de a aprecia independent politica organizaţiei.

DISTINCŢIE. La invitaţia Societăţii cehoslovace de chimie, academicianul Cristofor Simionescu, vicepreşedinte al Academiei Republicii Socialiste România, a vizitat mai multe instituţii ştiinţifice şi de învăţămînt din Bratislava şi a conferenţiat despre problemele actuale şi de perspectivă ale chimiei şi tehnologiei lemnului. Pentru îndelungata activitate de cercetare în domeniul polimerilor, al chimiei lemnului, pentru contribuţia sa la dezvoltarea legăturilor de colaborare între învăţămîntul superior tehnic din Iaşi şi cel din Bratislava, senatul Şcolii superioare tehnice din Bratislava a conferit academicianului Cristofor Simionescu „Medalia de aur" — cea mai înaltă distincţie a şcolii.

TÎRGUL INTERNAŢIONAL DE LA OSLO. La Oslo s-a deschis Tîrgul internaţional de bunuri de consum. Ţara noastră participă cu un pavilion în care este expus un larg sortiment de mărfuri ale industriei constructoare de maşini, industriei chimice, prelucrării lemnului, industriei uşoare, industriei alimentare şi cooperaţiei meşteşugăreşti.

LA BRAZZAVILLE au luat sfîrşit lucrările plenarei C.C. al Partidului Congolez al Muncii, care a examinat probleme importante ale dezvoltării economice a ţării. În cursul dezbaterilor s-a făcut bilanţul îndeplinirii programului de dezvoltare a ţării pe anul 1980 şi a fost examinat proiectul bugetului de stat pe anul 1981.

ŞOMAJUL ÎN SPANIA afecta, la 30 septembrie a.c., 1 313 064 de persoane, ceea ce reprezintă 10 la sută din forţa de muncă a ţării, a anunţat joi, la Madrid, ministrul muncii, Felix Manuel Perez Miyares.

PREMIUL „JAWAHARLAL NEHRU" PENTRU ÎNŢELEGERE INTERNAŢIONALĂ, pe 1979, a fost atribuit lui Nelson Mandela, lider al populaţiei de culoare din Africa de Sud, membru al conducerii Congresului Naţional African. Nelson Mandela a fost arestat de autorităţile sud-africane şi se află de peste 16 ani în stare de detenţie.

Chenar de duminică

Profanarea

Nu este deloc obligatoriu ca delictul de profanare să presupună lezări aduse unor sentimente sau instituţii religioase ori obiecte de cult. Există şi profanatori de conştiinţe, aşa cum există profanatori de morminte — jefuitori al cavourilor. (Desigur, excluzînd profanările arheologilor fără de care n-ar fi fost dezvăluite tainele piramidelor, ale necropolelor antichităţii).

Există şi profanări de idei, de moşteniri spirituale, de opere ale personalităţilor panteonului universal al culturii.

Cum este Jules Verne, cel care, transformîndu-şi condeiul în baghetă magică, a înaripat de aproape un secol imaginaţia a sute şi sute de milioane de copii şi adolescenţi, deschizîndu-le lumi mirifice înaintea ochilor rotunzi şi strălucitori de uimire, însoţindu-i în plimbări de vrajă cu balonul sau parcurgînd zeci de mii de leghe sub mări, ocolind cu ei globul sau învăţîndu-i nobleţea prieteniei în insule misterioase sau în călătorii spre centrul pămîntului.

A lăsat o tulburătoare comoară de cunoştinţe şi anticipaţii, din care s-au hrănit adeseori ştiinţa şi tehnica. Dar şi profanatori.

...Umanist, Jules Verne a detestat militarismul; a imaginat, spre a satiriza, „Gun-club"-ul, adică Clubul tunului, descriindu-i sediul în care coloanele erau din ţevi de tun aşezate pe mortiere, iar lumina provenea de la sfeşnicele făcute din pistoale sau de la candelabrele alcătuite din snopi de puşti.

„Gun-club"-ul a organizat construirea acelui fantastic tun al fanteziei, săpat într-o stîncă de munte căptuşită cu fontă, cu ţeava de sute de metri, care a expediat obuzul cosmic sau ghiuleaua cu pasageri: cabina spaţială cu cei trei paşnici, excentrici şi pitoreşti excursionişti spre Lună, precursorii lui Armstrong şi Aldrin.

„Tunul imaginat de Jules Verne acum un secol este acum în studiu în cîteva ţări şi ar putea să revoluţioneze tehnica războiului" — scria acum cîteva zile „New York Times". Utilizînd energia magnetică, el ar putea să proiecteze o ghiulea de dimensiunile unei bile de bowling cu o viteză de 150 de kilometri pe secundă în loc de 8 kilometri, cu cît aleargă obuzele obişnuite. Noul tun ar permite lansarea de proiectile balistice fără rachetă purtătoare şi imposibil de detectat de către orice sistem de avertizare şi observaţie, radaruri sau sateliţi. Pur şi simplu, oamenii ar fi trăsniţi din senin de exploziile salvelor de artilerie, trase din alte continente.

Aflăm că s-au şi făcut de acum vreo 40 de experienţe în laboratoarele Universităţii din California — aşa-i învăţămîntul, pregăteşte tineretul pentru... viaţă. Deocamdată s-a reuşit doar expedierea unui proiectil cît o bilă de un centimetru cub, cu 10 kilometri pe secundă; dar experienţele continuă, inclusiv în alte ţări.

Deci în locul tunului pentru călătoria paşnică de la Pămînt la Lună — perspectiva de a realiza acest voiaj aici, pe loc, fără nici o deplasare, transformînd Pămîntul în Lună, într-un imens şi dezolant deşert de rocă şi praf, bîntuit de vînturile pustietăţii.

...Teribilă lume — pentru ochii rotunzi şi înneguraţi de spaime ai copiilor.

Cu adînca sa credinţă în umanism, Jules Verne a fost autorul unei inspirate expresii: tot ceea ce un om e în stare să-şi imagineze, alţi oameni, poate mai tîrziu, vor fi în stare să realizeze.

Profanatorii ar putea considera o confirmare proiectul noului tun. Dar tot mintea omenească a născut ideea unei lumi fără tunuri, fără arme. Şi oare nu îşi va găsi o confirmare incomparabil mai certă această anticipaţie — mai ales că şi-o imaginează nu un singur om, ci mulţi oameni, foarte mulţi oameni?!

Cîteva miliarde de oameni.

N. CORBU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Cod 71 341. Bucureşti Piaţa Scînteii nr. 1. Tel 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzori din întreprinderi şi instituţii. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă. P. O. BOX 136—137 telex: 11 226. Bucureşti, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 60 360